

— Izhaja ob 4. zjutraj. —

Stane mesečno Din 55.—; za ino-
scemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
šte. 16/l. — Telefon šte. 75.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knafovi ul. št. 5/l. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 56.

Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čeku: zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha čelo 78.150
Wien, Nr. 105.441.

Elita naših umetnikov

nastopi 1. decembra zvečer v
«Unionu» na novinarskem kon-
certu in družabnem večeru.

Ljubljana, 28. novembra.

Evropski svet pretresajo krize. Dan
na dan nam jih javljajo vesti, zdaj iz
Francije, zdaj iz Poljske, iz Španije,
Češkoslovaške, od vseh strani. Širo-
evrope se vedno vre in se čisti, stare
napetosti se izravnavajo, a pričenojao
nove in povzročajo konflikte, ki pretijo,
da ustavijo razvoj in napredek.

Tu imamo države, v katerih se bori
stari liberalni meščanski demokratizem
z modernim absolutizmom, ki nastopa
v novi obliki, v formi organizirane in-
teligenčne diktature, kakor bi se mo-
gel imenovati fašizem. Nastopil je v
najizrazitejši obliki v Italiji in je s svo-
jo brezobzirnostjo zelo zlahka zmačal
nad nepriljubljenim, naravnost prese-
nečenim in okornim demokratizmom.
Ta se nahaja komaj v svojih zadnjih
obrambenih bojih, če vzamemo resno
poskuse za atentat na Mussolinija in
delo framsonske emigracije.

Manj izrazit in manj uspešen je faš-
izem v Španiji in Grčiji, kjer nastopa
v obliki vojaške diktature. Tu se mu de-
mokratični sloji upirajo trdovratneje, da-
si se dosedaj ne more trditi, da tudi
uspešneje. Vendar pričajo ponovne ve-
sti o kritični politični situaciji, da pride
v obeh državah še do hudih notranjih
stresljev, preden nastopi politično
ravnovesje.

Francija se zviža v drugačnih krčih.
Tam stresa državni organizem strašna
financijska kriza, ki navdaja s skrbjo naj-
boljše državljane. Od problema, kako
najti izhod iz finančne krize, se odpira
veliko nasprotje med socialističnim
naziranjem v gospodarskih vprašanjih
in med gospodarsko-političnimi nazori
pristašev obstoječega družabnega reda.
Težko da bi se Francija mogla izogniti
odgovoru na to kardinalno sedanje
vprašanje: zakaj sedaj, ko se temu iz-
ogiba, pada iz krize v krizo. Nova Bri-
andova vlada, kakor vse kaže, še ne
pomenja nobene odločitve.

Prav tako je finančne prirode kri-
za, ki se je pravkar rešila v Poljski.
Ta slovanska republika, ki se je zgra-
dila v zelo težkih okoliščinah, ima reše-
vati še osnovne probleme ekonomske
ter finančne eksistence, zakaj tu gre
še za valutno vprašanje. Tu delujejo
tedaj še vedno neposredno posledice
vojne dobe v svoji prvotni obsežnosti.

Na Nemškem je prtila ves zadnji
čas kriza radi Locarna, ki ga ni hotela
priznati skrajna parlamentarna desnica
ter tudi stopila iz vlade. Pri tem gre
nedvomno za velike stvari: gre za to,
da se omili, če ne popolnoma odstrani
stari oholi nemški duh, da prizna Nem-
čija iskreno to stanje, ki ga je ustvaril
izid velike svetovne vojne. Locarno
zahteva, da se Nemčija iskreno v roke
svojim zapadnim sosedom in da za-
vrže misel ter nado na vsakršno nasil-
no revanžno politiko. In Nemčija pre-
bolevala krizo: parlament je sprejel Lo-
carno. Upati je, da bo novi duh zma-
goval med Nemci ter iskreno pristal na
medsebojno pomirjenje Evrope, a pre-
zreti ne smemo znamenja, ki pravijo, da
se pripravljajo nemška reakcija na nove
obupne čine...

In imamo naposled Češkoslovaško,
kjer je nastopila kriza v zvezi z volit-
vami, v katerih je vladajoča koalicija
sicer v glavnem obdržala svoje pozice-
je, a ki so vendar pokazale tudi neka-
tere neprijetne pojave. Med te moramo
vsekakor šteti porast slovaškega sepa-
ratizma in internacionalnega komuniz-
ma, ki sta občutno skrčila vrste, stoji-
če za petko. Oboje pa sta tipični otroški
bolezni mlade države, ki jih bo ne-
dvomno srečno prebolela.

Ako primerjamo sedaj z navedenim
našo kraljevino, vidimo, da je v enem
oziru položaj gotovo mnogo ugodnejši.
Mi smo sedaj vendarle že v toliko kon-
solidiranem stanju, da se nam hudih
kriz ni bati. Tudi nas tlačijo gospodarske
težave, ali vendarle niso tako hude,
da bi se ob njih spremenjale vlade.
Imamo silne neprilike z davčnim si-
stemom, ali kakor je ta neznosen, ven-
dar je njega izboljšanje le stvar uprave
in nje pravilnosti ter uvidenosti; pro-
blem ne sega tako globoko kakor na
primer v Franciji ali Poljski. Problem
separatizma je povsem omiljen in
stvarno likvidiran in demokratizma ter
parlamentarizma ne ogroža bližina Italije
in Grčije. Notranja konsolidacija je pri
nas zares že izdatno napredovala; pri-
mera med navedenimi evropskimi drža-
vami in našo nas potrjuje v tem. Ni s
tem rečeno, da si ne želimo temeljite
reforme v mnogih stvareh, toda to spa-
da po našem trdnem prepričanju v nor-
malen razvoj napredujoče mlade drža-
ve in pride na vrsto prej ali slej.

Taka konstatacija nas navdaja z op-
timizmom za bodočnost, osebno danes,
na predvečer sedme obletnice našega
narodnega osvobodjenja in ujedinjenja.

Prvi govor Stj. Radića v Narodni skupščini

Izzivalni napadi na protivnike. — Neobičajno oster odgovor g.
Svet. Pribičevića. — Hrupni prizori. — Narodna skupščina zbo-
ruje tudi danes ves dan.

Beograd, 28. novembra. r. Današnji dopol-
danski sestanek Narodne skupščine ni v ni-
čemer stihlil večeršnjemu; potekel je vrlo
mirno in monotonno. Po prečitanih zapisni-
ku je bilo sporočeno, da je poslanec dr. Pr-
vislav Grisogono postavil prometnemu mi-
nistru vprašanje o regulaciji Neretve. Nato je
skupščina prešla na dnevni red: nadaljevan-
je načelne debate o dvanajstinih.

Posl. dr. Slavko Ščerov (dav.) je ostro
kritiziral sistem finansiranja dvanajstine. Za-
hiteva znižanje davkov za Vojvodino. Zago-
varja princip štednje in smatra, da bi v to
svrhu bilo treba reducirati šest ministrstev.
Na popoldanski seji je ob veliki pozornos-
ti zbornice dobil besedo prosvetni minister
Stjepan Radić. Govoril je na drugo uro
in je s svojimi izjavami izzval mnoge živah-
ne incidente.

Najprej je g. Radić rekel, da so predieže-
če dvanajstine zadnje, ki jih je vlada predlo-
žila zbornici. Potem je prešel na demokraci-
jo in na robstvo naroda. Dotaknil se je tudi
egipčanskih piramid, grozovitosti, ki jih uga-
njajo vzhodni narodi, o Konfuciju in prišel
končno do klasične Grčije. Radić je obraz-
ložil napredek bele rase vse do velike fran-
coske revolucije. Rekel je, da mora biti vsak
demokrat sposoben in neustrašen revoluciji.
nar. (Ceda Kokanović: »In potem iti v lu-
knjo...«) Da, tudi iti v luknjo, iz nje pa na
ministrsko stolico! Radić je potem na dolgo
in široko govoril o francoski revoluciji.

Svetozar Pribičević ga je vprašal, ali spada
vse to k programu prosvetnega ministra.
Radić je odgovoril, da je to le uvod v poli-
tično narodnega sporazuma, ki je sinteza
vseh idej, ki jih danes predstavljajo homoge-
na večna parlamenta in homogene vlada.
Potem je prešel govornik na radikalno stran
ko in očrtal njen razvoj. Dejal je, da je on
rešil Hrvate Franka in Habsburžanov. (Dr.
Zanič (hrv. fed.): Hrvati niso bili nikdar
Habsburžani. Vaše besede g. Radić so laž in
žalitev Hrvatskega naroda. Baš Vi ste peli
pesmi Habsburžanom! Nato je nastal v zbor-
nici velik hup, ki ga je predsednik jedva
mogel pomiriti.) Radić je potem na dolgo
in široko razkladal svoje misli o sporazumu.
o Ženevi, govoril o svojem vstopu v vlado
in povsem onem, kr je rekel Albert Thomas
o sporazumu in vsi veliki Francozi. Končno

Težka situacija radi dvanajstin

Splošna nezadovoljnost z drakoničnimi odredbami novega dva-
najstinskega zakona. — Ultimatum vojvodinskih radikalov. —
Zaostritev odnošajev v parlamentu.

Beograd, 28. nov., p. Včerajšnji in da-
našnji dan vladni nista prinesla lahorik
in objektivno se mora ugotoviti, da so
prvi nastopi g. Radića v parlamentu
bili prav ponesrečeni. Zlasti njegov
spopad s Svetozarjem Pribičevićem se
mogočimotno. G. Pribičević se je
včeraj omejil na sicer ostro, toda stvar
no kritiko Radićevih sedanjih nastopov
in je razočaral vse one, ki so želeli, da
bi se po nepotrebnem razpravljale sta-
re stvari. G. Radić tega očividno ni
znan ceniti in je kritiziral Pribičevićovo
lojalnost z izjavljanjem, ki ni ostalo brez
najostrejšega odgovora. Tako se je raz-
merje v zbornici po nepotrebnem zao-
strilo, kar mora biti vladu zelo nepri-
jetno posebno sedaj, ko vzbujajo drako-
nične določbe dvanajstin silen odpor
celo v vrstah njene lastne večine.

Tekom dneva so imeli gg. Pašić,
dr. Stojadinović in dr. Slavko Miletić
za vojvodinske radikale ter predsednik
finančnega odbora Radonjić sestanke,
na katerih je na intervencijo minist-
skega predsednika pristal dr. Stojadi-
nović na to, da napravi izvestne konce-
sije zahtevam vojvodinskih radikalov.

Zopet s policijo nad draginjo

Vlada pripravlja nov drakoničen zakon o pobijanju draginje,
zato pa znižuje davka prosti eksistenčni minimum za polovico!
Ostro stališče SDS proti tem načrtom.

Beograd, 28. novembra. p. Danes je
bila v ministrstvu za socialno politiko
anketa pod predsedstvom ministra Si-
monovića, ki je razpravljala o narašča-
joči draginji. Minister Simonović stoji
na stališču, da je treba uveljaviti nov
zakon o pobijanju draginje. Naraščajo-
če cene so utemeljene za želji proizduc-
tov ter trgovcev na debele in drobno,
da bi čim prej obogateli. Treba je stori-
ti korake za pobijanje brezvestne špe-
kulacije z državno intervencijo, kakor
se je to zgodilo na Francoskem, kjer
so uvedli naravnost drakonične kazni.
Kot najvažnejše življenske potrebe
smatra minister moko, meso, mleko in
sočivje. Čijih ceno je treba na vsak na-
čin znižati. Do zaključka danes ni pri-
šlo in se bo debata o tem nadaljevala.
V zvezi z anketo o pobijanju draginje
je imel o tej stvari razpravo tudi klub
samostojnih demokratičnih poslancev.
Ugotovil je, da javnost ne odobrava
načina pobijanja draginje, kakor si ga
zamišlja minister za socialno politiko.

je napadel dr. Trumbića, češ, da je ukradel
mandat. Svetozar Pribičević pa je bil Tiszin
sluga.

Radićevci so sprejeli govor svojega vo-
diteља z živahnim aplavzom.

Dr. Trumbić, v osebnih zadevi, je izjavljal,
da so se baš radićevci izneverili programu
in ne njegova stranka.

Besedo je dobil nato Svetozar Pribičević.
Ko je začel govoriti so radićevci zagnali ve-
lik hup. Pribičević je silno ostro reagiral
na Radićeve psovke, da je bil Tiszin sluga
in da je agent Italije. Predvsem je ugotovil,
da so vse Radićeve navedbe o njegovih od-
nošajih s Tiszo neresnične. Začetkom vojne
ni bil Radić aretiran, ampak on. Takrat je
prinesel zagrebški »Obzor« vest, da so tri-
je bratje Pribičevići v zaporu, da so jih v
seni balonov prepeljali v Budimpešto in
da so jih množice, ki jih je bil Radić našču-
val na vojno proti Srbiji opljuvale. Ako bi
bil imel govornik res kakke zveze s Tiszo,
bi se mu to ne moglo pripetiti. Pribičević
poudarja, da ni hotel govoriti o preteklosti.
Toda g. Radić ga je izzval in zato mo-
ra pač omeniti, da je pokazal Ljubljano
Noviču in Marku Trifkoviću, ko se je seda-
nja vlada predstavila zbornici, izvod Radi-
ćevega »Doma«, v katerem je sedanjí mi-
nister prosvete napisal, da je pokojni kralj
Peter »dubro« (gnoj). Silen krik pri radi-
ćevcih.

Kar se tiče pripombe g. Radića, da sem
agent Italije, moram reči, da sem pred par
dnevi, ko sem šel na govor, ki ga je imel v
Ljubljani, sumil, da je g. Radić sam italijan-
ski agent in da je naročil, da tako izjavljal
govoril, da bi s tem izzval intervencijo
Italije proti naši državi. Da je to mogoče,
vidim iz članka grofa Sforze, kjer se govo-
ri o denarju, ki so ga dali Italijani za sepa-
ratistično gibanje na Hrvatskem. Konstatir-
am, da g. Radić doslej še ni odgovoril na
ta članek grofa Sforze. Silen hup pri radi-
ćevcih.

Besedo je nato dobil Ismed beg Kapeta-
nović, ki je govoril v imenu muslimanske
organizacije. S tem je bila seja končana.
Zbornica bo zborovala jutri, v nedeljo ves
dan. V splošni debati sta priglasena še po-
slanec Veljković in Kraft. Smatra se, da bo
zbornica še dopolnjevala preli k podrob-
ni debati.

Popoldne so vojvodinski radikali for-
mulirali svoje zahteve v vprašanju raz-
nih davščin v Vojvodini. Izjavili so fi-
nančnemu ministru, da napravijo iz
svojih zahtev vprašanje. Zapretili so
celo, da bodo glasovali, ako se finančni
minister ne ukloni, proti dvanajstini-
nam. Dr. Stojadinović je obljubil, da
ukine 15 odst. bolničarske davščine, ra-
zen tega pa tudi doklado na dohodari-
no. Videlo se bo, kaj bo s poračunava-
njem invalidske in komorske davščine
od dohodarine.

Popoldne od 3. do 5. je imel sejo ra-
dikalski poslanski klub, na kateri so go-
vorili Aleksa Žujević, Vasa Franičević
in Svetozar Stanković proti proračun-
skim dvanajstinam, češ, da so finančna
pooblastila zelo huda, da niso popu-
larna in da niso dobra za prebivalstvo.
Seja radikalskega kluba se jutri na-
daljuje.

V zvezi z nesoglasjem v radikalni
stranki zaradi dvanajstin in spora z
vojvodinskimi poslanci, je bil finančni
minister dr. Stojadinović zvečer na
dvoru in je o vsem tem poročal kralju.

Redukcija ljubljanske univerze?

Radić namerava izvesti redukcijo na naših univerzah ter pustiti
v Ljubljani le montanistično fakulteto. — Sklicanje posebne
konference v Zagreb.

Beograd, 28. novembra. p. V radikalnih
krogih se živahno razpravlja o raznih re-
formah, ki jih namerava novi prosvetni mi-
nister Radić izvesti v svojem resortu. Med
reformami se nahaja tudi redukcija univ-
verz. Po Radićevem načrtu naj bi se v najkraj-
šem času sklicala konferenca strokovnjakov
pod njegovim predsedstvom v Zagrebu, ki
se je naj bi udeležili zastopniki vseh fakul-
tet v državi. Na tem sestanku misli razloži-
ti Radić svoje misli o načrtu, po katerem
naj bi ostala beograjska univerza s fakul-
teti za pravoslovje, modroslovje, živno-
zdravništvo in pravoslavna teološka fakul-
teta, v Zagrebu pravoslavna, modroslovna,

gospodarska, medicinska in katoliška teolo-
ška fakulteta v Ljubljani pa fakulteta za
montanistiko.

Zamisljena je tudi nadaljna redukcija
srednjih šol.

Radikali sedaj iščejo primerno osebo, ki
naj bi kot državni podtajnik vršila njihovo
kontrolno v prosvetnem resortu. Kot najres-
nejši kandidat na to mesto velja še vedno
posl. Kobasica.

Značilno je, da se je danes tudi »Vreme«
spustilo v Radića, češ, da je pričel ovirad
poslovanje svojega resorta. Očita mu celo,
da se da vsak dan v svoji ministrski pisar-
ni briti in frizirati.

Obupna borba uradništva za svoje pravice

Apel centralne organizacije državnih nameščencev na javnost
naj vsaj ona podpira njihove upravičene zahteve.

Beograd, 28. novembra. p. Glavni odbor
Zveze državnih nameščencev je izdal danes
komunike, v katerem ugotavlja, da so na
sestanku od 26. do 28. novembra razpravlja-
li zastopniki poedinih uradniških organizacij
o gnetnem stanju državnih nameščencev in
o korakih, ki jih je treba storiti, da se zašči
tjho njihove pravice. O skedpih so bili ob-
veščeni ministri in vsi poslanski klubi. Zah-
teve državnih nameščencev so znane. Komu-
nike navaja nadalje, da neugodni položaj
v katerem se nahaja državno uradništvo,
silno neugodno učinkuje na javnost, zlasti
pa neprestano zavlačevanje rešitve njho-

vih življenskih vprašanj. Državni nameščen-
ci so danes v položaju, ki je postal že ne-
vzdržen. Komunike opozarja na kvarne po-
sledice, ako država neumnoma ne ugodí
njihovim zahtevam. V najkrajšem času se
skliče izredni kongres uradniških organiza-
cij, ki naj definitivno sklene korake za za-
varovanje pravic državnih nameščencev.
Končno naglašajo komunike, da so bili na kon-
ferenci storjeni sklepi za učvrstitve uradni-
ških organizacij. Konferenca se obrača do
javnosti s prošnjo, naj podpira upravičene
zahteve državnih nameščencev.

Definitivna sestava Briandove vlade

Končnoveljavno izpopolnjen Briandov koncentracijski kabinet
zmerne republikanske levice. — Vlada pada v sredo svoj pro-
gram v zbornici.

Pariz, 28. novembra. s. Prvotno določena
lista Briandovega kabineta se je končnovel-
javno izpremenila nastopno:
Ministrski predsednik in vnanji minister
Briand (socialistični republikanec);
pravosodni minister Renaut (levičarski
demokrat);
notranji minister Chaumets (radikal);
finančni minister Loucheur (levičarski ra-
dikal);
vojni minister Painlevé (socialistični re-
publikanec);
mornariški minister Leygues (levičarski
republikanec);
prosvetni minister Daladier (radikal);
minister za javna dela de Monzie (radi-
kal);
trgovinski minister Daniel Vincent (levi-
čarski radikal);
minister za kolonije Perrier (radikal);
poljedelski minister Durand (radikal);
minister za pokojnine Jourdain (levičar-
ski radikal);
delovni minister Duralour (radikal).
Državni podtajniki so:
v ministrskem predsedništvu Laval (ne-
stranar), v finančnem ministrstvu Pavel

Morel (levičarski radikal), v vojnem mi-
nistrstvu Ossola (radikal), zrakoplovstvo
Laurent Eynac (levičarski radikal), trgovina
in industrija Danielou (levičarski radikal),
osvobodeno ozemlje. Chauvin (radikal, teles
na izobrazba Benaret (socialistični republi-
kanec) in vrhovni kemisar za najemnine Le
vasseur (socialistični republikanec).

Med člani nove vlade so štirje senatorji in
sioer Rnaut, de Monzie, Durand in Perrier
ter 17 poslancev.

Ministrski predsednik Briand je popoldne
predstavil novo vlado predsedniku Doumer-
guen. Jutri večer se vrši seja kabineta, na
kateri bo določeno besedišče vladne izjave.
Nova vlada se bo v sredo popoldne pre-
stavila zbornici.

Pariz, 28. novembra. s. Socialistična re-
publikanska frakcija senata in zbornice sta
imeli včeraj sejo, na kateri je bilo soglasno
sklenjeno, da sta frakciji prepričani, da mo-
ra stranka nadaljevati politiko, ki jo je uved-
la 1. 1924. Stranka objavlja vsled tega svoj
sklep, da bo nemudoma sklicala stranke, ki
tvorijo kartel, da se naide podlaga za reši-
tev konflikta, ki škoduje ne samo demokra-
ciji, temveč vsej državi.

INSERATI ZA MIKLAVŽA

imajo v »Jutru« največji uspeh,
zlasti ako oglašuješ vse prve
dneve meseca decembra. Po-
sebno ugodno priliko za Miklav-
ževo oglaševanje nudi

praznična številka »Jutra«

ki izide v torek, 1. decembra,
ker izide za tem prva številka
»Jutra« šele v četrtek zjutraj.

Novi cestni red še le od 1. januarja

Uspešna intervencija dr. Žerjave.
Beograd, 28. novembra. p. Z ozirom
na določbo finančnega zakona, s kate-
rim se razširja na vso državo veljav-
nost prvega odstavka člena 2, uredbe
o cestnem redu v Srbiji (voziti na de-
sno, izogibati se na levo) je intervencij-
ral poslanec dr. Žerjav pri ministru
gradjevin, naj bi ta določba stopila v
veljavo šele z novim letom in ne s 1. de-
cembrrom, kakor je bilo nameravano.
Kot razlog je navedel, da oblastva in
občine, pa tudi javnost še ne bodo mo-
gla pravočasno vsega ukreniti. Minister
gradjevin Uzunović je pristal na to za-
htevo in bo na predlog poslanca drja.
Žerjava izpremenil dotični člen v prora-
čunskih dvanajstinah, da se razširjajo
določbe gori navedenega srbijanskega
zakona na vso državo z veljavnostjo
od 1. januarja 1926.

Novi veliki čelnik Orjune

Split, 28. novembra. n. Na poslednji seji
direktorija glavnega odbora Orjune v Spli-
tu je bil soglasno izvoljen za novega veli-
kega čelnika inženjer Marko Kranjec v
Ljubljani.

Ukinjenje avtonomije delavske zavarovalnice?

Beograd, 28. novembra. r. V minist-
stvu za socialno politiko se pripravljajo
nov osnutek zakona o zavarovanju de-
lavcev. Z novim zakonom naj bi se
ukinila avtonomija uradov za zavarova-
nje delavcev. Celotno institucijo pre-
vzame država v lastno upravo.

General Mitrović obsojen

Beograd, 28. novembra. p. Vojaško
sodišče za častnike je danes proglasilo
razsodbo v razpravi zoper obtoženega
divizijskega generala Živojina Mitrovi-
ća, poveljnika osiške divizije. General
Mitrović je bil zaradi prve in druge
ločno izrekel proti členu 163 finaične-
pora, glede ostalih točk pa oproščen.

Sejm sprejel locarnske pogodbe

Varšava, 27. novembra. d. Parlamen-
tarni odbor za zunanje zadeve je spre-
jel locarnske pogodbe. Proti sprejetju
so glasovali zastopniki krščanske na-
rodne in radikalne kmečke stranke.
Ministrski predsednik Skrzynski je po-
udarjal, da bi odklonitev locarnskih
pogodb pomenila izolacijo Poljske, do-
čim pomeni sprejem najmanj pet do
desetletno mirovno dobo.

Vladna kriza na Španskem

Pariz, 28. novembra. s. »Journal de
Paris« poroča iz Madrida, da je priča-
kovati sestave vlade, ki bo v večini ob-
stojala iz civilnih oseb. Primo de Rive-
ra bo ostal še vladar in bo obenem pre-
vel vojno ministrstvo.

Preskrbite si v Matični knjigar-
ni pravočasno vstopnice za
NOVINARSKI KONCERT

Stjepan Radić prvič v Narodni skupščini

Beograd, 27. novembra.

Narodna skupščina je imela danes svojo senzacijo. Prvič se je v njej pojavil voditelj nekdanje HRSS in današnje HSS gosp. Stjepan Radić. Pravico, da zavzame mesto v našem parlamentu, je imel gosp. Radić od leta 1920, ko je bil prvič izvoljen za poslanca. Toda odločanje je, ker je zanimal pravo Narodne skupščine kot reprezentantine našega naroda. Po letošnjih volitvah ga je zadela roka Obznane in mandat, ki ga prej ni hotel izvrševati, mu je bil odvzet. Sedaj mu je imenovanje za ministro omogočilo, da se pojavi v Narodni skupščini, ne sicer kot njen član, pač na kot zastopnik vlade.

Naravno je, da je njegov prihod vzbujal mnogo pozornosti. Komaj so zazvonili zvoni, je bila dvorana že polna in vse je gledalo proti ministru, sobi, odkoder se je skrbno obril in počesal ter v elegantni črni obleki pojavil novi minister v spremstvu svojega ožjega kolega ministra Superine. Da ne izpove incidentov, so radičevci opustili vsak pozdrav. Tiho in z izrazom očitnega zadovoljstva se je gosp. Radić usedel v ministrijski klopi. Prihaja gosp. Spaho ter mu z ironično prisrčnostjo čestita, prihaja se mu gosp. Jovanović in razgovarja z njim, a že pričinja seja. Čita se ukaz o imenovanju gosp. Radića za ministra, začujejo se poedini živjokliki...

Pozornost se kmalu obrne drugam. Finančni minister govori svoj eksponat k budžetskimi dvanajstina za december - marec.

Po njegovem govoru se zbornica razgaja. Prvi je dobil besedo bivši navdušeni radičevac posl. Mato Jagatić, ki je sedaj član Trumbićevega federalističnega kluba in hud sovražnik svojega nekdanjega mojstra. Okrog govornika se zgrnejo goste grupe poslancev, vse čuti, da pričinja.

Prvi duel z Radićem.

Posl. Jagatić je sprva stvarca in ostro kritizira vladino finančno politiko. A gosp. Radić postaje nervozen in se razburja. On udari prvi: Jagatić, ne križi! Položi mandat, ker ni Tvoj! — Oho, oho, odgovarja opozicija. Vi ste o Jagatiću rekli, da je pravi Lloyd George! Buren smeh, Jagatić: Vi gosp. Radić in vsi Vaši ste izubili znanje hrvatskega naroda! Posl. Zanić (fed.) pritrjuje. St. Radić: Bodi tiho, pa boš minister čez leto dni! Posl. Jagatić se sklicuje na finančne zahteve opozicije... Koja vara narod in laže, kriči gosp. Radić. Burni protesti pri opoziciji. Sedaj postaja posl. Jagatić še bolj agresiven in kliče radičevce na odgovor, da niso ničesar mogli doseči za poplavljenega kralja. St. Radić se hitro brani: «Vlada bo že storila svoje! Mi nečemo naroda varati.» Al, al, se roga opozicija. Jagatić nato razpravlja o radičevskem političnem preobratu ter pravi: Vi ste usvojili program gosp. Pribečevića! Zato nas tako napada, zavrača gosp. Radić. Jagatić pozivlja Radića, da naj priredi na Hrvatskem javno skupščino, pa bo videl, kaj mu moreče narod. «Sklicaj jih bom enkrat sto in na vsaki bo po 10.000 ljudi!» se hvali gosp. Radić ter pristavlja: Stranke v vladi ne sklicujejo skupščin, to delajo stranke v opoziciji. Velikanski smeh in bura protestov pri federalistih. Ko posl. Jagatić očita radičevcem, da povsem zanemarjajo interese hrvatskih kraljev, odgovarja gosp. Radić: Delamo državno, ne lokalno politiko. V tem tonu gre naprej. Zbornica se izvrstno zabava in poslanec Jagatić postaja vedno bolj korajžen. «Zaradi nesrečne luknje v Pribečeviću palači, smo dobili sporazum» — izvija proti Radiću. «Ti si pri nas šoljotinal.» mu ogorčeno očita radičevci in posl. Pernaar kriči: Sedaj boste Vi, federalisti, šli v luknjo! V zapore morate. Hitro replicira posl. Bazala, v luknjo nikdar! Končno izstrelil gosp. Jagatić še eno težko baterijo, dolžec gosp. Radića, da hoče hrvatski narod poravnati — kar mu prinese še poseben aplavz pri klerikalcih.

Medtem je bila že davno prošla ena in predsednik je sejo zaključil.

Popoldanska seja je bila še bolj obiskana. Vedelo se je, da pride na vrsto poslanec Svet. Pribečević in pričakovalo se je o streška sponada med Pribečevićem in Radićem. Vsi ministri so navzoči, izvenjski gosp. Ninčič. Govor zemljoradniškega poslanca Vučića, ki je napadal posebno tudi ministra agrarne reforme Pavla Radića, ni vzbudil mnogo interesa. Popolna tišina pa je nastala, ko je dobil besedo poslanec Svetozar Pribečević.

Govoril je o tem zakonu, zakliče Radić. Parlamentarne vlade se ne silijo, nego one vodijo, ker jih je postavil narod! (Buren smeh pri opoziciji, odo bravanje pri radikalih in radičevcih.)

Eno izmed poveljaj, o katerih malim predvsem govori, je nadaljeval Pribečević, je povelje izdatkov za vojsko...

To so izdatki za narodno obrambo, ne vojni izdatki, vpadla krič z rokami St. Radić. Mi nismo vojaške države nego narodna! — Opozicija se smeje, medtem ko radikalni radičevci krepko ploskajo.

Kor je g. minister prosvete v dosedanjih svojih kampanjah stalno grmel proti vojski...

Ni res! Proti militarizmu vzklika St. Radić. ... smatram, gospoda, da je bilo to povelje vojske opravljeno. V polsuženem glasilo vlade, je nadaljeval Pribečević, v «Domus», sem našel kot utemeljitev za povelje vojaških izdatkov trditve, da so to vrši zaradi zadržanja Italije.

Tudi zaradi zadržanja Italije, kliče g. Radić. Meni je žal, ker ni tukaj zunanjega ministra, ker bi želel, da demantira to trditve. Jag sem tui se jezi Radić Ali ste Vi narodni poslanec ali agent Italije?

Upam, mirno nadaljuje Pribečević, da se to povelje naših vojnih izdatkov ne tiče niti te niti druge države, nego da je samo povzročeno z defekti našega dosedanjega oboroževanja.

To je bedarija, se jezi g. Radić, ker naša vojska ni defektna, temveč je močna vojska!

Sv. Pribečević obžaluje, da St. Radić v svojem resoru preganja uradnike, ki imajo vse potrebne kvalifikacije. Ostro protestira proti novi krivici na uradništvo. Ni je države niti zakonodaj v Evropi, kjer se zahteva več kot deset let za pridobitev pravice do pokojnine.

Treba bi bilo določiti 25 let, ljeto kliče g. Radić. Kar vi govorite, je obupno koteriranje.

Sv. Pribečević je zatem govoril o odnosih napram Italiji ter omenjal incidente v Trstu. Opozoril je, da se vidi iz «Domus», da je bila v Trstu zažgana naša zastava. Vprašuje vlado, kakšne zahteve je postavila glede na zadočenje italijanski vladi in kaj je storila italijanska vlada, da nam da zadočenje za sežig naše zastave.

To je novinska vest, izjavlja medtem dobi minister dr. Ninčič.

Sv. Pribečević: G. minister prosvete je podal 25. novembra izjavo v «Jubljenskem mestu Ljubljani», kakor ga naziva g. Radić, in ta «Jubljena Ljubljana» je bila pozorišče, na katerem je g. minister prosvete — prosim, da mi ne zameri izraza — odigral politično komedijo.

Umestnost spada vendar v moj resor! — vzklikne smeje se Radić. Ta replika izpove v zbornici gromovit krohot. Tudi g. Pašić se smeje od srca.

Politična komedija je v tem, ker je g. minister prosvete na tej ljubljanski tribuni podal kategorične izjave...

Zelo premišljene in pametne kliče Radić. ... na naslov kraljevino Italije, ki jih je takoj naslednji dan na ne ravno diplomatski način prekalil v beogradske listih.

To ni res, trdi Radić. Gromovit smeh pri opoziciji. Krohot na galerijah. Opozicija kliče Radiću: Vi ste minister komedij in demantirajte!

Sv. Pribečević primerja Radičev govor v Ljubljani z njegovim pisanjem v «Domus» o Mussoliniju, ki ga je nazval Radić za nasilnika in največjega vojnega hujskača na Balkanu.

Ni res, demantira Radić. Izvolite čitati, a nikar ne komentirajte.

Čez nekaj dni je g. minister prosvete nedanoma izpremenil svoje mnenje o Mussoliniju.

Izpopolnil misljenje vzklika Radić. Buren smeh.

V neki izjavi pravi, nadaljuje g. Pribečević, da je vedno imel visoko mnenje o šefu italijanske vlade...

To drži. Treba je da veste, da je Mussolini pametna glava. Ko bi gledal ta parlament, t. j. to levico (kaže na opozicijo), bi rekel, ker je rekel za parlament v Italiji.

O. o. o, čudna avijatika! se smeje opozicija Radiću.

Ta govor, naglašja Pribečević, v Ljubljani, ki je «Jubljena» posebno zadnji čas od g. Radića...

Jaz jo ljubim, vzklika Radić, in vem, kaj si ti storil z njo in da si 80 učiteljev preganjal iz nje!

... ta govor, gospoda, vsebuje gotova mesta, ki so takega značaja, da moramo vprašati, ali se vlada popolnoma strinja s stališčem, ki ga je minister prosvete izrazil. Ako je minister prosvete mogel v Ljubljani izjaviti, da bomo mi potom Zveze narodov zahtevali reintegracijo Slovenije...

Tega nisem rekel, vpadla živahno Radić. Kot minister ostajam šef stranke in verujem v to. Zato je Zveza narodov tu. (Opozicija se smeje.)

Ako je g. minister mogel reči, da nam ni bilo za šlager in Solun, ki da je izgubil slovenski značaj z imigracijo tujih elementov...

Tega nisem rekel! Vprašajte novinarje in videli boste! Vi nečete kamenje pod noge vladi v zunanji politiki.

... potem je dolžnost opozicije, da vidi, ali je vlada v tem vprašanju solidarna s svojim članom.

Vi bi hoteli biti v vladi! kliče Radić. Pribečević dokazuje, da Radić kot aktivni minister ni mogel govoriti tako o zunanji politiki naše države: Mussolini, Kemal paša, Cankov, Čičerin... Bog je g. Radića ustvaril takega, da ne pazi na svoje besede, a vendar je imel kot član vlade dolžnost, da ne poda izjav, ki so dovele končno do intervencije tuje države.

To ni res! vzklika srdit g. Radić. Smatram da po tej besedi ne boste več smeli priti v Slovenijo, in poskrbel bom tudi isto za Hrvatsko. Narodni poslanec, ne sme biti agent tuje države. (Burni protesti pri opoziciji.)

Pribečević ostaja hladen in mirno nadaljuje: Kedar govoril član kraljeve vlade o vprašanju zunanje politike, mora paziti, kaj govori, a ko je enkrat govoril, potem zahteva čast države, da pri svojem govoru tudi ostane. Mislim, da je ponižanje za vse našo državo demant, ki ga je podal g. Radić, ko je videl, kakšne odmeve so izzvale njegove izjave. (Odobrovanje.)

Zatem je g. Pribečević govoril o ustavi. To je ona ustava, ki so jo prej nazivali radičevci «prokleta Pribečevićeva ustava».

Oglejte si razstavo

ki jo priredi v nedeljo v vseh njenih prostorih trdka

A. Sinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Burni protesti pri radikalih. Protestira, da se ne razpišejo oblastne in občinske volitve.

To vprašanje je vlada že rešila, trdi Radić.

Pribečević zahteva od vlad, naj pove, ali misli vidovodna ustavo izvesti do konca. Nato je ostro kritiziral prosvetno politiko St. Radića, ki je dejal, da nikakor niso trpeti, da bi učitelji in profesorji obiskovali javne shode.

Dejal sem, da ne smemo na njih govoriti ali predsedovati, se brani g. Radić.

Tega, gospoda, minister prosvete ne more zabraniti in dvomim, da bi kak profesor ali učitelj v tem pogledu poslušal g. ministra.

Kdor bo govoril proti sporazumu in državnim politikam, do odstavljene vzklika ostro Radić. Med opozicijo nastane najprvo buren smeh in ironično odobravanje, nato pa bučni in ogorčeni protesti.

Gospoda, vzklika Pribečević. Posebanje javnih shodov je ustavno pravo profesorjev, učiteljev in vseh državljanov. Oni minister pa, ki bi se drnil prepovedati obiskovanje javnih shodov, bo odletel hitro s tega mesta. Končno g. Pribečević ostro kritizira nedelavnost in nesposobnost vlade, ki se ni niti pripravlila. Kolikor smo dobili za končnih predlogov, izvirajo vsi od bivše vlade. Prosim, naj se mi pove, kateri za končni predlog obstoji, ki ga je izdelala sedanja vlada, naj se nam pove, kdaj bo prišel na dnevni red? Ta vlada se je doslej proslavila le s potovanji, govorancami na shodih in sličnimi ekskurzijami.

Mala praktična darila za šolo in dom priporoča Jos. Rojina, Ljubljana

Film Moč in lepota je že na potu. Elitni Kino Matica

Politične beležke

Klerikalni strah pred Radićem. Na naše ugotovitve, da so klerikalci radi pripravili demonstracije proti Radiću sklicevali posebne stankne svojih zaupnikov, so klerikalci motali in šele ko smo objavili faksimile vabila tajništva SLS na tak sestanek, se je «Slovenec» razmaja. Včeraj piše, da se je informiral pri tajništvu SLS, ki je v istem poslopiju (!) in zvedel, kako so na tajništvu SLS prihajale vesti, da demonstracije pripravljujejo demonstracije proti ministru prosvete. Zato so nekateri somišljeniki SLS izrekli željo, naj se skliče sestanek zaradi določitve stališča, kako postopati ob Radičevem prihodu. Tajnik SLS, duhovnik Gabrovšek je seveda na željo teh pristavev sklical sestanek. — v Jugoslovanski tiskarni je res precej pristavev SLS —, in na tem sestanku so ugotovili, da se zaradi Radića ne izplača izpostavljati somišljenikov kakim persekucijam. In šli so narejeni in četudi ni dobil ničesar nobenih navodil, so vendar klerikalni dujaki in celo bogoslovci demonstrirali. O zadnjem seveda tajništvu SLS ničesar ne ve, tudi «Slovenec» ničesar več ne ve, dasi je že v nedeljo poročal z velikanskim navdušenjem o demonstracijah in pisal, da je «zavedno slovensko prebivalstvo Ljubljane ministru pokazalo, da se je prišel v Slovenijo samo po nepotrebnem blamirati. Menda ni prišel! «Slovenec» tudi samostojne demokratke med «zavedno slovensko prebivalstvo Ljubljane», saj vedno piše, da so izdajalci slovenstva. Poročal je tudi, da so demonstranti kričali: «Doli Radić! Doli izdajalec hrvatskega naroda! Živio dr. Korošec!» Niti z besedico ni omenil, da bi vpili «Živio Pribečević!» Se je torej, ko so listi poročali, da so demonstracije priredili klerikalci in da so slabo izpadle, je začel «Slovenec» trditi, da so demonstrirali tudi samostojni demonkratki in da so vplili pred univerzo «Živio dr. Žerjav, živio Pribečević!» Kakor smo že pojasnili, so se na univerzi vršile volitve v reprezentanco slušateljev in so ob tej priliki javno pokazali veselje nad svojim zmago napredni akademiki. Navajamo vse to, da pokažemo klerikalno lažljivost naši javnosti in ne, da bi s svojimi odkritji omehčali Radičevo srce, kakor piše

Samo za 2 dni pride v Ljubljano najboljši Harry Piet-film «Zigano» ali «Hajduk od Monte Diavola» Elitni Kino Matica.

Elitni Kino Matica

predvaja danes film, ki je posnet v Ljubljani ob priliki Radičevega zborovanja. Brezdvomno ga bo hotel vsak Ljubljančan videti.

«Slovenec». Za nas je s tem zadeva končana. Pogum, ki so ga klerikalci pokazali ob demonstracijah, in poznejša izjavljana «Slovenca» dovolj jasno osvetljujejo klerikalno moralo. Več nismo hoteli doseči s svojimi ugotovitvami in nas to popolnoma zadovoljuje. Vsekakor pa se morajo klerikalci Radića zelo bati, ker je «Slovenec» zatajil lastne ljudi, predno je peetlin trikrat zapel.

+ Mariborski radičevci. — Zadnji «Kmetijski list» objavlja, da tvorijo v Mariboru sledeči gospodje odbor radičeve stranke: predsednik dr. Rihard Paninger, advokat; podpredsednik pisatelj in pesnik Rudolf Bende; tajnik Škrabar; odborniki: odvetniški kandidat dr. Igo Rosina, inženjer Lukman, dr. Rajar, Fras, Stefan Kerec, gostilničar Lipovšek, inženjer Vedernjak in Franc Švikiaršič, bivši tajnik SLS v Murski Soboti.

+ Državni uslužbenci in vlada. Finančni minister je vstavil v zakonski predlog proračunskih dvanajstin določbo, po kateri dobe državni uradniki, ki ne doslužijo do 1. decembra 15 let, pravico do pokojnine šele po 10 letih. Uradnik bo v bodoče lahko služboval najmanj 15 let v državni službi in bo med tem časom na podlagi uradniškega zakona lahko tudi napredoval, vendar pa bo ostal na cesti brez kruha, ako bo medtem upokojen in mu bo manjkala le en dan do polnega števila let. Ta določba ni niti demokratična niti socialno pravična. Da je mogel gospod St. Radić še povrh izjaviti, da bi se naj uradniki priznala pokojnina šele po 25 letih, to je pač dokaz skrajnega reakcionarstva in pojmovanja o dolžnostih države napram lastnim uslužbencem. Po novi določbi bodo v bodoče državni uslužbenci neprimerno na slabšem kakor pa privatni nameščenci, ki si n. pr. v Sloveniji pridobijo pri Pokojniškem zavodu po 10 letih že pravico do pokojnine in celotne nezgodne rente. Omeniti je tudi treba, da imajo uradniki pravico do pokojnine po 10 službenih letih v vseh evropskih državah. Razen tega razveljavlja finančni minister uradniški zakon z navadno določbo v zakonu o proračunskih dvanajstinah, ki je po naravi samo začasen zakon. Medtem ko vlada na tak način postopa z uradniškimi pravicami, pa zahteva finančni minister, da sme sprejemati v svoj resor ljudi, ki so bili v privatni službi in da se naj jim leta v privatni službi priznajo za pokojnino, kakor da bi bili v državni službi. Če se ta določba dovoli «širokogrudno» interpretirati, potem bi mogel novi prosvetni minister n. pr. svojih tajnic gospo Radić-Vandekar všteti njena zakonska leta v državno službo... Uradniki najostreje protestirajo proti novim določbam, ki so za nas baš v trenutku, ko se potegujemo za najnujnejše remedure, pravi udarec s kolom!

+ Stric in nečak. V zadnji številki «Hrvatskega Seljaškega Naroda» je objavil bivši poslanec Ivan Radić, nečak St. Radića, izjavo, v kateri pravi, da se nikakor in v nobenem slučaju ne more strinjati s političnim delom St. Radića, ker je prevarantsko in izdajalsko za «hrvatski republikanski seljaški narod». Ivan Radić se je pod svojo izjavo podpisal kot član glavnega odbora HRSS.

+ Hrvatski katoliški dnevnik. «Naša Straža» poroča, da so se hrvatski katoliški zavedli potrebe katoliškega dnevnika, da pa Hrvatski pučki stranki neprijazna duhovščina in bivši politični voditelji brez stranke (Rittig in drugi) zahtevajo, naj bo ta dnevnik strogo nadstrankarski in da se ne sme zavzemati za politiko pučke stranke. S tem je dana nevarnost pravi «Naša Straža», da pride ta bodoči dnevnik v svobodomiselnost, kakor je prišel «Obzor», ki ga je ustanovil škof Strossmayer! Torej niso zadostno lamstvo za obrambo interesov katoliške cerkve katoliški duhovniki sami, niti ne-strankarski katoliški list, samo klerikalna stranka, ki nima na Hrvatskem niti enega poslanca. Ili more braniti v polni meri. To se pravi, da so interesi katoliške cerkve odvisni od ene same politične stranke in da jo nihče drugi ne brani ne more. Ako je to res, potem je katoliška cerkev res v nevarnosti.

+ O konfliktu med hrvatskimi radikalni poroča zagrebški radičevski «Večerni». V posebni deniški javlja, da je v beograjskih radikalnih krogih zavladala skrb radi ostrih nasprotij med radikalni na Hrvatskem in v Slavoniji. Skupina, ki jo vodi dr. Elegović, je nezadovoljna

Zagonetno umorstvo v Colombi

Vam razjasni senzacionalni film «Polet okoli sveta». Danes start ob 11. 11. 3. 15. 6. 15. 8. in 9. uri v kinu «DVOR».

Srečke

drži razredne loterije za 11. kolo I. razred se dobe v menialnici Reichert & Turk v Ljubljani, Prešernova ulica 44

Norveško ribje olje (Dorsch) in emulzijo garantirano pristno, medicinsko, priporoča lekarna Bahovec, Ljubljana, (pri ževjarskem mostu).

Velevažno za šivilje!

posebno za one, ki potrebujejo pouk v krojenem risanju in pri krojenju oblek je, da se udeležijo tečaj, ki ga priredi Roza Medved, kono učilišče, Ljubljana, Mestni trg št. 24. Pouk na enostaven in takoj zapeljiv način. Udeležencem se hrana in stanovanje na željo preskrbi. 7268-a

Podgane, steno in šurke uničuje ratol, stonol, gamadil ODIO RATOL. Zagreb, Glavniška 21.

Izvirno solingensko orodje znamke britve, škarpje, razpirne aparate, žopne in kuhinjske nože, jedilne orodje itd. 6763-a

«Jeklo» Stari trg 11 a

Denar, ali funt mesa!

zahteva razjarjeni Shylock v Shakespearovem «BENESKI TRGOVCU». Elitni Kino Matica.

z vodstvom radikalne stranke v Zagrebu. Ta skupina namerava 6. decembra, ko se v Zagrebu vrši veliki radikalni zbor, sklicati svoje lastno zborovanje, ki naj bi dokazalo, da na Hrvatskem le manjšina radikalov sledi zagrebškemu vodstvu in dr. Urošu Trbojeviću. Naravno, da bi taka razdvojenost posebno dobro poslužila radičevcem, ki jih v živo pali napoved radikalnega zbora v Zagrebu. Zato se navedena depeša lahko tolmači tudi kot pobožna želja, četudi razprtje med prečanskimi radikalni niso več nikaka senzacija.

Po svetu

— Pred važnimi posvetovanji v Londonu? Ob priliki podpisa locarnskih pogodb v Londonu se bo po poročilu «Daily Telegrapha» vršilo važno posvetovanje med nemško delegacijo in zastopniki zavezniških držav in sicer o civilnem in vojaškem režimu v Porenju, o nemškem zrakoplovstvu in o splošni razorožitvi zavezniških držav.

Briand in Vandervelde sta že sporočila Chamberlainu, da sta pripravljena tudi za tozadevna posvetovanja.

— Člani delegacij, ki bodo podpisali locarnske pogodbe v Londonu so nastopili: za Francijo Briand in Berthelot, za Anglijo Chamberlain, za Belgijo Vandervelde in Rolin, za Italijo Scialoja in Giolitti, za Českoslovaško dr. Beneš, za Poljsko grof Skrzynski in za Nemčijo dr. Luther, dr. Stresemann, državni tajnik Schubert in ministr. ravnatelj dr. Gauss.

— Levičarski blok v Angliji. Kljub demantiju s strani Macdonalda in Thomasa vzdržujejo londonski listi trditve, da so se vršila pogajanja med desničarjem stranke in liberalci v svrhu ustanovitve levičarskega bloka po francoskem vzgledu. Pogajanja je vodil Lloyd George.

— O nevarnosti posebnih pogodb med državami je govoril te dni lord Grey na zborovanju londonskih liberalcev. Rekel je, da morejo posebne pogodbe zasigurati mir za kakih deset let, da pa morajo končno pri vesti do podobnega napetega položaja, kakor je bil l. 1914. Zato pozdravljajo angleški liberalci locarnske pogodbe. Zveza narodov je izvršila s temi pogodbami veliko delo, ni pa mogla preprečiti dveh nasprotnih si taborov v Evropi. Rusija nečesa slišati o vstopu v Zvezo narodov. Toda upati je treba, da bo Rusija kmalu spoznala, da stremijo locarnske pogodbe po izolaciji Rusije.

— Pred novimi volitvami na Grškem. Italijanski listi poročajo iz Aten, da se pogaja Pangalos z voditelji raznih političnih strank v svrhu razpisa novih volitev.

— Akcija proti italijanskim emigrantom. «Popolo di Roma» zahteva, naj se določbe novega zakona proti emigrantom uporabijo predvsem proti bivšemu generalnemu tajniku klerikalne stranke Don Sturzu, proti bivšemu ministrskemu predsedniku Nitti in proti sindikalistu De Ambreju.

— Novi poljski vojni minister. Iz Varšave poročajo, da je predsednik republike podpisal ukaz o imenovanju generala Żeligowskega za voj. ministra. General Żeligowski je deloval med svetovno vojno v ruski armadi. V času komunistične revolucije v Rusiji je zbral poljske oddelke ter se je s njimi preko Kavkaza. Odesa in Rumunije vrnil na Poljsko.

— Turčija se nečisto odzovevati Mosku. Po poročilih iz Angore, je vlada pod predsedstvom Kemal paše sklenila, da v moskuskem vprašanju nikakor ne bo odjenjala in da ne bo priznala nobenega razpisničnega sklepa Zveze narodov.

Venecija v spomladanskem solncu

nam blešči v polnem sijaju v krasnem monumetalnem filmu «BENESKI TRGOVEC» po motivih nesmrtnega Shakespearea.

Elitni Kino Matica.

Naši kraji in ljudje

Slomšek

(26. november — 125letnica njegovega rojstva.)

Ime Antona Martina Slomška je med našim ljudstvom, posebno štajerskim, tako domače, da je odvisna vsaka tirada o veljavi njegovega dela. In v ostalem naše kmečke hiše vestno čuvajo dr. Medvedovo spominsko knjigo, ki jo je ob stoletnici Slomškovega rojstva razposlala Mohorjeva družba med slovenske obitelji, nudeč jim s tem dostojno, izbrano in v posrečenem domačem slogu sestavljeno biografijo o velikem lavantinskem vladiki.

Na Slomu onstran Ponikve ob južni železnici je pred 125 leti tekla zibelka prvorojenemu sinu Antonu Martinu. Slom je vzorno slovensko veleposestvo, kakor sta tudi Slomškova stariša bila vzoriti slovenski kmečki korenini. Poimenovali so torej, da je ravno veličastje rojstnega doma poleg dobre vzgoje razbuhotilo dušo mladega Slomška in il vrisnilo pečat genialne domačnosti. Le kot tak je Slomšek lahko dal Slovincem slovensko vzgojo in mu segel do srca z vezavo in nevezano besedo, preprosto in zdravo kakor naš vsakdanji črni kruh.

V Slomšku proslavljamo narodnega pisatelja in pesnika, prvega lavantinskega knegoškofa - rodoljuba, prvega učitelja slovenskega rodu v šoli in izven nje. Kako globoko je padalo seme njegove vzgoje, dokazuje čvrsta vkoreninjenost spomina na Slomška, brsteč znova in znova od rodu do rodu. Ni je na Slovenskem popularnejše osebnosti kakor je bil in ostane Slomšek. Slomškova dela so zbrana v čedno zbirko, a na njegovo domačijo na Slomu, ki jo je vosp. dr. Karlovšek pred 20 leti rešil iz ljudsmarkovskih krempljev ter jo razvil v vzorno ekonomijo, romaio od leta do leta mali ljudskoškofski izletniki. Slom postala pravcava božja pot šolske mladine na Štajerskem. In to je prav, kajti ravno mladina mora nositi in gojiti velike tradicije Antona Martina Slomška.

Sokolska loterija na Taboru

Zrebanje z glavnim dobitkom 50.000 Din se vrši nepreklicno 15. decembra t. l. Opozorjamo, da se je srečanje zaključilo in bilo preloženo od marca na december edino iz razloga, ker bi z uspehom v marcu komaj pokrili stroške tiskovine. Naravno je seveda, da so vse srečke v polni veljavi, pa naj nosijo žig »15. decembra« ali pa, če so brez tega žiga.

Dr. članstvo, prijatelji Tabora in Sokolstva, novemo Vam, da doslej še vedno uspeh daleko ni zadovoljiv. V zadnjem času se je pač pokazalo precejšnje zanimanje, posebno od strani Slovincov, ki žive izven Slovenije in od strani zavednih domačinov po naših trgih in večjih selih. Vabimo Vas vse, da dvignete to zanimanje za Taborso loterijo še v zadnjih dneh. Loči nas od srečanja, ki se vrši pod nadzorstvom državne oblasti, le še dobrih 14 dni. Ni loterije, ki bi imela tako jasen in konkretni namen kot je ta: velika monumentalna zgradba v stanju dograjevanja.

Vabimo Vas, naročajte, kupujte, razprodajate! Ljubljancem dobijo srečke v vsaki trafiki in v društveni pisarni Sokola I. na Taboru vsak dan od 4.—7. popoldne. Vi ki vas išče sreča glavne dobitka izven Ljubljane, pošljite primeren znesek na Sokola I. v Ljubljani — Tabor (srečka à 10 Din), da se Vam

takoj dološite srečko. Iz več krajev so skupno naročili v zadnjem času po 20—50 srečk. — Storimo vse, da se v zadnjih dneh izboljša neuspeh prejšnjih mesecev.

Loterijski odbor Sokola I.

Nova skupščinska palača

Prestolnica naše države dobi po dolgih letih vendarle eno največjastnih in najmodernejših parlamentarnih palač v Evropi. Ponosna stavba bo dovršena sicer v najboljšem slučaju šele čez dve leti, vendar pa je delo dosedaj že toliko napredovalo, da je gotova vsaj zunanja slika. Stavba napravlja imponanten vtis, kakor da čaka samo še na svečano otvoritev in da se znotraj njenih zidov razvije srce našega državnega organizma. Toda ta dan je še tako daleč, da mnogi člani sedanje skupščine ne bodo nikdar prekoračili praga nove palače, vsaj ne v svoistvu, v katerem zahajajo v sedanje skromno poslopje parlamenta v ulici Miloša Velikega.

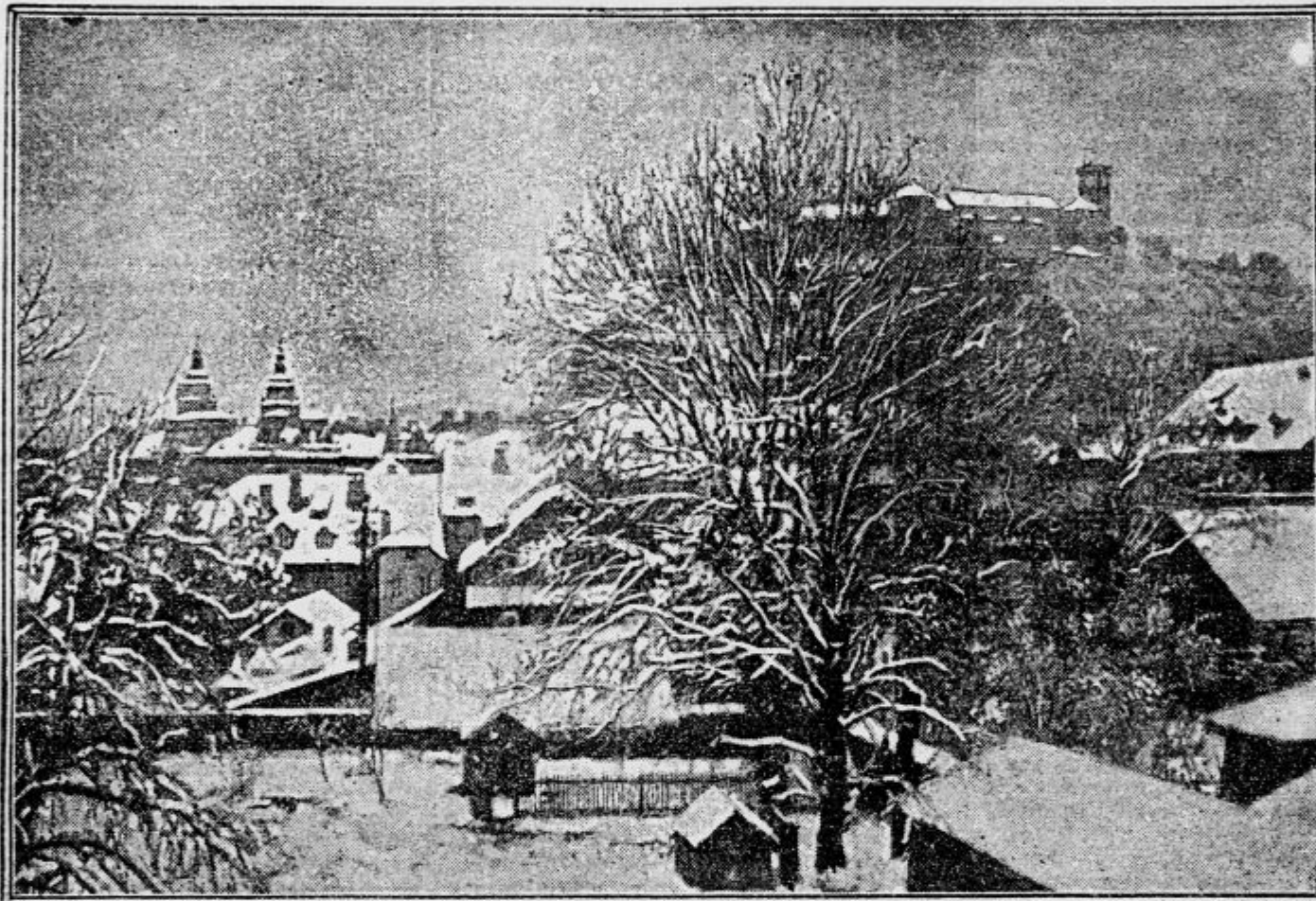
Sedaj se vrše fasadna dela, ki bodo končana v 15 dneh. Šele nato se bodo pričela notranja dela. Kako se bodo ta

razvijala, ne vé še nihče in to tembolj, ker so izgledi radi neodločenih kreditov zelo slabi. Pa čeprav bi bili krediti pravočasno odobreni in tudi zadostni, bi mogla končati vsa dela v najugodnejšem slučaju v dveh letih. Za pokritje vseh stroškov je potreben 50 milijonov Din. Notranost naše nove skupščine bo naravnost veličastna. V sredini palače se bo nahajala velika slavnostna dvorana za skupščinske seje. Visoka bo 15 metrov in bo obsegala obe nadstropji zgradbe. V dvorani bosta dve vrsti lož ter specialne lože za diplomate in novinarje. Dvorana bo okrašena z umetniškimi in kiparskimi deli in velikim številom umetniških slik iz naše zgodovine, ki jih bodo izdelali umetniki iz vseh pokrajin naše države. Tudi plafon bo okrašen z ogromnimi freskami in kiparskimi okraski. S plafona bo visel ogromen lesteneec iz kristalov v vseh barvah. V dvorani bo prostora za dvakrat toliko poslancev, kolikor jih ima sedanja skupščina. Sedeži bodo pokriti z najlenšimi izdelki pirotskih preprog. Takoi poleg svečane dvorane se bo nahajala prostra na dvorana, ena najlenših v vsej zgradbi, določena za skupščinski bufet. Okrašena bo s preprogami, ogromnimi zra-

li ter palmami. Iz bufeta vodijo hodaiki na levo in desno. Tu bodo dvorane za parlamentarne klube, poleg njih pa manjše sobe, določene za pisarne voditeljev posameznih skupin. Po projektu dobi namreč vsaka skupina tudi zasebne manjše oddelke kot pisarne stranknega vodstva. V prvem nadstropju bodo prostori skupščinskega predsedništva in lokalni za novinarje. V podzemskih prostorih bodo na enem krilu oddelki za skupščinsko biblioteko, arhiv in telefonsko centralo, na drugem pa oddelki za centralno kurirsko in električno centralo. Nova skupščina bo imela namreč svojo električno centralo, da ne bi bila preveč obremenjena občinska. Posamezni skupščinski odbori ne bodo imeli seji v glavni dvorani, kakor je to običajno do sedaj, temveč so za to določene posebne manjše dvorane v pritličju.

Na krovu zgradbe bo mala terasa, s katere bodo imeli narodni poslanci krasen razgled na prestolico in okolico. Tamkaj si bodo lahko tudi hladili svoje politične strasti. Tehnična ureditev palače bo na najmodernejši podlagi, tako da bo naša skupščina ena najmodernejših zgradb v Evropi. Čakali pa bomo seveda še dve leti in morda tudi več, kajti ko mnenju strokovnjakov perspektive niso ravno ugodne. Že v kratkem bo namreč delo začelo zopet ustavljati no, ker niso volirani potrebni krediti.

Ljubljana v snegu

Ljubljana, 28. novembra. Ponoči je dobila Ljubljana in bržkone tudi široka dežela debelejšo belo obleko. Sneg je pričel naletavati okrog 4. zjutraj in se je vsipal ves dan na zemljo v gostih drobnih kosmičih. Mesto in okolica imata že popolnoma zimsko lice. Blagor sneg ravno ne prinaša na zemljo, ustvarja pa vsekakor boljše razpoloženje, kakor dolgočasno deževje. Ljudje so bili zjutraj seveda silno presenečeni, kajti ravno včeraj smo imeli po prvem snegu še krasen solnčen dan in tudi ponoči so migotale zvezde na nebu še v polnem jasnem

blesku. Nikdo ni slutil, da se je jesen morda za letoš za vedno poslovila in se umaknila starki zimi. Vsakdo se je sicer radostno nasmejal snežni iznemembi, pojavile na so se obenem tudi težke skrbi, kajti treba bo močnejših čevljev, toplejše obleke, perila in kuriva.

Tramvaj se je neprestano ustavljal na progi in ni mogel nanrej. Vseled visokega snega so pozneje vpregli pred vozove pluge, da so odmetavali sneg s tračnic. Pred hišami so bile ves dan živahno na delu lonate, mladina na se je razposajeno podila po snegu in me-

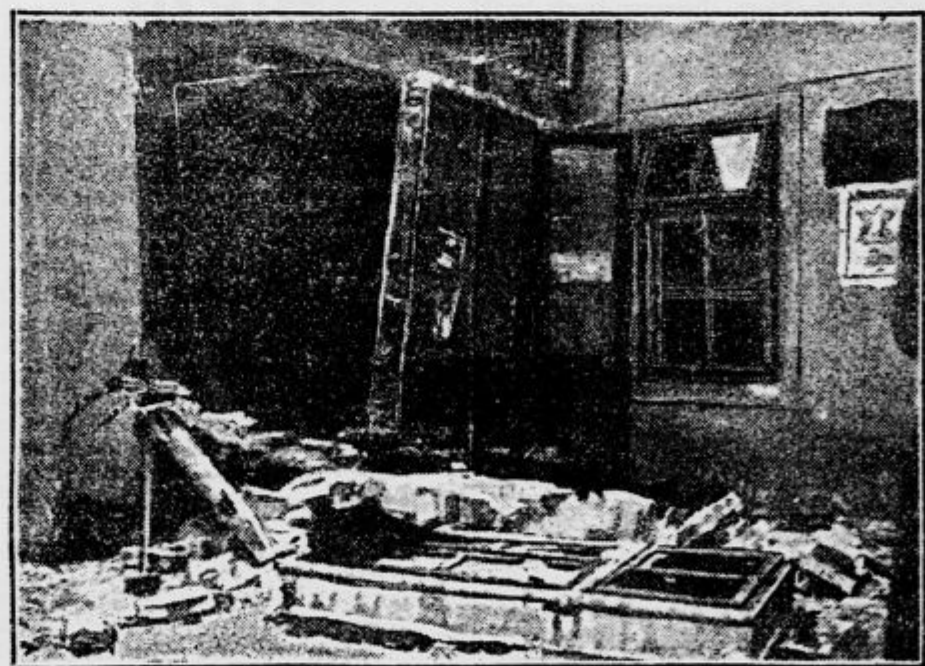
taja kepe na vse strani. Vlaki so prihajali v mesto od vseh strani z zamudami; osebni in brzovlaki 1 do 2 uri, tovorni 4 do 5 ur. Izvoščiki so izpregli svoje kočije ter potegnili iz staj sani, konjem na obesili pod vrat zvončke. Že v nekaj dneh, ko se doslej še rahli sneg nekoliko vsede, bo oživel zonet Tivoli. Sanke, smuč in druge podobne priprave so že pripravljene.

Se na nekaj ne smemo pozabiti, na ptičji svet. Ubogi ptički so sedaj natholi potrebni človeške pomoči, zato naj jim potrosi vsakdo, kar more pod kljunčke.

Vesti iz Dolnje Lendave

Od 11. do 13. t. m. se je vršila za srez Dol. Lendava zaprisega vojaških obveznikov. Kljub neugodnemu vremenu so se, razen šest bolnih, odzvali vsi. Vseh zapriseženec je bilo nad 5000. Zaprisega sta izvršila podpolkovnik Ilič in vojaški referent srezkega poglavarstva Grabrovič, politično oblast pa je zastopal srezki poglavar Kandrič. Katoličane je zaprisegel kaplan Herman, evangeličane administrator Hari, izraelite pa dr. Rudolfer. Razpoloženje med obvezniki, posebno med slovenskimi, je bilo naravnost razveseljivo. Po skupni zaprisegi je prosilo ljudstvo g. komandanta, naj za gra vojaška godba kolo, kar se je tudi zgodilo. Oficirji so zaplesali skupno s seljaki. Nato se je vršil obhod po trgu, katerega so se udeležili tudi zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Razmere med kmetjskim ljudstvom se v prid državne ideje vsekakor vedno bolj boljšajo. Dne 12. t. m. zvečer se je vršil v Dolnji Lendavi koncert vojaške godbe iz Varaždina, ki je uspel kar najbolje.

Velika eksplozija v Ljubljani

Slika predstavlja ruševino laboratorija tvrdke za medicinske »salute« Aleksandrovi cesti v Ljubljani neposredno po veliki eksploziji etra dne 27. novembra. Na tleh leži zidovje stene ter okno, ki je bilo pri eksploziji vrženo na dvorišče.

General Mitrović pred sodiščem

Šest dni se že vrši pred beograjskim vojnim sodiščem razprava proti bivšemu divizijskemu komandantu v Osijeku, generalu Živanu Mitroviću. V javnosti se že ne smatra več kot zanimiv in nenavaden dogodek, temveč bolj kot resen slučaj, ki more vse prei, kakor koristiti ugledu naše vojske. Tak vtis je napravila razprava proti generalu Mitroviću posebno radi tega, ker postaja vedno bolj jasno, da temelji pro-

ces na precej nelepah motivih. Vest, da je zahtevalo vojno sodišče od vojnega ministra, da stavi pod obtožbo še 34 oficirjev, med njimi tudi brigadnega generala Palića, pa je napravila naravnost težek in silno slab vtis v naši prestolici.

Sesli dan razprave se je zagovarjal general Mitrović radi uporabljanja državnih vozov in konj za svoje osebne potrebe. Priznal je očitke, izjavil na, da se je tako vedno prakticiralo tudi po vseh ostalih garnizijah. Tako je delal tudi ovaditelj general Palić, ki je dajal državne konje na razpolago tudi

Kje se nahaja morilec

Henry Turner Vam pove senzacija nad senzacijo »Polet okoli sveta«. Danes ob 11., 3., 5., 6., 8. in 9. uri

Kino »Dvor«.

svoji soprogi in hčerkam. General Mitrović je je radi tega celo večkrat poklical na raport. Tembolj čudno je zato, da je general Palić tudi radi tega očitka napravil ovadbo proti generalu Mitroviću. O vzrokih, zakaj general Mitrović ni premestil polkovnika Goebckega, čeprav je predlagal njegovo premestitev komandant 41. polka, se je vršila razprava v tajni seji, in sicer z ozirom na državne interese in ugled vojske.

Rojaki!

Vsled znanih razmer so morale odpasti vse prireditve prilikom petletnice rapalskega dne. Ni nam bila dana možnost, da bi se spomnili ta dan trepetih bratov v Primorju z javnimi manifestacijami, ki bi jih moralno podkrepile in začele njih odpornost. Take moralne podpore naši bratje zelo potrebujejo, nadomestimo jo pa lahko z gmetno podporo, ki je nunejša in izdatnejša. Zato se obraža Jugoslovenska Matica kot zaščitnica vseh neosvojenih slonov na vse rojake v svobodni domovini s toplo prošnjo, da jo podpirajo pri njenem plemenitem kulturnem delu in da zlasti gmetno podprejo vse njene akcije, ki stremijo za tem, da se pomnožijo njena sredstva. Čim večji bodo dohodki Matice, tem večja bo tudi njena pomoč bratom tam preko. V to svrhu je Matica razpisala loterijo, koje dobitke tvorita dve motorni in 25 navadnih moških in ženskih koles. Zrebanje loterije se bo vršilo dne 20. decembra. Rojaki! segajte po srečkah in dokazite, da tudi na ta način manifestirate za neosvojenega brate. Vsak, ki kupi srečke in ki bi mu pri zrebanju sreča ne bila mila, bo imel vsaj polno zvest, da se je na ta način oddolžil svoji narodni časti in ponosu, da je s tem doprinesel svoj delež k gmetni podpori bratom onstran meja. Srečke à 10 Din so naprodaj pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, v vseh ljubljanskih trafikah, v Matici knjigarni, Tiskovni zadrugi in v pisarni Jugoslovenske Matice, Selenburgova ulica 7-11.

Zahvala

O priliki svojega petindvajsetega jubileja sem prejela toliko pismenih, brzojavnih in osebnih čestitk, da mi je nemogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Zato izrekam tem potom vsem, ki so se me spomnili, svojo najtoplejšo zahvalo.

Nadalje se zahvaljujem upravi Narodnega gledališča, »Udruženju gled. igralcev« in mestni občini ljubljanski za krasno cvetje in dar, gospodu Vinku Bonu, vinskemu trgovcu, za priznano dobro kapljico, cvetličarjam Bajt, Korsika, »Nizza« in sploh vsem darovalcem prekrasnega cvetja in lepih darov.

Posebno hvalo sem dolžna uredništvom naših časopisov in revij za simpatije vrstice.

Hvaležno moram omeniti fotografski atelje g. Veličana Bečterja, ki je razstavil krasno, umetniško izdelano zbirko mojih vlog.

Hvala tudi dragim kolegom in vsem onim ki so na katerikoli način pripomogli h krasnemu, meni nepozabnemu večeru.

Tisočera hvala!

Polonica Juvanova

članica Narodnega gledališča v Ljubljani.

Pekei v vaški rodbini

Pred »dščim« v Čakovcu se je vršila tre dni razprava proti 29letnemu Juriju Dobošiču, očetu 4 otrok, ki je na nagovarjanje seljaka Ivana Pintarića umoril posestnika Jakoba Srncea iz Malega Mihaljevca v Medjimurju. Razprava je trajala več dni in so izpovedale številne priče naravnost neverjetne stvari o strašnih roditeljskih razmerah ubitga Srncea. V hiši je bil prvi pekel, posrbno, odkar se je vselil v hišo kot zet še Ivan Pintarić, ki je hotel postati gospodar in je imel še ljubavno razmerje s svojo t. l. Marijo Srncevno. Radi tega so se razvijali »neprestano prepiri in pretepi. Jakob Srncec se je končno odločil, da se reši pekla in je šel drugam v službo.

Ubijalec Jurij Dobošič je pri zaslišanju priznal, da se je pogodil z Ivanom Pintarićem, da mu za 5000 Din ubije tasta, češ, da je pijanec, prepirlivec in »zapravilavec«. Dobil je v to svrhu na račun 1250 Din. Od tedaj sta oba poravnno prežila na starosti Srncea. Hotela sta ga obesiti na drevo, da bi izgledalo, kakor da je sam izvršil samomor, vendar se jima nikdar ni mudila primerna prilika. Koncem meseca maja na je Srncec vendarle postal žrtev zločinskega načrta. Dobošič ga je pričakoval v zasebi, ko se je vračal iz Lopatina in ga ustrelil s samokresom. Srncec se je takoi zdrnil na tla in čez nekaj trenutkov izdihnil. Ko je bil že mrtev, mu je poznal Dobošič še tri krogle v glavo, da so izstrelili mežgani.

Pri razpravi je Dobošič priznal svojo krivdo, zanikal pa odločno, da bi bila pri »umoru« sodelovala tudi Mara Srncec, Ivan Pintarić je odklanjal vsako odgovornost za zločin, češ, da je Dobošič sicer res krivično, tip, ki je zmogel storiti za denar vse, vendar na je njegova volja tako slaba, da je bil čisto navadna igrača v rokah Pintarića. Na podlagi te izjave je bil Jurij Dobošič kot nesposodni izvršitelj umora obsodjen v doživotno ječo. Ivan Pintarić na kot »moralni krivec« v smrt na večali, dačim je bila Mara Srncec kot nedolžna označena. To je po prevratu prva smrtna obsodba v Čakovcu.

Popolnoma novo! Prvič v Jugoslaviji! Senzacionalno!

CEZAR

veliki senzacionalni francoski film v petih delanjih

V glavni vlogi popolnoma nova, neprekosljiva in brezkonkurenčna filmska zvezda CEZAR. Kdo je Cezar in kaj se skriva pod tem imenom Vam razodene film poln senzacionalnih scen, kakoršnih od sedaj v nobenem filmu niste videli — izredni užitek za vsakega, a nasebno za prijatelje športa — Za ljubitelje smeha in zabave pridno skribi »Hank-Man« Prdite, zabavali se boste! — Prdite, nasmejali se boste! Predstave danes ob 3., 5., 6. in 8. 9. — Izvrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. — Izven programa: Najnovejši svetovni dogodki v novem Pathe-Journalu št. 3. ter film posnet v Ljubljani dne 22. nov. 1925: Prihod ministra Stjepana Radića v Ljubljano — Zborovanje v Narodnem domu — Narodne noše — Znamenitosti mesta Ljubljane itd. Ta film bo vsled svoje aktualnosti gotovo privabil vsakega Ljubljancana v

Elitni Kino Matica

vodilni kino v Ljubljani
Telefon 124.

Tragična smrt mladega dekleta

G. Mirko Zabovnik, podčastnik v naši mornarici, nam je poslal obširno pojasnilo o duševnem razpoloženju gospiče Schönerjeve iz Trbovelj, ki je skočila v Zalcu v Savinjo in našla v njenih hladnih valovih smrt. Iz pisma je razvidno, da je dekletko izvršilo svoj obupni korak v nerazumljivem, silno hipohondričnem razpoloženju. Usodepolnega dne se je ponovno izjavila, da je za njo vse končano. G. Zabovnik se je trudil na vse načine, da bi zvedel za vzroke njenega nerazumljivega vznemirjenja, vendar za man. Nobena tolažba ni pomagala. Razgovarjala sta se ves čas popolnoma prijateljski in tudi pri razstanku ni prišlo med obema niti do najmanjšega konflikta. Razmerje med obema je bilo ves čas, odkar sta se poznala, najboljšo in je zato razumljivo, da je G. Zabovnik vest o tem tragični smrti silno presenetila in to tem bolj, ker mu je pri slovesu na postaji obljubila, da se odpelje domov. Da pa bi nameraval izvršiti še on samomor, za to ni imel nobenega povoda. Kaj je pravzaprav poglodal nesrečno dekletko v smrt, ni nikomur znano. Ona sama se je napram G. Zabovniku izrazila: «Če boš kaj slisal o meni, ne šaluj, ti nisi kriv, ti si nedolžen!» Toliko javnosti v pojasnilu, da ne bi morda kdo delal G. Zabovniku, ki je na nesrečnem slučaju popolnoma nedolžen, kakih očitkov.

Naši v Ameriki

Politična moč Slovencev v Clevelandu. Chicago, sredi novembra. V soboto dne 7. novembra se je po prečitavanju vseh glasovnic pokazalo, da je bil pri občinskih volitvah v Clevelandu izvoljen rojak John L. Mihelič. Kandidiral je v tretjem volilnem distriktu, kjer je veliko število slovenskih volilcev in s slovenskimi glasovi je tudi zmagal. Izmed dvanajstih kandidatov, kateri so bili že prej v mestni zbornici, je bil on sam v celotnem distriktu, da je prodrl. Svoje mesto bo zasedel z novim letom.

Izvolitev Miheliča je prva pomembna zmaga Slovencev v milijonskem mestu Clevelandu. Da se dosedaj niso mogli povzpeti in dobiti svojega zastopstva v občinski zbornici, je bila deloma kriva za Slovence škodljiva razdelba mesta v volilna okrožja. Slovenci niso namreč v Clevelandu naseljeni kompaktno in kot taki so po prejšnji razdelitvi v volilna okrožja bili deljeni. Nova razdelitev mesta v pet distriktov je pa omogočila, da so skoraj vsi Slovenci Clevelanda v enem distriktu in kot taki so uspeli.

Občinski svetovalec v enem mestu, katero šteje milijon prebivalcev, ni malopomenljiva pozicija. Rojaki so se tega zavedali in pred volitvami pripravili obsežno kampanjo za izvolitev svojega kandidata. Lokalna klevetska časopisna «Enakopravnost» in «Ameriška Domovina» sta pred volitvami vzdile prejšnjemu nasprotniku skupno delali propagando, čemur se je v veliki meri tudi zahvaliti za pomemben uspeh.

Izvolitev Slovencev v občinski svet je veliko vplivala tudi na ameriško klevetsko časopisje, ki je vse polno razprav o slovenskem skupnem nastopu pri zadnjih volitvah. Meriška javnost, ki se nič kaj ne ogreva za tujece, pa mora tudi v Clevelandu začeti spoštovati Slovence kot politični faktor, katerega pred zadnjimi volitvami ni bilo.

Zagonetna smrt slovenskega rojaka. V Clevelandu so na aveni Sv. Klare našli truplo šestdesetletnega rojaka Martina Stupca. Imel je odrezani nogi in roki, glavo po vso razbito. Za zločinci nimajo nikakega sledu.

Smrt rojaka z avtomobilom. 18letni Josip Ivančič se je vozil s svojim fordov po Payne cesti v Clevelandu. Drvel je z največjo naglico, kar je bilo tudi vzrok nesrečnega konca. Zaletel se je v neki voz, katerega oče se je mladeniču zadržal naravnost v prvi pod srecem. Neprevidnež je kmalu izdihnil.

Po dvajsetih letih čakanja na ekskluzivno oporočilo. Te dni je bil izpuščen iz zvezne ječe v Leavenworthu, Kansas, Jugosloven Vuk Petrovič, ki je bil že l. 1905. obsodjen na smrt in vseh zadnjih dvaslet let čakal na smrtnico. Zadnje čase je Petrovič s pomočjo sorodnikov pričel zahtevati, da ga izpuste, češ, da nikoli ni bil obsodjen v zapor, temveč na smrt. Vukov slučaj je precej nenavaden. Leta 1905. je bil v Alaski obsodjen na smrt radi uboja nekega prospektorja z zlatom. Vuk je vedno trdil, da je nedolžen, toda pri pričanju pred 25 leti so trije moški pričali proti njemu. Edina evidenca o umoru pa so bile ožgane kosti, ki so jih našli v pogoreli kabini iskalca zlata. Petrovič se danes trdi, da so bile kosti pasje. Obsodil so ga na smrt, a pozabili obsodbo izvršiti. Ker je bila obsodba izrečena v Alaski, je po zakonih Združenih držav bilo potrebno, da lo podpiše predsednik Unije. Obsodba je prišla pred tedanjega predsednika Roosevelta, ta pa je menda tudi nanjo pozabil in zapustil predsedništvo, ne da bi jo podpisal. Štiri leta je Vuk čakal na smrt zaprt v neki duplini, deset čevljev dolgi, pet čevljev široki, pet pa visoki. Bil je moral vedno upognjen, ker on je orjak več kot šestih čevljev. Ko so prišli na sled krutemu postopanju z ječnikom, je bil ječar v Alaski sam obsodjen v zapor. Tedi je predsednik Taft pomislil Petroviča in odredil zanj domstirno ječo. Jemika so poslali v Leavenworth, kjer so ga končno izpustili.

Smrtna kosa. Umrla je gospa Margaret Klavara, stara 46 let, doma iz St. Kaputa na Štaterskem. Frank Vidmar, doma iz Zvirč pri Žužemberku, je umrl v Silvertonu. Colo. V Clevelandu je umrla Franciška Stanko, roj. Vidnič, doma iz Cerkelj pri Krškem. 32letni Villem Simčič je umrl v Bessemeru, Mich. Istotem je umrl Frank Ravnjak, doma iz Vitani na Spodnjem Štaterskem. Margaret Pavlič, doma iz Dolenje vasi pri Sent Vidu nad Ljubljano, stara 39 let, je umrla v Morgantownu, W. Va. Še 23 let star John Brodnik je umrl v Steeltonu, Pa.

SV. JERNEJ PRI LOCAH. V nedeljo dne 22. novembra nas je zopet presenetil gosp. nadučitelj Fridl z uprizoritvijo žalostre «Mlinar in njegova hči». Vaznejše vloge so bile v rokah priznanih dobrih igralcev, a tudi ostali igralci so se potrudili, da je igra za tukajšnje razmere prav dobro uspela. Nastopil je tudi mešan pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja. Četudi ne na višku, nam je zbor pokazal, kaj premore poštreno valno delo. Uvodoma se je g. nadučitelj zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je postavil novi oder. Seveda je tudi oder plod delavnosti in poštrenosti g. nadučitelja, ki se ni ustrašil nobenega truda in stroškov. Tako imamo sedaj oder, ki bi bil v čast tudi kakemu večjemu kraju.

Dopisi

ŠT. VID NAD LJUBLJANO. V potek je izročil po 9 in pol - mesečnem poslovanju tukajšnji občinski gerent g. Josip Matjan županske posle novo izvoljenemu županu g. Babniku. Ob tej priliki je sklical sejo, katero je otvoril s sledečim nagovorom: Ob priliki izročitve gerentskih poslov se iskreno zahvaljujem svetstvu, ki me je z vztrajnostjo podpiral pri izvrševanju občinskih zadev. Vase socijalno in gospodarsko delovanje v tej kratki upravnici dobi je izraz rosnega in stvarnega dela, ki ste ga posvečali v procvit in dobrobit občine. Mnogo ubogih je našlo zatočišče in uteho pri izvršitvi naših socijalnih ukrepov. Vase premišljeno gospodarsko stremljenje je dalo občinski upravi ono smer, ki je edina prava pri izvrševanju te važne gospodarske institucije in je izboljšala vse morebitne prejšnje zgrešene zamisleke. Omenjam naj samo veliko gospodarsko pridobitev, postala lišče v Mednem. Dosednjemu Vašemu delu gre pri tem vsa hvala. Z jekleno močnatostjo ste razbili plitvo ofenzivo onih, ki so temu nasprotovali. In ko danes razpukam gerentski svet, Vas prosim, da nadaljujete svoje delo v dobrobit občine in vseh občanov.

KRANJ. Meseca marca smo tu ustanovili mladinsko demokratično organizacijo «Edinost», ki šteje danes že nad 100 delujočih članov. Društvo se razvija zelo živahno in je neumorno v vseh ožirih. Do pred kratkim je imelo spornih, šahovskih in tamburaških odsekov, pred tednom pa sta bila ustanovljena še prireditveni odsek in ženski tamburaški odsek, kar je za Kranj posrebnost. Br. Kotlovec pošlje sestre, 17. po številu, in je upati, da nastopijo nekatere že pri koncertu, ki ga priredi Orfuna s sodelovanjem «Edinosti» za kraljeve rojstni dan. Prireditveni odsek je imel preteklo nedeljo pod vodstvom plesnega učitelja g. Metoda Mayerja svoje prve plesne vaje. Nihov nadaljni obet je zagotovljen, ako ne nastanejo težkoče glede prostorov. «Edinost» je dobila svoje prostore v I. nadstropju Narodnega doma in je društvu s tem omogočeno še uspešnejše delovanje. Na ustanovnem zborovanju Zveze vseh «Edinosti» je bil izdan poziv za medsebojno tekmovanje. Kranjska «Edinost» bo gotovo izvojevala častno mesto, ako bo nadaljevala v tem pravcu naprej.

JESENICE. Pred kratkim nas je zapustil meščanskošolski učitelj Ciril Kopljar. Bil je idealen narodni delavec, ki je dvignil dram. odsek Sokola in vodil izobražbo pri «Edinosti». Ves svoj prosti čas je žrtvoval blagim namenom. Bil je splošno priljubljen povsod, le sv. Birkat ni znal ceniti učiteljskega izvenšolskega dela. Stara je resnica: Kar je dobrega, mora od nas! — G. Kersteln Anton je nabral na sestanku članov SDS 140 Din za «Edinost». Hvala lepa vrlomu pospeševalcu omenjenega izobraževalnega društva. Naj najde posnemalca! **ZAGORJE OB SAVI.** Sokol pripravi danes dne 29. novembra ob 19. uri v Sokolskem domu N. Gogoljevo «Zenitev», igrvo 2 delanji. V torek dne 1. decembra pravi obletnico ujednjenja s telovadno akademijo, predavanjem, prosto zabavo itd. Začetek ob pol 20. uri. Miklavžev večer priredi v soboto dne 5. decembra ob pol 17. uri za otroke, ob pol 20. uri pa za odrasle. Na vse tri prireditve opozarjamo članstvo in ostalo občinstvo z vabilom, da se istih polnoštevilno udeležijo. Zdravo! Odhor.

TOPLICE PRI NOVEM MESTU. Sokolsko društvo je priredilo dne 22. novembra veselokro «Težke ribe». Igralci - diletanti so svoje vloge povoljno rešili ter želi obilo smeja in pohvale. — Za danes dne 20. novembra je bila pripravljena telov. akademija z bogatim sporedom, a mora žal, radi dveh slučajev škrlatinke odpasti. Istotako je sokolsko društvo primorano obhajati državni praznik ujednjenja z zelo skrajanim sporedom. Sokolsko društvo prireja redna predavanja, goli se smoteno dvakrat tedensko telovadba vseh telovadnih vrst, prirejajo in pripravljajo se razne gledališke predstave in goji se petje.

LAŠKO. Nacionalisti praznujejo 1. decembra narodni praznik in sokolski dvorani hotela Henke v Laškem. Proslava se prične ob 20. uri s pozdravnim govorom predsednika, nakar se uprizar nacionalna drama «Jugana vila najmlajša». Po izri prosta zabava. Zeleti je, da se prireditve, ki je prosta vstopnine, udeležijo vsi narodnjaki.

SV. KRISTOF PRI LAŠKEM. V nedeljo dne 22. novembra se je pri Videčniku v Ročici in pri Dernovsku v Šmarjeti vršilo prostotno zborovanje davkoplačevalcev proti previskotnemu občinskemu proračunu. Zborovanje v Ročici je otvoril g. Juteršek, v Šmarjeti pa g. Oloib, ki sta navzočim pojasnila posamezne točke v proračunu in opozorila na nova bremena, ki groze občinarjem. Po predlogu župana in blaginika

bi morali plačati v prihodnjem letu dva in pol krat toliko obd. doklad kot do sedaj. Nabito polni prostori obeh sestankov so pričali, da se ljudstvo zanima za občinsko gospodarstvo in so bile po enodušnem protestu sprejete in podpisane resolucije, ki so bile izročene županu še pred obdorožjem sejo. **PILŠTAIN.** Domači diletanti so uprizorili dne 8. novembra pod režijo učitelja Sotškove narodno igrvo «Miklovo Zalo». Ceprav so se igralci pripravljali za igrvo le dobrih 14 dni, so naravnost sijalno rešili svoje vloge. Tudi manjše vloge so bile dobro zasledene. Gdč. režiserki in vsem igralcem čestitamo k uspehu in želimo, da nas kmalu zopet razveselišjo s kako predstavo. Igrvo so ponavljali dne 15. novembra in je bila dvorana obakrat polna. Pohvalno je omeniti še posebnost g. Andrejčka, ki se ni strasil nobenih stroškov in dal napraviti novi oder na svoje stroške.

BREŽICE. Sokolsko društvo bo praznovalo sedemletnico ujednjenja s telovadno akademijo, petjem in godbo. Prireditve se bo vršila dne 1. decembra ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Vse prijatelje Sokolstva vabimo, da se prireditve v čim večjem številu udeležijo. — V soboto dne 5. decembra bo sv. Miklavž obdaroval vse dobre in pridne Sokole in Sokolice. Kdor želi bogatih darov, naj ne zamudi njegovega obiska.

SV. JERNEJ PRI LOCAH. V nedeljo dne 22. novembra nas je zopet presenetil gosp. nadučitelj Fridl z uprizoritvijo žalostre «Mlinar in njegova hči». Vaznejše vloge so bile v rokah priznanih dobrih igralcev, a tudi ostali igralci so se potrudili, da je igra za tukajšnje razmere prav dobro uspela. Nastopil je tudi mešan pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja. Četudi ne na višku, nam je zbor pokazal, kaj premore poštreno valno delo. Uvodoma se je g. nadučitelj zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je postavil novi oder. Seveda je tudi oder plod delavnosti in poštrenosti g. nadučitelja, ki se ni ustrašil nobenega truda in stroškov. Tako imamo sedaj oder, ki bi bil v čast tudi kakemu večjemu kraju.

LJUTOMER. Odhodnice članov našega Sokola se množijo... V sredo dne 18. novembra se je poslovil od nas br. Komac z Balantačem v «Vdovi Rošinki». Do zadnjega kotička zaseden glodaljski dvorani pri Strasserju je pričala o priljubljenosti odhajajočega brata. Na koncu predstave je izročil br. Bankart odhajajočemu predsedniku dramatičnega odseka br. Komacu lovorov venec. — Naše sokolsko društvo priredi v torek, dne 1. decembra ob 20. uri svoj vsakoletni «Savezni dan» v dvorani pri Strasserju. Na sporedu je nagovor, predavanje, telovadba itd. Ta večer nastopi prvič novo ustanovljeni salonski orkester pod taktirko br. Krizmana. — Dne 6. decembra pride med nas Miklavž, popoldne za deco, zvečer za odrasle. Pri Strasserju bo delili darove vsem pridnim, malim in velikim.

PTUJ. V proslavo praznika ujednjenja orredijo ptujska kulturna in prosvetna društva in garnizija dne 30. novembra ob pol sedmih zvečer bakljade po mestu. Ihoditče voljanica Kralja Petra Osvoboditelja. Hliski posestniki naj razbesijo državne in narodne zastave ter razsvetlijo okna. Občinstvo pa naj se povorke udeleži polnoštevilno. Na praznik sam bo budnica in ob 9. uri dopoldne slavnostna maša. Vsi obrati in trgovine bodo na praznik ves dan zaprti. Sokol priredi dne 1. decembra ob 3. popoldne v mestnem gledališču slavnostno akademijo. Na sporedu je razen telovadnih in zabavnih točk tudi predavanje in zaobluba članstva in razdelitev diplom. — V veselje naših mladičev se bo vršil v soboto dne 5. decembra v Društvenem domu ob 3. popoldne Miklavžev večer z gledališkim prizorom, ralanjem škrtalščikov in obdarovanjem dece. Sv. Miklavž ne bo pozabil obdariti nobenega izmed onih Sokolčev, ki so pridno posežali telovadnic. Darila se sprejemajo od enih popoldne istotam. Med odrasle pride Miklavž isti večer pri družabnem sestanku v Narodnem domu.

Sokol

— Ljubljanski Sokol. Spored slavnostne akademije na predvečer praznika narodnega ujednjenja dne 30. novembra t. l. v društveni telovadnici v Narodnem domu ob 20. uri. 1. Förster: «Sokolska» poje društveni pevski zbor pod vodstvom brata Ferdo Juvanca; 2. Zaobluba novega članstva; 3. Državna himna; poje društveni pevski zbor; 4. Vaje članice na švedskem rihstolu; 5. Vaje članov na švedskem rihstolu; 6. Ritmične proste vaje ženskega naraščaja; 7. Hkratne skupinske vaje izbranih telovadcev na treh krogih; 8. Ritmične vaje članice; 9. «Devetorica»; moški naraščaj; 10. Hkratne vaje moške dece na braditi; 11. «Petorica»; izvala vzorna vrsta. Vstopnina: sedeži po Din 10, stojalca Din 5. Predprodaja vstopnic v soboto 28. in ponedeljek 30. tm. od 16. do 19. ure.

Slavnostno akademijo v proslavo ohranitve Narodnega ujednjenja priredi na predvečer narodnega praznika Ljubljanski Sokol v Narodnem domu. Začetkom akademije se izvrši svečana zaobluba novo preletih članov in članice. Telovadni spored nudi polno nevlj. Izredno zanimivih točk v katerih se lasno odražajo vsilki nivo društvene telovadbe. Ljubljanski Sokol. razpolaga s celo vrsto izkušenih mednarodnih tekmovalcev, ob katerih se izpolnjuje lepo število mlajših vrhunskih telovadcev. Akademija bo izraz ne navadno živahne delavnosti močnega razmaha in vzleta tega matičnega društva Jugoslovenskega Sokolstva. Začetek ob 20. uri Vstopnina Din 10, stojalca Din 5. 2236

Poslano!

Da ustrošimo željam cenf. kinoobiskovalcev smo si ponovno nabavili za dva dni kolosalni Harry Piel film «Hajduk od Monte Diavola» ali «ZIGANO». Reklamne fotografije bodo razstavljene že jutri. Elitni Kino Matica.

Samo še danes! Jutri je prepozno! Največji najzanimivejši pustolovski film vseh časov:

„Polet okoli sveta“

Veliki senzacionalni pustolovski roman: Najlepsi vefilm sveta! V glavnih vlogah lepa Ellen Richter, lepi Bruno Kastner in Anton Penitner, Maks Landa itd.

Poleg krasne napetozanimive osebine Vas popelje ta film v najlepše kraje sveta in sicer iz Pariza v Genovo, Egipt, Aden, Ceylon, Indijo, Britsko Indijo, Malajske otoke, Bunda otoko, Kino, San Francisco, New-York, Azore itd.

Prekasa vsak drug film: Danes ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri v

„KINU DVOR“

Telefon 730. Cene navadne: Cene navadne: Mladini vstop dovoljen samo do 6. ure popoldne.

Ljubljanski Sokol pozivlja svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo velikega koncerta, ki se vrši v torek na narodni praznik v Unionski dvorani v korist novinarskega penzijskega fonda.

Ljubljanski Sokol. Za soboto 28. t. m. določeno predavanje društvenega zdravniškega odseka se vrši v četrtek, dne 3. dec. t. l. točno ob 8. uri zvečer v društveni telovadnici v Narodnem domu. Predava brat dr. A. Kofir. 2247

Sokol I. sporoča svoiemu članstvu, da praznuje v torek dne 1. decembra na Taboru praznik «Ujednjenja». Ob 20. uri slovesno predavanje br. staroste, zaprisega tekom tega leta vstopivšega članstva. nato pa družabni večer v prid skladu JSS. — Obilne udeležbe pričakuje odhor.

Sokolsko društvo Ljubljana II. praznuje v torek dne 1. decembra ob 11. dopoldne na realni praznik Ujednjenja. Istočasno se vrši svečana zaobluba v letošnjem letu pristopivšega članstva. Udeležba za celokupno članstvo in naraščaj brezpogojno obvezna.

Sokolsko društvo na Vili priredi v proslavo praznika Narodnega ujednjenja. 1. decembra ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu telovadno akademijo s zelo pestrim sporedom, na kar opozarjamo vse napredno in Sokolu naklonjeno občinstvo. Prednjači zbor.

Sokol šiška vahi vse svoje članstvo in naraščaj, da se udeleži polnoštevilno proslavo praznika Ujednjenja, ki se vrši 1. decembra ob 10. uri v telovadnici z vsposredom: slav. nagovor staroste, predavanje, deklamacije, slovesna zaobluba novega članstva itd. 2245

— Sokolsko društvo v Štepanju vasi praznuje s sodelovanjem pevskega društva «Sava» dne 1. decembra t. l. v društveni telovadnici Narodno ujednjenje. Na sporedu so nagovori, ptele, deklamacije, zaobluba novih članov in burka enodeljanka: «Ka-

kršen gospod, tak sluga. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Zdravo! Odhor.

Sokolsko društvo Bled priredi 1. decembra zvečer savezni dan z akademijo (predavanje, petje, godba prosta zabava). V soboto 5. decembra ob 16. uri Miklavžev večer za deco, v nedeljo 6. decembra ob 20. uri za odrasle. — Odhor.

— Sokolsko društvo v Celju priredi proslavo Ujednjenja že na predvečer ponedeljek 30. novembra ob 7. zvečer društveni telovadnici Nagovor in predavanju bo sledila slovesna zaobluba članstva in razdelitev diplom.

Odhorova seja JSS bo dne 27. decembra t. l., to je v nedeljo po prazniku sv. Stefana v Ljubljani. Vsaka župa pošlje k odborovi seji po enega zastopnika.

Seja ženskega prednjačnega zbora ČOS bo v soboto in nedeljo dne 28. in 29. t. m. v Pragi. Ker se bodo obravnavale važne zadeve glede VIII. vsesokolskega zleta z ozirom na nastop in tekem članice, se bo udeležila te seje tudi načelnica JSS, sestra Joža Trdinova.

Zveza med JSS in ČOS glede VIII. vsesokolskega zleta. Da bo jugoslovensko Sokolstvo čim bolj informirano o vseh podrobnostih, ki se tičejo vsesokolskega zleta v Pragi, je zletni odbor poveril posameznikom nalogo, da obveščajo tehnično in administrativno vodstvo JSS o teh stvareh. Za obveščanje o tehničnem delu članov je določen načelnik ČOS, br. dr. Vanček, glede članic pa načelnica, sestra Milada Mala. Kot poročevalec za administrativno je izbran br. Karel Svarc. S tem bo ustvarjena najozižja zveza med zletnim odborom v Pragi in med starejšinstvom JSS, ki bo o vseh stvareh točno in hitro obveščeno. Zaradi tega tudi zletni odbor niti ČOS ne bosta odgovarjala župan in društvu v Jugoslaviji o zletnih zadevah in se moralo ta obratovati vselej le na JSS za zletne informacije.

Politika v depolitizaciji šole

Radič: Dakle djeco, da znate: šola se ne smije miješati u politiku. Radi toga da mi u školi ne vodite nikakovu drugu politiku nego našu politiku sporazuma. («Koprive».)

Ziebanje loterije v korist Sokolskega doma na Zaboru se vrši nepreklčno 15. decembra 1925

Glavni dobitki v vrednosti Din 50 000, 25.000, 15.000, 10.000, nadalje dobitki v vrednosti po Din 5.000, 2.500, 1.000, 500, 100, 50, 12-50. Skupna vrednost vseh dobitkov Din 220.000.

Naročite srečke. Pošljite denar na naslov: Loterija Sokola I. v Ljubljani, nakar vam jih pošljemo. Kupujte srečke. Ziebanje se vrši nepreklčno 15. decembra 1925.

Loterijski odsek Sokola I. Ljubljana.

Kila.

Opozarjamo vse bolnike na kili, da pride oredslavnik brevetiranega obturatorja dr. Martin iz Pariza in bo v Ljubljani, hotel Union, dne 3., 4., 5. decembra, v Celju hotel Europa, 6. decembra, v Mariboru, hotel Mohr, 7., 8. decembra sprejemali od 9.—17.

Dobrine, ki jih prinaša brevetirani obturator dr. Martin, cenijo in priznavajo v Jugoslaviji odlični zdravnik in številni bolniki. Vsačemu posameznemu bolniku se takoj prilagodi aparat, prikladen za njegov učaj — tudi pri najtežji kili. Navzočen je zdravnik. 7193-a

Domače vesti

Novinarska

Ze ne vem, kje sem nedavno čital to originalno zgodbo o novinarju. Novinar je umrl. S težko muko je premeril vseh onih 9711 stopnic do rajskih vrat.

— S čem si se bavil na zemlji, sinko moj? za vpraša sveti Peter.

— Bil sem novinar.

— Žal mi je, toda zate ni mesta v nebesih.

In je zaloputnil vrata, novinarju pa ni preostalo nič drugega, ko da se je povrnil preko onih 9711 stopnic in se podal preko nadaljnjih 3721 v podrum pred pekel.

Tu ga sprejme strašna trinozna pošast, ki služi za peklenška vratarja.

— Poklic? vpraša pošast novinarja.

— Novinar, brate!

— Mi je prav žal, toda zate v peklu ni prostora.

Nič ni porajal novinar, ko so se mu tudi peklenška vrata zaloputnila pred nosom. Korakal je zopet navzgor preko stopnic, toda se spomni, da ne more nikamor. Sede torej na pripravno stopnico in osnuje svoj list.

In glej, štirinajst dni nato je imel brez plačno vstopnico za nebesa kakor tudi za pekel.

To je novinarska zgodba. Toda v torek zvečer je v Unioni novinarska akademija. Jaz že imam vstopnico, ker sem novinar in kot tak že na zemlji uživam privilegij kakor pokojni kolega na nebeških stopnicah. A ti, velečeni občinstvo, hitro se sezi po zadnji vstopnici in se ne spotikaj nad novinarjem tisti tedi, ko poideš v nebesa ali v pekel.

M. A. C.

* **Princ Pavle v Beogradu.** Princ Pavle, ki je pri pogrebu angleške kraljice Matilde Aleksandre zastopal našo kraljevsko dvoico, se je predčerašnjim vrnil v Beograd, kjer bo kot gost na našem dvoru preživel letošnjo zimo.

* **Imenovanje v državni službi.** Politiški kancilist Ciril Bremec je imenovan za arhivnega uradnika pri policijskem ravnanstvu v Mariboru.

* **Ustanovitev kr. sodnega stola na Sušaku.** Vlada se je odločila, da ustanovi v kratkem na Sušaku kr. sodni stol, pod čigar kompetenco bi spadalo vse Primorje.

* **Srebrna poroka.** V Vučji vasi v Prekmurju praznujeta danes v domačem krogu srebrno poroko g. Fran Cvetko, okrajni šolski nadzornik v Murski Soboti in njegova soproga Alojzija, rojena Freudentfeldova. Še na mnoga leta!

* **Smrtna kosa.** V Dvoru pri Žužemberku je umrl v četrtek g. Rudolf Zupančič. Pogreb se bo vršil danes, 29. t. m. ob 3. popoldne. Blag mu spomin, žalostnim naše iskreno sožalje!

* **Českoslovaška šola v Beogradu.** Češko slovaška kolonija v Beogradu je sklenila da prične v najkrajšem času z gradnjo novega poslopja z tamkajšnjo českoslovaško osnovno šolo, ki je bila doslej nastanjena v prejšnjih bolniških barakah. Gradbene stroške bo pokrila večinoma českoslovaška vlada, ostalo pa beografska českoslovaška kolonija. Projektirano je veliko moderno poslopje.

* **Dar kraljice Marije.** Šola za dečje zaščitne sestre v zavodu za socialno higijensko zaščito dece v Ljubljani je prejela od kraljice Marije znesek 10.000 Din za vzdrževanje dveh gojenk v letu 1925. Šola je s kraljičino štipendijo odlikovala dve najboljši gojenci tekočega letnika. Kraljica je bila tudi že za 2 gojenci lanskega letnika podelila štipendijo, s katero sta bili celo leto vzdrževani v šoli za sestre.

* **Nemške ladje dovažajo reparacijski material.** V sušsko pristanišče je prispela nemška ladja »Aleksandria« in pripeljala 450 ton raznega železniškega materiala, ki ga je prejela naša država na račun reparacij. Med tem blagom je mnogo predmetov za potrebe ministrstva pošte in brzojava. V prihodnjih dneh prispe na Sušak še nekoliko nemških parobrodov z reparacijskim materialom.

* **Konferenca društev stanovanjskih najemnikov v Sloveniji.** Prihodnjo nedeljo, dne 6. decembra se bo vršila ob 10. uri 30. min. v dvorani »Slov. Matica« v Ljubljani. Kongresni trg št. 7/1. konferenca vseh društev stanovanjskih najemnikov v Sloveniji. Na dnevnem redu so: 1.) Sedanj stanovanjski zakon in podajanje zaščite najemnikom po 1. nov. 1926. 2.) Novela k stanovanjskemu zakonu. 3.) Priprave za redni letni kongres in še druge važne točke. Vsa društva stanovanjskih najemnikov v Sloveniji se va bijo, da pošljejo na ta sestanek svoje zastopnike.

* **Jugoslovenci v Mehiki.** V celni Mehiki je naseljenih približno disoj Jugoslovenov. Večinoma so oženjeni s tamkajšnjimi domačinami. Imajo svoja posestva ter so si pridobili mehikansko državljanstvo. Največ je med njimi Črnogorci in Bokeljevi. V Jermosilu sta se pred 40 leti naselila brata Luka in Filip Pavlovič, ki se bavita s trgovino pomaranč ter sta največja bogataša v provinci Sonora Splošno ju imenujejo »kralja pomaranč«. Imata lastne nasade, v katerih je nad 60.000 debel pomaranč. Skoraj vsi ostali jugoslovenski rojaki v Mehiki se bavijo s poljedelstvom.

* **Podmladek Rdečega križa.** Po odredbi glavnega odbora priredi Podmladek Rdečega križa svoj dan po vsi državi. Kot dan Podmladke je določen 1. december, to je dan našega osvobodjenja in uveljavljanja. Ker je to prvi dan Podmladke, ki se proslavlja v naši državi, bo tudi Podmladek od svoje strani vse ukrenil, da čimbolje uspe ta manifestacija idej našega pokreta. Vsa ta šola z organiziranim Podmladkom bo ta dan čim svečanije proslavila: s šolsko akademijo, na kateri se bo poročalo o delu Podmladke in pomen mladini pomen dne-

va in važnost organizacije Podmladke; z manifestacijo (obhodom) v večjih krajih, ako to dopuščajo krajevne prilike in vreme; s prireditvijo popoldanskih ali večernih koncertov in zabav za širše občinstvo, odnošno za starše. Ako je v kakem kraju več šol, se bodo šolske akademije vršile posamezno, a obhodi, koncerti in zabave skupno. Ves ta dan bo v znamenju Rdečega križa, to je v znamenju milosrčnosti in dela za druge.

Miklavževa darila

ki bo vsako damo vzradostilo je krasen damski plašč najnovejšega modela, ki ga radi neverjetno nizke cene lahko kupi vsakdo, kdor bi rad igral Miklavža pri tverdi

Fran Lušič, Pred školijo.

(Olajšana plačila.)

Harry Piel zopet v Ljubljani!

Z velikim trudom nam je uspelo osigurati si za prihodnje dni najboljši dosedaj izdelani Harry Piel-film »ZIGANO« ali Hajduk iz Monte Diavola

Elitni Kino Matica.

* V nobenem gospodinjstvu naj ne manjka zavrtka dobrega čaja. Zahtevajte od trgovcev le čajne mešanice znamke »Buddha« ker so najboljše in najzdravnejše, vsled tega v uporabi najcenejše.

* Snežne galoše, copate, nogavice, čevlje, in čevlje vseh velikosti najboljših vrst, kupimo najceneje pri Volka, Ljubljana, Krekov trg 10.

* Živčno bolnih in melanholičnih skrbi nadvse mila naravna Franc Jožefova grenčica za dobro prebavo, čisto glavo in mirno spanje. Po izkušnjah slavnih zdravnikov, živčnih specialistov, se uporaba Franc Jožefove grenčice najpogosteje priporoča. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralno vodo.

* Slovenski biografski leksikon izide v 6 zvezkih do konca 1926. Naročniki celotnega leksikona plačajo ali 500 Din takoj ali 90 Din za posamezni zvezek. Naročila sprejema in oddaja že prvi zvezek založnica Zadruga gospodarska banka v Ljubljani in njene podružnice.

* Opozorjamo na razstavo tverde A. Sinkovec v Ljubljani, Mestni trg. — Glej tudi oglas na drugi strani.

* Izšel je najboljši in prvi slovenski »Šlager« tekoče pesne sezone in sicer »Dara« Shimmy-fox od Janka Pfeiferja. Ta pesniški komad je ritmično zelo izrazit, tehnično lahak in zelo melodiozen. Cena je z ozirom na inozemske »šlagerje« zelo nizka. Na prodaj je v vseh večjih ljubljanskih knjigarnah.

* **Knjige po znižanih cenah.** Naša založništva so zašla v katastrofalno krizo. Obča draginja, izvirajoča iz neurejenosti naših gozpodarskih razmer, je pognala cene knjig na višino, kamor jih kupovalna moč občinstva ne more več slediti. Knjižarno širok Slovenije razpečajo zadnji čas tako malo knjig, da niti ne krijejo več režije. Slovenski pisatelji ne piše več, in če piše, ne dobi za delo; široki krogi naroda žive brez zadostne duševne hrane. Naša kultura je v nevarnosti. Da odvrne pretečo zlo, so slovenska založništva sklenila znižati cene svojih knjig, predvsem pa tistih, ki se najbolj prodajajo in znižanje najlažje prenese; pri tem so šla v mnogih primerih pod lastno dobavno ceno, samo da dvignejo promet. V današnji številki »Jutra« je objavljen insočasno založništva »Kleinmayr & Bamberg, družba z o. z.« v katerem so našete najboljše knjige z novimi znižanimi cenami. Veliko prijateljev dobre knjige, ki jim je bilo v dosedanjih razmerah to ali ono delo predrag, bo zdaj izlaha utrpelo denar, da si jo naba viho. Leposlovne knjige v svojih ličnih vezbah so najprimernejša darila za bližajočega se Miklavža, za Božič in Novo leto; še posebej pa opozorjamo tudi na gospodarske in druge poučne knjige, od katerih bi imela vsaka slovenska hiša neprecenljivo korist, ako ji bo čitala ob dolgih zimskih večerih. Nadejamo se, da se vsi prijatelji naše knjige okoristijo z ugodno priliko in s tem omogočijo slovenskim založništvom nadaljevanje njihovega poživljalnega dela. Vse gospodarske krize in pomanjkanje denarja je vendarle res, da je hasek dobre knjige stotokrat pomembnejši od svetice, ki jo žrtvujemo zanjo.

2240

Vse izpuščaje na lico,

lišaje, mozolje, zaječave, krvave podplutbe, solčne in rdeče pege itd. zajamčeno odstranjuje pariska emulzija »Visagene Adeline Patil«, edino perleto in neškodljivo, od mnogih zdravnikov priporočeno sredstvo za umivanje polti, ki onemogočuje gubanje kože ter daje obrazu mladeniški izraz in svežost. Vsak dan prihajajo številna priznana pisma. Dobva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30.— za stekleničko. Glavno skladišče za Jugoslavijo: Zagreb, Gajeva ulica 8.

6074

* **Naši v Ameriki.** Na zadnji dan meseca oktobra se je v Newyorku vršila sklepna seja delegatov slovenskih društev iz Greater Newyorka v akciji za zgradnjo »Slovenskega doma«. Žal nekatera društva niso bila zastopana, vsi navzoči pa so podali izjavo, da so njihova društva za to, da se čim prej prične z delom za toli potrebni Narodni dom. »Slovenski dom« se zgradi v predmestju Ridgewood. Gradbeni stroški so proračunjeni na 75.000 dolarjev. Vsaka delnica stane 25 dolarjev. V stalni glavni odbor so izvoljeni: dr. M. I. Pleše (predsednik), Ignacij Zajc (podpredsednik), Anton Cvetkovič (tačnik), Alojzij Češark (blagajnik) in Ivan Gerjovič (zapisnikar). V nadzorstvenemu odboru so Martin Mura, Jakob Slabič, Jakob

OGLEJTE SI

Miklavževa darila pri tverdi M. TIČAR v Selenburgovi ulici št. 1.

7269-a

Piškur, A. Jerman, Fran Koprivnik, Josip Maček, Ivan Skrabec in Metod Končan. — Po poročilih iz krogov slovenskih farmerjev so imeli letos v Zedinjenih državah zelo vroče poletje. Avgust je bil skoraj brez dežla. Suša je napravila mnogo škode. Posušili so se pašniki, pa tudi domači vrtovi. Pšenice in rži malo, oves se je dobro obnesel. — V Clevelandu je umrla vdova Frančiška Stanlo, rojena Videnič, rodom iz Cerkelj na Dolenjskem. Pri vožnji z avtomobilom se je smrtno ponesrečil osemnajstletni Josip Ivančič.

* Slovenec član mestnega sveta v Clevelandu. Dne 2. novembra so se v Clevelandu, glavnem mestu države Ohio v Zedinjenih državah, vršile volitve v mestno zbornico. Tudi Slovenci, katerih je v Clevelandu nad 30.000, so postavili svojega kandidata gosp. Ivana Miheliča, ki je bil tudi izvoljen za »councilmana«, to je za člana mestne zbornice clevelandke. Gospod Mihelič pripada ameriški demokratični stranki.

* Novinarski penzijski fond. Vsi novinarji v Jugoslaviji so organizirani v Udruženju jugoslovenskih novinarjev s sedežem v Beogradu in sekcijami za posamezne pokrajine. Nobenega dnevnika ni v državi in le malo tednikov in drugih listov, katerih uredniki bi ne bili člani Udruženja, ne glede na stranke, vero in narodnost. Kljub temu je novinarska organizacija ena izmed najbolj konsolidiranih in najjačjih v celi državi. Ko je sedaj premagala začetne slabosti, se je z vso energijo vrgla na delo, da si osnuje penzijski fond za svoje člane, ki vsled bolezni ali starosti ne morejo več delati in se preživljati. Da je to potrebno, ve vsak, kdor pozna razmere. Naša časopisna podjetja so namreč še mnogo preslaba, da bi mogla nuditi svojim urednikom tudi preskrbo za starost in onemoglost. Novinarji sami tudi niso tako dobro plačani, da bi mogli sami zbrati za penzijski fond potrebna sredstva. Zato so prisiljeni, da se tudi oni enkrat obrnejo na javnost, kateri sicer vedno služijo. Na najširšo javnost apelirajo tudi te dni, ko prirejajo v Ljubljani s pomočjo naših najmočnejših glasbenih organizacij in s podporo gledaliških umetnic svojo vsakoletno prvo decembarsko prireditev na korist penzijskega fonda. Uverjeni so, da njihovi apel ne bo brezuspešen.

* Sikano birokratizma. Poročajo nam: V Mariboru je cela vrsta ljudi, zlasti iz gospodarskih krogov, ki so prosili za naše državljanstvo in zato izgubili svojo prejšnjo državno pripadnost. Kdor pa nima čisto posebnih privlačnih protekcij na razpolago, ne more dobiti našega državljanstva s sicer čisto pravičnim izgovorom, da še sploh nimamo zakona o državljanstvu, prejšnji avstrijski pa da tudi ne velja več. Prizadejati niso zato kakor pitice pod nebom na širokem svetu ni kjer doma. Vrhutega pa jim delajo naša upravna oblastva še druge težkoče. Tako so nedavno v Mariboru okoli 14 takim osebam večinoma trgovcem pobrali potne liste, ki jih sedaj ne morejo dobiti ne od naših oblastev niti od svoje prejšnje domovine. Lahko si je predstavljati, v kako mučnem položaju so prizadejati, ki so navezani na stalna trgovska potovanja. O teh šikanah birokratizma je razpravljati te dni tudi odbor JCL v Mariboru, ker so se obrnili nanj prizadejati českoslovaški državljanji. Takšne nerednosti nam najbolj škodujejo na ugledu pred svetom in je skrajni čas, da skupščina reši pereče vprašanje zakona o državljanstvu, ki bi ga po sedmih letih naše države že morali imeti.

* Sejem v Ptutu. Ker je v torek, dne 1. decembra državni praznik, se bo vršil v Ptutu živinski sejem v sredo, dne 2. decembra svinjski pa v četrtek, dne 3. decembra.

* Ponarejeni dolarski bankovci. Ameriški konzulat v Zagrebu opozarja, da so v prometu ponarejeni dolarski bankovci po 5 in po 20 dolarjev. Od vsakega falzifikata se na hačta v prometu dve vrsti.

* Zaščita slovesa naših znamenitih vin. Uradno se poroča: Občinstvo in obrtniki se opozorjajo, da je prepovedano točiti vinski pridelek takimenovanih direktnih produktov, kakor so n. pr. šarmence, ali noah, elvira, otilde, delavare, horbement, clinton, jacques, izabela itd. ali pa tudi mešanice navedenega vina s šmarico ali kako drugo neposredno rdečo vrsto pod imenom vino, marveč mora biti te vrste vinski pridelek označen z imenom »šmarica« itd. V vseh lokalih, kjer se toči tak vinski pridelek, mora viseti tabla z napisom. Prestopki se bodo zasledovali. Tudi je raznoževanje in prodaja takih vinskih trt prepovedana.

* Cigani znajo. Pred nekaj dnevi sta se zgledala pri posestniku Antonu Zupančiču v Rancu št. 8. pri Dobrunjah okrog 30 letni cigani ter približno toliko stara ciganka. Zupančič, ki je bolan na nogi, se je dal od ciganon zapeljati, da ga bosta ozdravila. Za njima je kmalu prišla še okoli 17 let stara ciganka. Vsi trije so pričeli nato Zupančiča »zdraviti«, zagovarjati hude duhove itd., ta pa jim je izročil 145 Din v gotovini, srebrno žepno uro z verižico ter obeskom pa so mu cigani za nametek rekli.

* Kdor zna, pa zna. Beograjski listi poročajo o zanimivi dogodbi, ki se je pripetila te dni beograjskemu trgovcu Čedomiru Restoviću med vožnjo iz Zagreba v Beograd. Na neki mali postaji je stopil v kupé elegantno oblečen mlad gospod ter se vsedel trgovcu nasproti. Disal je po neki sladkasti tvari. Trgovci je bil kmalu tako oamajen da je trdo zaspal. Ko se je čez par ur zbudil, ni imel več denarcev, v kateri se je nahajalo več tisočakov. Varstvene oblasti so mnenja, da skušajo prebrisati tatovi uspati svoje žrtve s kloroformom, da jih brez nevarnosti okrajuje.

* 2000 rodbin se izseli v Brazilijo. Iz oklice Pakrac na Hrvatskem se namerava izseliti okoli 2000 hrvatskih, srbskih, nemških in madžarskih rodbin v Brazilijo. Vsi so propadli radi davčnih bremen. Vrh tega jih mamijo ugodne vesti emigrantov iz Brazilije, ki so se nedavno naselili tamkaj.

* Velik požar v Brodu. V Brodu je predčerašnjim v tamkajšnji tovarni Höntsch, ki izdeluje lesene hiše, izbruhnil požar ter uničil skladišče, mizarstvo delavnico in veliko množino materiala. Škoda znaša nad milijon dinarjev. Obrat tovarna se nadaljuje.

* Nazarenci nočejo nositi orožja. Iz Mostarja poročajo o zanimivem slučaju. Neki vojak, ki pripada sekti Nazarencov, je bil ob sojen na šteri leta zapora, ker ni hotel nositi orožja. Nedavno je odsedel ta zapor ter se vrnil k svoji četi. A tudi sedaj ni hotel prevzeti orožja in pride vsled tega zopet pred vojaško sodišče.

Miklavž—pride!

KAM? V detajlno trgovino **Fran DERENDA & Co.**, na Erjavčevi cesti št. 2.

KAJ PRINESE? Oblečila in čevlje za dečke, deklice in otroke po reklamnih cenah.

KAJ NAJ STORIM? Hiti in kupi, dokler je še čas!

Film

Werner Krauss

(nepozabni Lord Hamilton) šteje med najboljše svoje vloge Shylocka v Shakespearovem »Be-nečkem trgovcu«.

Elitni Kino Matica.

Kožuhovina

vsakovrstna, v veliki izbiri in po zmer-nih cenah se dobi pri krznarju

Filipu Bizjaku
Gospodarska cesta 13 (Kolizej).

Iz Ljubljane

u— **VSTOPNICE ZA NOVINSKI KONCERT**, ki se bo vršil na praznik narodnega ujedinjenja, dne 1. decembra t. l. ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani, so v predprodaji v **Matični knjigarni na Kongresnem trgu**. V torek, na narodni praznik, se dolo vstopnice, ker je **Matična knjigarna** zaprta od 9. do 12. popoldne v veži Kina Matica, zvečer pa od 6. dalje pri koncertni blagajni v Unionu. Radi brezdvomnega velikega navala zvečer se prosi občinstvo, da si nabavi vstopnice že v predprodaji. Pri tej priliki se občinstvo opozarja, da se začne koncert točno ob 8. zvečer; da ne bo prevelike gneče pri garderobah, prosimo posetnike, da pridejo čim prej.

u— Novinarjem. Danes, v nedeljo ob 3. popoldne članski sestanek in seja prireditelnege odbora v uredništvu »Slov. Naroda«.

u— Trgovine dne 1. decembra. Gremilj trgovcev v Ljubljani opozarja članstvo, da morajo biti trgovine glasom ukaza g. velikega župana dne 1. decembra ves dan zaprte. Obenem se obveščajo člani, da se zapirajo trgovine en teden pred Miklavžem in en teden pred Božičem eno uro kasneje kakor običajno. — Načelstvo.

u— Mestni magistrat ljubljanski okraši vsa svoja poslopja na narodni praznik, dne 1. decembra z zastavami ter vabi občinstvo da stori isto.

u— Praznovanje 1. decembra. 1. december se praznuje kot državni praznik ujedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom dinastije Karagorgjevičev. V ta namen se bo vršilo ob 10. uri v ljubljanski stolnici Sv. Nikolaja svečano cerkveno opravilo po običajnem obredu. V pravoslavni kapeli bo služba božja ob 9. uri, v evangelijski cerkvi pa ob 10. uri. V šolah ne bo pouka, v državnih in drugih javnih uradih kakor tudi v vseh obrtnih in trgovskih podjetjih bo počivalo delo. Vsi državni uradi in javna oblastva naj razobesijo na svojih poslopih državne zastave. Od 11.30 naprej bo sprejemal veliki župan ljubljanske oblasti v vladni palači poklonitve in čestitke. Glede odloka ministra za notranje posle, po katerem morajo biti 1. decembra vse »radnje« zaprte, se objavlja, da se nanaša ta ukaz samo na obrtna in trgovinska podjetja. V vseh industrijskih, prometnih, rudarskih in njim podobnih podjetjih (obrtnih) počiva de-

Novosti! Zele ugodno!

DARILA

svojim cenjenim odjemalcem za **Miklavža in Božič v zavrtkih po Din 150—, 160—, 200—, 425— in 600—**. **Krasno sortirana, pripravna za družino, gospodinjstvo in posameznika priporoča**

Tekstilbazar, LUBLJANA, Krekov trg št. 10
prvo nadstropje.

Danes in jutri!
Kesali se boste
ako si ne ogledate nadvse lepega, intere-santnega, pustolovnega, modernega filma
„Kralj šoferjev“
s predzrim

Carlo Aldini

Informirajte in vprašajte se pri onih, ki so film že videli, to Vam bode najboljše garancija za prvovrsten film. Toliko spremembe, kakor ravno ta film, ne nudi kmalu kake — zabavi, smeli, pri vratolomnih skokih ježili se Vam bodo lasje — a tudi za smeli je skrbjeno. Predstave vsak dan pop. ob 3, 5, 6, 8, 9. uri. V nedeljah tudi ob 11. dop

Kino Ideal

P. n. cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

ZOBNI ATELJE
V MOSTAH (pri šoli)
Udmatska cesta 77 a

M. Franken,
konc. zobotehnik 7192-a

lo na ta dan samo tedaj, če to zahtevajo delavci.

u— **Vodstvo električne cestne železnice** se s 1. decembrom preseli iz palače Ljubljanske kreditne banke na Dunajski cesti št. 1b v prostore obratnega kolodvora na Zaloški cesti št. 25. S tem dnem prevzame vse posle obrata novo imenovanj obratovodja g. inž. Ivo Tekavčič.

u— **Porotno zasedanje v Ljubljani.** V ponedeljek dne 14. decembra se prične pri deželni sodišču v Ljubljani četrto letošnje porotno zasedanje. Za prvi dan sta določeni dve obravnavi in sicer prva proti Ivanu Pogačarju zaradi hudodelstva rop, druga proti Dominiku Vidmarju zaradi uradne poverbe. Vrsta ostalih obravnav še ni določena.

u— **K eksplozijski nesreči na Aleksandrovi cesti.** Zdravstveno stanje mag. phar. Miroslava Rožmana ter drogistov Alojzija Pavlina in Milana Menarja, ki so dobili o priški eksploziji pri tverdi »Salus« na Aleksandrovi cesti težke oklepine in se nahajajo v bolnici, je po naših informacijah povojno. Milan Menar je sicer najslabši med njimi, vendar je tudi on že izven nevarnosti.

u— **Tamburaški odsek del. »Unije«.** Vsi tamburaši v ponedeljek v Narodni dom v društveno sobo. Točno ob 8. uri. Načelnik.

u— **Sokolski gledališki oder na Vtču uprizori v nedeljo dne 29. novembra točno ob pol 8. uri zvečer v Sokolskem domu burko »Velika repatica« v režiji brata Borštnika. K imogoštevni udeležbi vabi vse napredno in Sokolu naklonjeno občinstvo prosvetni odbor. Zdravo!**

u— **»Vdova Rožinka«**, premijera danes na gledališkem odru Narodne štališnice v Šiški. Začetek ob 20. uri. Vstopnice v štališnici od 10. do 12. in od 14. do 16. ure.

u— **Društvo najemnikov za Slovenijo** opozarja, da se vrši prihodnja javna odbo-rova seja v sredo, dne 2. decembra ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 19. do 20. ure informacije, Sv. Petra cesta 12, podprilike, vhod iz ulice »Za Čresloma«.

u— **Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani** vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki bo dne 11. decembra ob 19.30 uri v Mestnem domu v Ljubljani. Dnevni red je razviden iz objav v zadrugi-nih lokalih.

u— **Klub esperantistov v Ljubljani** obvešča vse, ki se žele učiti esperanto, da je izšla popolna slovnica esperantskega jezika. Pisarna naročila na klub esperantistov, Ljubljana, Narodna kavarna. Osebo se dobi pri Francu Zimniku, Cesta na loko št. 23.

u— **Fotografski atelje V. Bešter** je razstavil sliko Veronike Deseniške, Aleksandrova cesta 5.

u— **V restavraciji »Koleziji«** danes zopet priznana izborne krvave, rižve in pečene klobase.

u— **Conj. damam** popravlja vse vrste klobukov po najnižjih cenah modistka Z. Mahnič-Gorjanc.

u— **Težka nesreča** bi se kmalu pripetila včeraj pri navalu občinstva na detajlno trgovino na Erjavčevi cesti, last konfekcijske tovarne Fran Derenda & Cie. in to vsled razglasa, da se prodajajo za Miklavža brez dekliške obleke in čevlje za otroke, ker je vsak hotel izkoristiti izredno ugodno priliko. Prodajalno so morali za nekaj ur zapreti, ker niso mogli nameščenci vsem strankam udovoljiti. Naš poročevalec je osebo posetil podjetje, da se informira o teh dogodkih, kjer so mu pojasnili vzrok navala in ga istočasno naprosili, da objavi, da je vse preiskrbljeno, da morejo vsi priti zopet na vrsto pri nakupu oblek in čevljev po zna-nih ugodnostih za Miklavžovo darilo. V to svrhu bo imelo omenjeno podjetje trgovino celo v nedeljo odprto, na kar opozorjamo zainteresirane.

u— **Zastoj** dobi i steklenico parfuma vsakdo, ki kupi čez 30 Din pri tverdi M. Baril, Stritarjeva ulica 2. (Parfumerija in modna trgovina).

u— **Citraški krožek v Ljubljani** priredi tekoni prihodnjega leta svoj prvi javni koncert. V to svrhu vabi vse one citraše in citraškinje, ki bi imeli dovolj veselja in resne volje do sodelovanja, da se nemudoma pri-glasijo kot novi člani, ker se na poznejše prijave ne bo več oziralo. Vpisovanje vsak ponedeljek in soboto med pol 8. in 9. uro v glasbeni sobi ženskega učiteljskega na Resljevi cesti.

u— <

„Jutro“ svojim naročnikom in čitateljem za Miklavža in Božič.

Da olajšamo svojim prijateljem za Miklavža in Božič nakup najlepših in najboljših slovenskih knjig, ki so izšle v založbi „Tiskovne zadruge“ v Ljubljani, smo si zagotovili

deset krasnih zbirk knjig,

ki jih dobe naši naročniki in čitatelji po čudovito znižanih cenah. Tržna cena v knjigarnah znaša za vseh deset zbirk 2316 dinarjev, naši prijatelji pa jih lahko dobe za 1000 dinarjev, odnosno vsako zbirko zase

le za 100 dinarjev

razen poštne, ki je navedena pri vsaki zbirki. Kdor hoče vezane knjige, stane originalna vezava za vse knjige vsake zbirke še posebej 45 dinarjev.

Vseh deset zbirk obsega 89 različnih, popolnoma novih, v zadnjih letih izšlih knjig leposlovne in poučne vsebine za odrasle in mladino. Peta zbirka ima samo knjige za mladino.

Ugodnost nakupa omenjenih zbirk nudimo le svojim naročnikom in čitateljem ter samo za Miklavža in Božič v času od danes do božičnega večera. Nakup in naročila se vrše z naročilnico, ki se izreže iz „Jutra“, ter radi lažjega poslovanja le proti lakofnjemu plačilu.

Knjige se dobe v „Knjižarni Tiskovne zadruge“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54 (nasproti glavne pošte). Kdor predloži „Jutrovo“ naročilnico, ima pravico do nakupa vseh desetih ali pa poedinih zbirk. Zunanji naročniki naj nalepijo naročilnico na dopisnico in jo pošljejo izpolnjeno na upravo „Jutra“ v Ljubljani.

(Naročilnica.)

Upravništvu „Jutra“

v Ljubljani.

Podpisani naročam (katero?) zbirko knjig. Istočasno pošiljam za knjige in poštino znesek Din Za vezavo knjig dajam še Din

Blagovolite mi knjige po prejemu denarja takoj poslati.

Ima naročnika (čitljivo):

Kraj, pošta:

Istočasno z Naročilnico je treba poslati denar po poštni nakaznici ali po položnici, ki se lahko dobi pri vsakem poštnem uradu za 25 par, na naslov: „Tiskovna zadruga v Ljubljani“ poštno-čekovni račun št. 10.708.

Seznam knjig v poedinah skupinah

I. skupina: Domači leposlovci.

Tevčar Iv.: Izza kongresa. Roman; Sorli: Zadnji val. Roman; Budal: Križev pot. Peta kupljenika. Zgod. povest; Jenko Simon: Pesmi; Cankarjev zbornik; Stare: Lisjakova hči. Povest; Stritar: Sodnikovi. Povest; Stritar: Simon Gregorčič: Fejgel; Tik za fronto. Humoreska; Zbanič Fr.: Pesmi.

Cela zbirka 100, mesto 247 Din, poština 12 Din

II. skupina: Domači leposlovci.

Tevčar: Cvetje v jeseni. Visoka kronika; Kersnik J.: Cyelamen. Roman; Kersnik J.: Agitator Roman; Lah Iv.: Angelin Hidar. Korotanska povest; Novčan A.: Samosilnik. Povesti; Zbanič Fr.: Zrtve. Roman; Dobelj A.: Leteče senice; Milčinski: Drobiž. Humoresko.

Cela zbirka 100, mesto 240 Din, poština 10 Din

III. skupina: Tuji leposlovci.

Coster: Til Ullenspiegel. Zgod. roman; Barbusse: Ogenj. Vojni roman; Goncourt: Dva kraljeva. Roman; Anatole France: Pingvinski otok. Roman; Andrejev: Plat zrna. Povest; Zeyer: Tri legende o razpelo; Hurban Vojanski: Leteče senice. Roman; Jurčič: Prizjatelj; Zbrani spisi, III. sv.

Cela zbirka 100, mesto 212 Din, poština 14 Din

IV. skupina: Tuji leposlovci.

Dostojevski: Besi. Roman; Fogazzaro: Svetnik. Roman; Strug: Jutri; Andrejev: Povest o 7 obecnih; Čehov: Sosledje; Cervantes: Tri novele; Puškin: Kapetanova hči in Jenko; Zbrani spisi.

Cela zbirka 100, mesto 212 Din, poština 13 Din

V. skupina: Mladinska zbirka.

Levstik Vlad.: Deček brez imena; Filip Dom: Kako so se vragi ženili; Sorli: Čisti mureci; Valje: Pravljice; Milčinski: Tolovaj Matja; Milčinski: Zgodbe kraljeviča Marka; Hearn: Knjiga o Japoncih; Čika Jova: Kalamandarija; Čika Jova: Pisani oblaki; Sorli: Bob in Tedi.

Ker lahko nudimo le omejeno število knjig, priporočamo, da se vsakdo čimprej posluži izredno ugodne prilike za nakup „Jutrovih“ zbirk knjig „Tiskovne zadruge“!

Najlepše Miklavžovo in božično darilo za mladino in za odrasle, za sorodnike in prijatelje!

„JUTRO“

Oglejte si izložbo

trgovine

Iv. Bonač

ki nudi najcenejša praktična Miklavževa darila!

natanko tako, kakor je bila takrat spisana. Vsem, ki hočejo dostojno praznovati praznik ujedinitja, kičmo: Na svidenje v torek ob 8. uri zvečer v salonu pri „Levu“ na Gosposvetski cesti. — Odbor.

u— Klub trgovskih akademikov ima svoj Miklavžev večer v Kazini dne 5. decembra ob 8. uri zvečer. Po odhodu Miklavža, ki nastopi s sijajnim spremljevalcem, ples in prosta zabava. Vsi trgovci, bančniki in industriji ter njih uradniki in družinam najljubše vabljeni. Pripravite svoje otročice. Vstopnice za odrasle se daje v trafikah. Severjeve, Selenburgova ulica. 2257

u— Gospodarsko društvo Samostojne demokratske stranke za spodbujanje okraj vabi svoje pristaje in člane, da pregledajo volilni imenik, ki bo razgledan na vpogled pri g. Seidi. Celovška cesta v času od 4. do 12. decembra, vsak dan od 7. do 8. zvečer. Pristaje opozarjamo, da je zelo važno, da se pravočasno zanjajo glede vpisa v volilni imenik, ker sicer ne bodo imeli pravice glasovanja pri občinskih volitvah. — Odbor.

u— Klerikalci in mestno gospodarstvo. — Te dni je Slovenec pisal, da je že pred zadnji občinski svet ljubljanski sklenil, da se napravijo novi asfaltni hodniki po Starim trgu in do konca Florjanske ulice, kakor tudi, da se obe ulici tlakuje. Ker so začeli te dni ulico Starega trga popravljati, sklapa „Slovenec“, da do tlakovanja še dolgo ne bo prišlo. Mi bi samo pripomnili, da je bivši občinski svet pod klerikalno komando res mnogo sklepal, naredil pa ničesar, dasi je imel dovolj časa na razpolago. Saj je tudi sklepal, da bo gradil električno na Savi, pa bi ljubljancem morali še desetletja čakati, predno bi jim klerikalci preskrbeli več toči. Sklepali so tudi, da bodo gradili novo klavnico in ledenico, napravili pa niso nič. Za najhujše stvar so tudi smatrali, da zgrade nov rotovž, a nič starega prebivalci niso. Sklepov, sej in posvetovanj je bilo vse polno na magistratu, v Jugoslovanski tiskarni in v Unkovici kleti, posledica vseh teh včasih zelo dolgih sej pa je bila, da so se klerikalni občinski svetniki prevračali na tleh v ljubljanski okoliščini z mestnimi avtomobili v cestne jarke, mesne konje, ki so jih tudi uporabljali v enake svrhe, pa so morali oddajati v nego konjaču. V Ljubljani pa se v kakem drugem oziru delo klerikalne večine občinske sveta ni pokazalo. Kar se je zgodilo za povzdigo ljubljane, se je izvršilo pod gerentskim svetom. Modernizirale so se ceste v takem obsegu, kakor še nikoli prej, razširila se je elektrarna, povečala se klavnica in gradnja lodegice, prenovila so se mestna poslopja, na vsakem koraku vidi ljubljancem blagodejno razliko med poslovanjem sedanega gerentskega sveta in klerikalne večine v bivšem občinskem odboru. Tudi tlakovanje Starega trga, Florjanske ulice kakor tudi drugih mestnih ulic bo prišlo na vrsto, vsekakor gotovo prej, predno bodo klerikalci zopet zavladali na mestnem magistratu. Vse pritožbe, ki jih objavlja „Slovenec“, češ da to ali ono še ni narejeno, gredo le na račun bivšega občinskega sveta, ki je samo sklepal, ničesar pa naredil, in ki je zapustil občinsko gospodarstvo tako zanemarjeno, da bo imel še sedanji gerentski svet kakor tudi bodoči občinski svet mnogo truda in dela, ako bo hotel popraviti vse grehe klerikalne nespošobnosti na mestnem magistratu. Klerikalci so na magistratu zapustili žalostno dediščino in če bi vsaj videl tega napravili, kar je sedanji gerentski svet, bi se lahko porokali na prsa, da niso samo sklepali, ampak tudi nekaj izvršili.

Reklame

ne potrebuje

O. Bernatovič

ker se blago rdi svoje kvalitete in cene samo priporočila.

u— Policijske prijave. Od petka na soboto so bili prijavitelji policiji sledeči slučaji: 1 sum tarvine, 2 goljufiji, 1 prestopnik nagovarjanja k nepravilnemu početju, 1 ogenj, 1 prestopnik ekscesa v pitanosti, 4 prestopnik človeškega reda in 1 prestopnik prekrškov policijske ure. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi postopanja, 1 radi kaljenja nočnega miru in 1 radi beračenja.

u— Ogenj v delavnici. V delavnici, ozioroma prodajalni optika Josipa Goldsteina na Jurčičevem trgu št. 3 so se v petek malo pred 13. uro vnela poleg peči naložena drva. K sreči je stopil v lokal, še predno se je ogenj razvil, gospodar in plamen pogasil sam. Ogenj je napravil na raznih predmetih okrog 900 Din škodo.

u— Eksploziji pri trčki „Salus“ nam sporoča „Društvo drogiste“: „Ponesrečenec Ivan Mavc, Milan Menard in Viktor Poljanec so bili samo slugi pri podjetju „Salus“, ne pa poklicni drogisti. Toliko v verodostojno in polno javnost, da ne bo nepotrebno in neupravičeno razburjenje in bi se sicer domnevalo, da ravna poklicni drogisti tako nepravilno z eksplozivnimi snovmi.“

LJUBLJANČANI V FILMU!

Ljubljancem in ljubljankam ponuditi v filmu dne 22. novembra 1925. ob priliki prihoda ministra St. Radića pridite se pogledat v

Elitni Kino Matica.

Danes Miklavževa izložba

priznana najboljših in slovitih „goljuzer“ ter drugih obutev, ki bi jih bil kot darilo vsakdo vesel, pri trčki

J. Brajer, Breg štev. 1.

Kar je med mrzlimi jedili kruh, to so med toplimi jedili „Pekalete“. Do tega spoznanja mora priti vsak, kdor sišči kako jih vsestransko hvalijo. „Pekalete“ se izdelujejo v mnogih vrstah za juho in prahu.

Miklavž že dobro ve,

da se dobi najlepša koristna darila po zelo zmerni ceni in v modni trgovini

Peter Šterk, Ljubljana, Stari trg št. 18

Pull-overs, Garçons-blouse, (Bubi) Tunika

volnene in svilene jope, telovniki, nogavice, rokavice, perilo za gospode, dame in otroke, tobojce, listnice itd. itd.

Iz Maribora

a— Veliki župan dr. Pirkmajer se je včeraj popoldne vrnil iz Beograda, kjer je zlasti interveniral pri raznih ministrstvih za podporo poplavljenec mariborske oblasti. Referiral je o težkem položaju prizadetih zlasti ministrskemu predsedniku Pašiću, nadalje ministru poljedelstva ter ministru javnih del, s katerim je razpravljati tudi o vprašanju sanacije naših cest in regulacije rek. Ministar prosvete g. Sijepan Radić je velikemu županu obljubil nakazati 20.000 Din podpore za učila otrokom poplavljenec.

a— Proslava ujedinitja v Mariboru. Maribor bo letos prav svečano proslavil narodni praznik. Na predvečer, dne 30. t. m. pride vsa narodna društva pod okriljem Jugoslovanske Matice ob 18.30 svečan obhod s Trga Svobode skozi mesto na Glavni trg. Ob 20. uri pa se prične v veliki dvorani Narodnega doma slavnostni večer Sokola z zaoblubo novih članov ob sodelovanju sokolskega orkestra in tenorista br. Asila. Na praznik, 1. decembra bo počivalo delo po trgovskih in obrtnih obratih, po cerkvah pa bodo popoldne slavnostne službe božje. Oфициalna masa bo ob 11. uri v Stolni cerkvi, pred katero bo postavljena četa volakov z godbo in paradi. Popoldne bo velik koncert podmladka Rdečega križa ob 15. v Göt zvoji dvorani, kjer bo sodelovala cela vrsta šol, kakor zadnja leta. V Narodnem gledališču pa bo zvečer slavnostna predstava z opero „Gorenjski slavček“. Vse šole bodo imele svoje posebne interne proslave s poudarjenimi govori o pomenu tega zgodovinskega dne za Jugoslavijo.

a— Odhodno polkovniku Kovačeviću, komandantu inženjerske podoficijske šole, ki je premeščen v Novi Sad, priredita danes v nedeljo, dne 29. novembra, točno ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma „Oficijski dom in „Slovenska Čitalnica“. Tem potom se vabijo vsi narodni krogi in prijatelji naše narodne vojske, da se udeležijo prijateljskega večera z rodbinami. Sviral bo oddelok vojaške godbe. Posebnega vabila ne dobi nihče. Vseeno pa naj Maribor zopet izkaže, kako ozke in prijateljske veze nas spajajo z odličnimi voditelji armade! a— Sprememba pri obmejni policiji. Kot vedia obmejni železniške policije v Mariboru je nastopil službo dosedanj komisar obmejne policije v Kotorbi g. Anic Banović.

a— Domači praznik (furež) v Matiboru v Narodnem domu in Štajerski kleti. Nova pošiljate vina in jabolčnika iz Vinarke šole in Zadravca iz Središča. Turška kavarana; kuhna Mehmed Ekmič. Podzemeljsko keglišče v kleti in salonsko na vrhu odprto ob 8. zjutraj do polnoči, ob sobotah in podelkih podaljšana policijska ura do 3. zjutraj. Na hrano se sprejemajo abonent.

a— V Ljudski univerzi bo v ponedeljek dne 30. novembra nadaljeval prof. Teply s svojim predavanjem o razvoju slovenske literaturo.

Iz Celja

a— Še o proračunski seji. Poročilo o proračunski seji mestne občine je treba še dodati, da je bil predlog za naklonitev božičnice v obliki ene tedenske plače soglasno odložen, ker že sam predlagatelj pri glasovanju ni bil več navzoč; dalje, da je za predlog, naj se določi podžupan mesečna plača 1000 Din, glasovalo samo 5 odbornikov, tedaj niti vsi izmed navzočih odbornikov njegove lastne stranke, in da je za predlog, naj se namesto 5000 Din Gaslinca društvo v Celju nakloni podpora 50.000 Din, glasovalo 10 odbornikov, dočim je bil predlog, da se naj nakloni podpora v znesku 10.000 Din, ko je bil prejšnji predlog odklonjen, soglasno sprejet. Oba odbornika, ki zastopata nemško stranko, sta v vseh 3 slučajih glasovala z večino.

a— Razstava slikarja Celjana. Razstavo slik, ki bo trajala od 29. t. m. do 9. decembra, priredi akademski slikar g. A. Sechačar v Gaberju. Slikar Seebacher nam pokaže med drugimi zlasti slike iz celjske okolice in slike iz starega Celja.

a— Orjuna in državni praznik. Tudi letos bo Orjuna dostojno praznovati v veljavni dan. Pred osvoboditvijo izpod habsburškega jarma smo peli „Slovenec in Hrva“, dne 1. decembra leta 1918. smo pa zapeli ob duše „Slovenec, Srb, Hrvat“. Zai da nam je ugrabi zahrbat Italijan brate in jih zaslužiti; njim ne sije solnce svobode kakor nam, ki je pa ne znamo pravilno ceniti. Tam preko Karavank ječe naši koroški bratje in vzhajajo po zlati svobodi. Toda naj ne obupajo. Trpjenje in vstajenje koroških Slovencev je krasno orkaj g. Fran Roš v dramski viziji „Sen koroških Slovencev“, ki jo je spisal našaš za ta večer. Vizija, katero priredijo člani Dramatičnega društva, je krasna in globoko zamišljena. Zato sve-

Ksenia Desni

Vas bode kmalu očarala v najboljši šaloigri.

Kino Ideal

Damski plašči novodošli, iz finih modnih enobarvnih in tudi kontrastnih valouriev (rožasta satin pod oga z valtinom) od srednje do najfinije kvalitete v cenah 400—1000 D n se dobi v veliki izbiri pri F. in J. Gorčičar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

tujemu vsem, ki hočejo imeti res lep užitek, naj se ta večer udeležijo Orjuna proslave. Na sporedu so še: govor, deklaracija, pevskie točke in skupina.

a— Zimska zasedanja porote. Prihodnje sredo se začne zasedanje porote. Razpisani so dosedaj sledeči slučajji: Dne 2. decembra Martin Sarlah in Ivan Cebular (tarvina), Simon Novak (tarvina); 3. decembra Franc Bukšek (tubo), Rudolf Zomljš (goljufija), Franc Parian in Franc Matko (tarvina); 4. decembra Josip Černoša (požig), Fablan Oršič, Tomo Šebal in Tomo Vidaković (rop); 5. decembra Viktor Belič, Mira Černe in Zora Ogrizek (goljufija).

Iz Trbovelj

t— Razdelitev dela med gerentske sosvetnike. Na prvi seji gerentskega sosveta so se formirali sledeči odseki: finančni odsek, sestoji iz 18 članov; odsek za kmetijstvo in ceste, 14 članov; personalni odsek, 13 članov; stavbni 11 članov; zdravstveni, 12 članov; odsek za javna dela, 13; obrtni odsek, 11; obojni odsek, 10; učni odsek, 10; tržni nadzorstveni odsek, 12.

t— Finančni odsek, ki je imel 25. t. m. svojo prvo sejo, se bo sestel drugič v sredo 2. decembra. Dnevni red je tale: štanje zapisnika prve seje, proračun za 1. 1926, prošnje za podpore in slučajnosti.

t— Nove cene kruha je predpisalo sreško poglavarstvo v Laškem. Cene so se spreminile v toliko, da stane 1 kg črnega ali ržnega kruha 4.50 Din, belega 5.50 Din, temu primerno pa tudi pecivo.

t— Krajevna org. SDS. opozarja vse smišljenike in simpatizirje, da je volilni imenik za občinske volitve razpoložen. Dolžnost vsakega je, da se prepriča, če je vpisan v imeniku in če ni reklмира, da ga vpišejo. Vpogled v volilne imenike je v občinski pisarni od 8. — 12. in od 14. — 17.

Iz Primorja

* Himen. V St. Petru na Krasu sta se poročila gdnca Mici Frankova in g. Joško Rebec. Bilo srečno!

* Smrtina kosa. V Rojano pri Trstu je umrl Anton Forluga. Pokopali so ga v soboto, N. v. m. p.

* Razpust sindikalnih društev tiskarjev in litografov v Trstu. Tržaški prefekt je razpustil z odlokom dne 24. novembra sindikalni združenji tiskarjev in litografov v Trstu. To sta bili že zadnji organizaciji ročnih delavcev v Julijski Krajini, v katerih ni prevladoval fašistovski vpliv. Premoženje društev je prevzel komisar Avgust Liverani.

* Avtomobilska nesreča pri Razdrtju. To dni se je pripetila blizu Razdrtja težka nesreča. Poljakinja Bronislava Urbanova se je peljala iz Trsta v Postojno na izlet. Spremljala sta jo sestra in brat ter neka znanca s svojim sinom. Avtomobil je vodil 25letni brat Urbanove, visokoletoč v Trstu. Na strmi cesti pri Razdrtju pa se je avtomobil začel pomikati nazaj in se je zvrnil v jarek. Ljudje, ki so sedeli v avtomobilu, so zleteli več metrov daleč in se procesj pokodovali. Najhujše je prizadeta znanca Urbanova, 37 letna zasebnica Jole Ferrari iz Milana. Poškodovana se je na glavi in si je zlomila več rebrov.

* Tatovi na Kostanjevici. Iz cerkve na Kostanjevici v Gorici so neznanj tatovi odnesli par svečnikov in nekaj cerkvene opreme. Velika mora biti sila, da se tatovi lotijo vajo takih cerkvenih predmetov.

Vzemi funt mesa, toda brez kaplje krvi!

je odgovor sodnika na zahtevo neusmiljenega Shylocka v Shakespearovem „BENESKEM TRGOVCU“.

Elitni Kino Matica.

Sport

Službeno iz LNP. Vsed zasmežitve obeh igršč se odpravljajo vse danes v Ljubljani določeno nogometne tekme. Tajnik II. Službene objave LLAP. (Tehnični odbor). Jesenski cross-country LLAP, ki bi se imel vršiti danes, 29. t. m. se vsled snežnega zameta preloži na poznejši čas. — Pročelnik tehn. odbora LLAP.

ASK. Primorje (Hazerska sekcija). Danes točno ob 10. uri prvi zimski hazenski trening, obvezen za vse hazenske v dvorani v Kolizeju, Gosposvetska cesta. Zbirališče ob 9.45 pred Kolizejem — Trench.

Tajnik ZNS Schneller odide iz Zagreba, ker je premeščen v Beograd. Zagreb izgubi z njim enega najboljših agilnih sportnih delavcev.

Dresine tekme za prvenstvo Evrope se vršijo 30. in 31. januarja 1926. v Davosu. Lani si je pribral evropsko prvenstvo Dunajčan Ed. Böckl.

Turneja Gradjanskoga v Nemčiji. Kakor lani bo tudi letos Gradjanski odšel v Nemčijo na daljšo turnejo. Igral bo proti najmočnejšim nemškimi klubom, in sicer v Nürnbergu, Frankfurtu, Wiesbadnu in močnejšemu v Leipzigu.

Afrška olimpijada. Leta 1927. se bodo vršile v Aleksandriji v Egiptu afrške olimpijske igre. Nastopiti bodo le domačini iz Severne Afrike. Program bo obsegal nastop ne discipline: lahko atletiko (teke, maratonski tek, skoke in metanje kopja), kolesarsko dirko na 175 km dolgi cesti, nogomet, boks, sabljanje, plavanje in veslanje. Te olimpijske igre se vrše pod protektoratom egiptovskega kralja.

Iz življenja in sveta

Senzacionalen proces proti komunističnim sodnikom

Redek pojav v zgodovini kriminalistike.

V Harkovu se je v prvi polovici novembra začel pred najvišjim ukrajinskim sodiščem senzacionalen proces. Na zatožni klopi sedi 80 krivcev, bivših ljudskih sodnikov, javnih in tainih advokatov ter z njimi vred skupina ljudi, ki so v harkovskem okrožju uganjali take reči, ki jih ljudstvo ne pomni v Rusiji.

Ti ljudski sodniki, večinoma ljudje, ki so prišli na površje za časa revolucije, so stvorili poseben režim, ki je operiral z taravnostimi zločinimi argumenti zoper svoje sovražnike. Dokazano je bilo, da so bili sodniki v večini gluhavih podkupljeni. Za nagrado v blagu so bili pripravljeni obsoditi ljudi na strožje ali na milejše kazni. Pošteni ljudje so čestokrat prišli v lečo brez vsakega pravnega povoda. Sodišče v Harkovu je bila prava centrala zmede, nereda in amoralne.

Obtožnica naveda prestopke obtožencev na 35ih straneh. Čitala se je na treh sejah. Glavni krivec v procesu je advokat Demčenko, ki je obtožen, da je s podkupovanjem in z nagovarjanjem dosegel večkrat oprostitve klientov, katere je zagovarjal in — to se razume — tudi sam izžemal.

Obraznava bo trajala več tednov. Ni treba poudarjati, da je ta proces največja senzacija v pravem življenju povojne Rusije.

Horoskop Evrope

Astrologija o bodočnosti evropskega kontinenta.

Znani astrolog A. M. Grimm je kakor čitamo v nemških listih, pred kratkim izdal knjigo »Bodočnost Evrope«, v kateri podaja usodo našega kontinenta v naslednjih 50 letih. V svojih prorokovanih obravnava vsako posamezno državo zase, pri čemer se sklicuje na izjemno izračunane astrološke podatke. Značilno za njegovo knjigo je, da ne podaja v njej svojih astroloških prerokov zloži v širokih meglenih obrisih, marveč v povsem določenih oblikah in deloma celo v naima nistih podrobnostih. Grimm ni strah, podajati v prerokbah docela nedvoumne termine in leta, kar je priščo stališča, ki ga danes zavzema astrologija v človeštvu, vsekakor združeno s preceščenim rizikom.

Grimmove prerokbe so v bistvu pesimističnega značaja. Po njegovem bodočost Evrope pretresale neprestane krize, revolucije, prevrati in vojne. Kot odločilni dogodek dvajsetega stoletja imenuje Grimm zmago boljševizma, ki bo pomalem prodrl skoraj v vse evropske države, toda povečini ne revolucionarnim, nego evolucionistkim potem. Nekaterim državam prerokuje Grimm celo razpad, drugim pa izžube samostojnost.

V Franciji bo po Grimmovih izjavah do leta 1938. prevladovala kriza. Leta 1926. bo Francija razdrila pogodbo z neko zavezniško državo. Leta 1938. se bo začela perioda mirnega razvoja: literatura se bo dvignila, Francija se bo naslonila na ostale države. Prevladala bo politika mira. Leta 1953 se bo vnovič začela epoha političnih napetosti. L. 1968. bo izbruhnila »novosocialistična« revolucija, toda že leta 1971. se bo pojavila monarhistična protirevolucija, ki bo imela za posledico propad Francije. Šele leta 1975. se bo iz razvalin dvignila nova, toda znatno zmanjšana Francija.

Nemčija bo morala prestopiti velike pretrse, revolucije in vojne, potem bo pa postala naimočnejša evropska država. Leta 1926. se bo začela komunistična - boljševiška revolucija, nemiri bodo trajali več let. Leta 1929. bo nov prevrat, ali državna oblika bo ostala ista kakor dotlej. Doba atentatov, vojna nevarnost, smrt predsednika republike. Leta 1931. se bo Nemčija pomirila in nastopila bo doba političnega, gospodarskega in kulturnega napredka. Leta 1942. Vojna Nemčija zmaga. Leta 1947. Zveza z Avstrijo, Japonsko in Kitajsko pomeni v kolonialni politiki leta

1966. bo blagostanje na višku in začela se bo doba kriz, ki bo trajala pet let (do l. 1972.). nastopili bodo pretresi, inflacija, obubožanje ljudstva, anarhija, atentati, nalezljive bolezni, vojna nevarnost. Leta 1975. se bo izvršil odločilni preobrat, ki bo izpremenil obliko države in vladavine.

V Rusiji bo caristično gibanje naraščalo in leta 1930. se bo vnel boj med boljševiki in monarhisti. Boljševiki bodo podlegli. Na čelo države bo stopil zopet car, toda novi režim ne bo trajal dolgo.

Angliji preti velikanski upor v kolonijah. Izbruhnil bo sredi leta 1928., toda po hudem, dveletnem boju bodo uporniki podlegli. Velika katastrofa pa bo nastopila šele po letu 1975., najbrž v naslednjem stoletju.

Avstrija bo doživela krizo l. 1927. nastala bo gospodarska katastrofa, ministarstvo bo padlo umrl bo predsednik republike. V naslednjih letih velik napredek. Leta 1960. bo Avstrija doživela bodisi veliko voino bodisi krvavo revolucijo. Začel se bo proces definitivnega boljševiziranja. Pozneje bo Avstrija najbrž izgubila samostojnost in se bo združila z neko drugo državo.

Italija bo že leta 1934 podlegla boljševizmu. Potem bo svojo moč razširila preko svojih sedanjih granic v

južni Evropi (!) in ob Sredozemskem morju (!!).

Češkoslovaško čaka desetletna kriza (1933 do 1943.), ki bo dosegla svoj višek v revoluciji (leta 1939.). L. 1953. vstopijo v vlado komunisti (!). Z letom 1963 se bo začela perioda miru in napredka na vseh poljih. Leta 1975. bo Češkoslovaška ena izmed naimočnejših evropskih držav.

Več starih in predvsem nanovo ustanovljenih držav bo izgubilo svojo neodvisnost (!) Belgija bo med letoma 1970. in 1975. izgubila svojo samostojnost in se bo priključila eni sosednih držav. Holandsko bo leta 1934. zadela velika katastrofa. Finska bo izgubila svojo samostojnost l. 1928. (?) Letška leta 1934. Rumunija, ki bo leta 1930. zapadla revoluciji, bo propadla leta 1950. Konec Portugalske je pričakovati za l. 1935. Švica bo svojo neodvisnost hranila še mnogo let, toda okoli leta 1992. bo izbruhnila v deželi velika katastrofa.

Lene perspektive, kajne? Le škoda, da ne čitamo ničesar o Jugoslaviji, vsaj listi le ne omenjajo. Kogar pa stvar boljše zanima — pogoj je seveda, da verjame zvezdam! —, naj si iz Berlina naroči Grimmovo knjigo, mogoče bo iz nje zvedel kaj več.

Sv. Katarina v Parizu

Sv. Katarina je zaščitnica pariških modistk in njen god, 25. november, njihov največji praznik. Po starih tradicijah ga praznovali na prav originalen način. Vsako leto se namreč na ta dan vrše konkurence med talašč za to določenimi izdelki modistk. To pa niso običajni klobuki, ampak klobuki in druga pokrivala iz papirja. Pariški listi, ki leto za letom obširno poročajo o teh popularnih prireditvah, se kar ne morejo

kovanke skoraj vedno tudi lepe deklice. Njihove slike krožijo potem po vsem francoskem in še drugem časopisu, pa se kmalu najde primeren oboževalec ali tudi ženin in tako pomeni za večino od njih odlikovanje obenem tudi slovo od modistovskega poklica.

rejo načuditi iznajdlivosti in spretnosti tekmovalk, katerih je vsakokrat po več sto. Letos jih je bilo 638, med katerimi je dobila prvo nagrado gđ. Nellv Schibinet, drugo na gđ. Andree Saux. Bogve, ali res samo na slučaj ali morda tudi malo po zaslugi sodnikov, so odli-

Pranašamo danes sliko skupine vseh odlikovank kakor tudi gđ. Schibinet (v četverkotniku) in gđ. Saux (v ovalu).

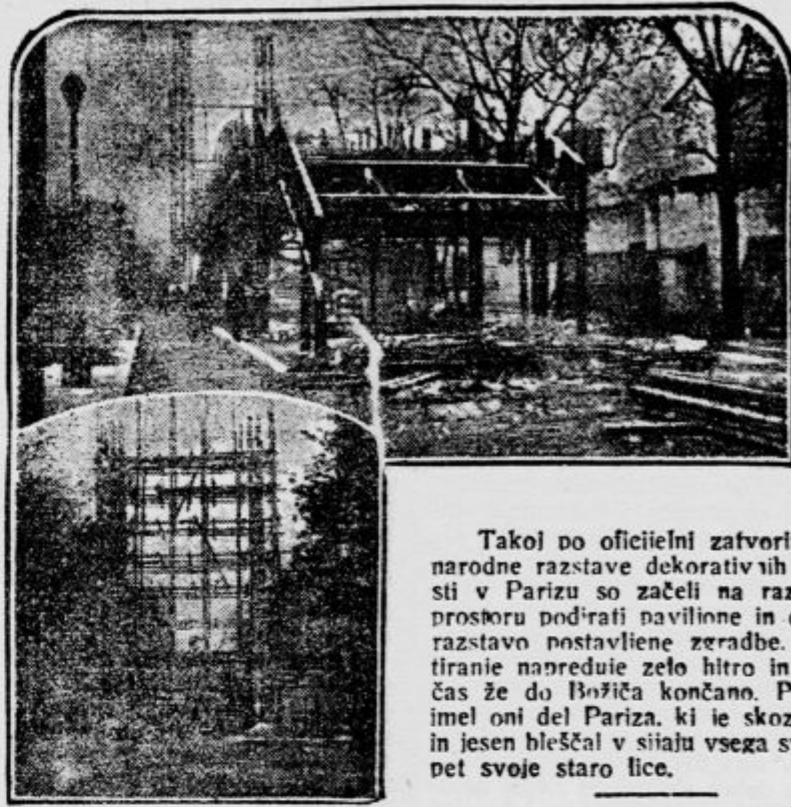
Hitite, pošlite Miklavža

na vsak način po razne modne potrebnosti, kravate, samovoznice, nogavice, perilo, roka vice, jako poceni obleke za dečke k tvidki

Drago Schwab Ljubljana

— Za mal denar se tu na več kupi. —

Demontiranje pariške razstave

Takoj po uradni začetku mednarodne razstave dekorativnih umetnosti v Parizu so začeli na razstavnem prostoru podirati navilone in druge za razstavo postavljene zgradbe. Demontiranje napreduje zelo hitro in bo bržčas že do Božiča končano. Potem bo imel oni del Pariza, ki je skozi poletje in jesen bleščal v sijaju vsega sveta, zopet svoje staro lice.

Darilo in psovka Gabrijela D'Annunzija

Po povratku italijanske delegacije iz Amerike, kjer je uređila odplačevanje italijanskih vojnih dolgov, je Mussolini s posebnim proglasom pozval Italijane, naj vsak po možnosti prispeva po en dolar, da se prvi obrok dolga Ameriki čimprej odplača.

Mussolinijev proglas je našel odziv. Kakor javljajo poročila, se prostovoljni dolarski prispevki množijo širom cele Italije. Tudi člani kraljeve obitelji so vplačali po 125 lir za prvih petletnih obrokov. Istotako so tudi člani fašistovskega kabineta že prispevali po 5 dolarjev.

In izpolnil je svojo patriotično dolžnost kaipak tudi snežniški vojskoda D'Annunzio. Dolarskemu prispevku pa je priložil dolgo pismo z ostrimi izrazi proti Ameriki. Pismo mora očividno biti izredno temperamentno, ker so oblasti prepovedale objavo v novinah. Je itak dovolj, če Amerika na složno dozna, da si je v D'Annunziu nakopala smrtnega sovražnika!

Protest gologlavih

Ghazi Mustafa Kemal-paša, diktator in reformator turške republike, dobi ogromen spomenik, na katerem je vpodoben kot prvi slavni mož v docela moderni toaleti. Velikost spomenika, čigar slika je prejšnji teden krožila po vseh evropskih ilustriranih novinah, naj bi predročila Kemalovo veličino, njegov moderni kroj, pa njegove energične civilizacijske reforme.

Ena najznačilnejših reform je vsekakor prepoved fesa, ki jo je Kemal paša izdal koncem oktobra. Je kratka in odločna: fes se mora v vsaj turški republiki umakniti klobuku! Toda stvar ne gre gladko; v anzorski republiki se sedaj razvija ostra borba med fesom in klobukom.

Res je tekem zadnjih tednov postal fes v anzorski republiki, posebno v mestih, prav redek. A še tistemu, ki se drzne ga nositi, mu ga zhičijo z glave, kakor da bi rdeči volneni možnarček značil največjo opasnost za državo. Navzlic temu pa klobuk nikakor še ne stopa na mesto zavrnjenega prednika.

Vsi hamali in konservativci raie hodijo gologlavi, v znak protesta. In selastvo se luto upira klobučasti poštasti, zato je zaenkrat na deželi le uradnike naiti s klobukom na glavi. In če se seliak poda v mesto, previdno vtakne fes v nečrni, gologlav opravi svoje posle na čaršiji in si na povratku proti domu zopet natakne svoj liubljeni fes.

Naistrožja kontrola nad fesom je seveda v Angori, a tudi tu je onarži še znatno opozicijo. Uporna na se prenovei zonerstavlja vzhodna Anatolija, predel okrog Erzeruma in Tranezunia. Zanimivo pa je, da je ravno v Cariera-

du, ki je doslej bil osumljen za opozicijsko mesto, fes naihiteje izgubil svoj staro veljav. Na celi črti ga je nadomestil klobuk. Ni dvoma, da bo prepoved v kratkem enako provedena v vsej turški republiki, ker bodo energični ukrepi oblasti brezobzirno zlomili odpor fesa. In dasi se stvar mestoma razvila v pravcato grotesko — samo predstavljajte si Turčine v slikovitih narodnih nošah, pa s staromodnimi »polcilindri« na glavah! — gotovo dejstvo je, da bo pregnani fes imel še edino svoje zatočišče pri nas v južni Srbiji in Bosni ponosni ...

S prepovedjo fesa se v Turčiji sporedno odpravljajo tudi druge staromodnosti. Posebno ženski svet se modernizira. Pajčolani so odvrženi, haremi izgubljajo rešetke na oknih, množično je ukinito. V mestih, posebno v Angori zmaguje »bubukoni«, promena, moderni ples. Sam Kemal-paša je nedavno priredil plesno zabavo v čistem evropskem stilu. Dame iz anzorske elite so prišle v modernih foletah. Le par izjem je zakrival pajčolan, a še te je Kemal-paša suvereno pozval, naj se razkrijejo, kar se je takoj zgodilo. Ghazi Kemal-paša je pač skrajno dosleden reformator.

Jack-razparač v novi izdaji

Kdo še ni čul o slavnostnem, strašnem morilcu Jacku - razparaču? O Jacku, ki je, kakor kaže že njegov pridevek, moril ljudi na ta način, da jim je naral trebuhe? A ni moril vseh ljudi vprek, na katere je nalezil; privoščil si je edino le ženske. Zdi se, da se je zdaj pojavil Jack števila II., ki meni, da mora nadaljevati delo svojega prednika. Tako vsaj čitamo v ameriških listih.

Iz mesta West Toledo (država Ohio v Zedinjenih državah) je prišla vest, da se tam klati neki blaznež, ki je v par dneh postal strah in trenj vsega prebivalstva. Njegovo sovraštvo se obrača posebno proti ženskam, ki jih nanada na samotni in pobija z batom (v tem se torej razlikuje od famoznega Jacka-razparača). Prvi dan je postalo žrtve njegove hecnosti sedem žensk, od katerih sta dve že podlegli dohljenim ranam. Dve med njimi sta utekli smrti le, ker so ju ščitili dolgi lasje, ki so ublažili udarec. Nekaj policijskih stražnikov se je preoblekle v žensko obleko, momeč, da bodo na ta način najlaže zasledili blazneža.

V tem so prišli iz Toledo nova poročila, ki javljajo, da se ne samo stražnikom ni posrečilo nevarnega zločinstva aretirati, nego da sta celo padli dve nadalnji ženski kot žrtve nepoznanega nanadalca. Ena izmed njih je podala sledečo sliko o blaznem zasledovalcu žensk: »Zločinec meri v višino kakih 190 centimetrov, ima dolge črne kodraste lase, oči mu žare kakor ognji, zobje mu štrle iz ust, in celoh je na vidz prei

R. M. Pierazzi.

Dvignjeni signal

Železniški inženir Peter Monaldi je bil blazno zaljubljen v Ade Gualdi in ko se mu je nekega dne posrečilo, da se je zaročil s to muhasto lepoticco, ni bilo njegove sreče ne konca ne kraja. Ti dnevi so ga navdajali z brezskrajno srečo in so mu vlivali izvanredno silo, tako da je delal več nego kadarkoli prej, samo da bi mogel zadovoljiti vsakemu zahtevku svoje ljube zaročenke. Ali njeni zahtevki niso bili v razmerju z njeno ljubeznijo. Zahtevala je od Monaldija vse, ona pa mu je jedva naklonila kakšen nasmeh; nekókokrat mu je odkrito izjavila, da mora biti zadovoljen že samo s tem, da je pristala na to, da bo njegova zaročenka. Peter Monaldi je unal na boljšo srečo, ko postane slednjič mož Ade Gualdi.

Ali ni postal. Nekega dne se je vse spremenilo. Na brutalen način je izjavila Ade Petru Monaldiju, da ga ne more več trpeti, da ji ne uzaia več, da ni dovolj bogat za njo in da bi bilo potrebno, da si poišče kakšno drugo žensko, ako se misli oženiti. In pokazala mu je naravnost vrata in vrzla za njim cvetje, ki ji ga je tisto jutro poslal.

Peter Monaldi je mislil, da je to nekakšna najnovejša kaprica in da bo dva ali tri dni no tem vse zopet no starem. Ali začel je od holesti, ko je že čez nekoliko dni slišal, da se je Ada Gualdi zaročila z bogatim in lepim kapetanom Pino de Renzi.

»Sumljiv se mi zdi ta Monaldi! Je rekel čez nekaj dni eden od njegovih prijateljev. »Odkar ga je Ada zapustila, se je tako spremenil, da mislim, da se mu bo skoro zmešalo! Zelo rad je imel Ade.«

Ko sta novoporočenca, Pino de Renzi in Ada takoj po poroki šla na železniško postajo, se je vtiral nad mestom oblak. Zaradi silne vode so morali vozovi ostati za nekaj časa na postaji.

In novoporočenca in vsi oni, ki so prišli, da se poslovijo od njih, so bili veselo razpoloženi. Na račun poročne potovanja je padlo mnogo šal. Pino de Renzi je bil izredno eleganten v svoji potniški obleki — zaradi poma v inozemstvo ni smel oblačiti uniforme. Ada, v zavesti svoje lepote in elegancije, je bila vedra in se čelela, da jo vsi vidijo. V skomur se je razgovarjala, za vsakega je imela ljubezno besedo ali nasmeh ... Oblak je preletel neno lice samo, ko je zapazila na pero-

nu silueto Petra Monaldija. In ni ji bilo lažje niti, ko je videla, da je Peter Monaldi zapustil peron.

»Ali se skoro odpelimo?« je vprašala. »Rada bi, da bi čim prej šli.«

»Še deset minut!« je odgovoril postajatelj in z diskretnim nasmehom. »Voda je pokvarila neke prohode, popravljajo jih. Treba je, da se preiščejo tudi mostovi ... Bodite mirni: povlall smo, da pregleda, tudi glavnega inženirja, gospoda Petra Monaldija.«

K sreči ni Ada in nihče od onih, ki so prišli, da se poslovijo od nje, slišal tega imena Dež je z vso silo udarjal ob stekleno peronsko streho.

Šofer Petra Monaldija se je čudil, zakaj mu ukazuje gospod, naj vozi z vratolomno brzino. Dež je še vedno lil kakor iz škafa, cesta je bila razrita in preplavljena z vodo. Vendar je Monaldi velel, naj dirja, leti ...

Peter Monaldi je bil kakor v vročici. Ada Gualdi je postala danes žena drugega človeka. Ada, katero je on toliko ljubil. Pripravljata se, da odpotujeta sedaj v svet in da se v kakšnem kotičku naučijeta ljubezni. Kaj, Pino de Renzi, da se dotakne finega Adinega telesa! Kaj naj ipak pripade druge-

mu to, kar je on tako željno pričakoval ...

V glavah so se mu porajale čudne misli ali vse močnejše je stonala v osrednjem misel, da mora preprečiti srečo Pina de Renzi, ki gotovo že zdaj uživa v tem, kar ima priti ...

Da, ona dva se pripravljata na pot, ali je pa potrebno, da prideta tudi na cili?

Avtomobil se je nazadnje ustavil. Monaldi je zažul šum vode in človeške glasove. Bili so na obali močno naraščajoče reke, preko katere se je vzpenjal železniški most. Peter Monaldi je pogledal: Voda, motna, skoro črna, je besno udarjala ob stebre in obalo ...

Monaldi je potlačil klobuk na elavo, oblekel plašč in stonil iz avtomobila. Z železniškega nasipa mu je prihajala nasprotni množica ljudi, delavci in nadzorniki na progi. Naspravno vsi v dežnih plaščih, so bili vendar vsi mokri do kože ...

Gospod Monaldi!« je javil eden od prožnih nadzornikov. »Prezledali smo vse dele proge in kar je bilo pokvarjeno, smo popravili, samo en prehod je treba še zavarovati: čim bo to delo gotovo, naznanimo, da je proga prasta in brzovlak, ki čaka, se lahko odpelje.« »A most?« vpraša Monaldi.

»Če bi voda ne rastle, bi bilo dobro. Ali voda še vedno raste in s tem tudi nevarnost. Zato je potrebno, da vozi brzovlak preko mosta s čim najmanjšo brzino.«

»Ali ste ukrenili vse potrebno?« je vprašal Monaldi, ki se je nenadoma domislil, da Ada in Pino de Renzi ne smeta živa preko tega mosta.

»Da. Spustili smo na oni krivini signal in brzovlak se bo ustavil. Tedaj bomo poiasnili vlakovodji položaj ...«

»Prav dobro, hvala!« je odgovoril Peter Monaldi, ki je že sklenil, da prepreči srečo novoporočenima ...

»Prehod je gotov: naznanjeno je, da se brzovlak lahko pusti!« je javil eden od delavcev prav v trenutku, ko je Peter Monaldi pomislil: kaj na, če bi se dvlenil signal in bi brzovlak z vso svojo brzino pridiral na most?

»Hvala, hvala!« je odvrnil Monaldi. Potem, kakor da je bil na čistem s svojim načrtom. Zdal hočem biti na mestu, ker je treba, da se voz ustavi. In z naglimi koraki je šel h krivini, kjer se je nahajal signal. Poleg velikega signala je stal neki prožni stražnik. Nemo je pozdravil inženirja in pokazal na signal, da je vse v redu. Monaldi je stopil prav k signalu in njegov pomol je padel na rocke, s pomočjo ka-

slični živali kakor človeku. Njegova moč je upravlja nečloveško velika. Razumljivo je, da vlada v mestu velikansko razburjenje. Ljudje si niti ne upajo na cesto, posebno ženske. Policiji se je dozdaj prijavilo nad tisoč članov »Ameriške legije« in na stotine drugih prostovoljcev, ki pomagajo stražnikom pri patruliranju po ulicah. Toda do danes se je vse poizvedovanje izkazalo za popolnoma brezuspešno. Upati pa je, da bo zločinca kmalu zasedla roka pravice.

Izredna strojepiska

Dražestne in nedražestne strojepiske igrajo pogosto važno ali celo odločilno ulogo v življenjskem romanu mnogih moških. Ni jim toliko za napredek v svojem poklicu, kolikor za napredek v vrstah človeškega rodu, kar je seveda razumljivo, če ne naravnost prirodno. Le redke so izjeme, ki dokazujejo pravilo.

Taka izjema je 22letna Odeta Plau, ki si je pridobila evropsko ime že na strojepiski tekmi 1. junija 1919 v Compiegneu. V oktobru istega leta si je pridobila prvo nagrado na tesnopski tekmi, ki jo je priredil francoski tesnopski zavod. Od tedaj naprej je bila vedno zmagovalka na vsaki tekmi.

Kot izvrstna strojepiska in tesnopska je dobila dobro službo pri Zvezi narodov, in sicer v mednarodnem delovnem uradu kot tajnica Alberta Thomasa. Udeležila se je še mnogih tekem ter je vedno zmagovala.

Gospodična Plau je rojena v Mansu. Njen oče je padel v vojni in deklica si je morala preskrbeti življenjski obstoj. Izbrala si je poklic svoje matere, ki je tudi strojepiska. Poleg hitrosti v pisarni pozna izvrstno tudi pravopis, ki je neizogiben pogoj za vsako strojepisko.

Sueški prekop

Ena najvažnejših vodnih poti na svetu je Sueški prekop, ki spaja Sredozemsko morje z Rdečim in s tem z Indijskim oceanom. Razen Panamskega, je to najvažnejši kanal na naši zemlji. Od njega pa se razlikuje tudi v tem, da je brez zatvorske, kar je znatno olajšalo njegovo delo in tudi vzdrževanje. Razen tega premerilo ladie nekaj nad 100 kilometrov dolgo progo veliko prej kot Panamski prekop, ki ima več zatvorske. Čeprav je skoraj za polovico krajši, Sueški kanal je bil odprt za velikimi svečanostmi leta 1869. Ker preseka prekop veliko peščeno puščavo, ki se ondi dviga le nekaj metrov nad površino obeh morij, je naravno, da prihaja v kanal vedno velika množina peska, ki ga je treba od časa do časa odstraniti, sicer je kanal preplitek.

Zadnje čase je začela družba, ki obratuje in vzdržuje prekop, delati obširne priprave, da bi se kanal očistil, razen tega pa tudi razširil in poglobil. Ta umetna vodna pot ne ustreza več zahtevam, ki jih je nalaga vedno večji promet. Med vojno je le tu in tam kaka zavezniška ladja pasirala kanal, ki ga skoraj niso vzdrževali. Zato je danes v njem toliko peska in zemlje, da se je že večkrat pripenilo, da se je ena ali druga velika ladja zarila v dno.

Ko bo čiščenje prekona gotovo, kar bo trajalo precej mesecev, se bo dosegla krasna in naravnost idealna vodna pot. Ob odprtosti je bil prekop globok 7,8 metrov, kasneje pa so ga poglobili na 10,8 m. Sedaj nameravajo spraviti globlino na 12 metrov, tako da bo lahko plula po njem tudi največja ladja, ne samo sedanosti, ampak tudi bližnje bodočnosti. Kako bo v daljni prihodnosti, tega seveda danes ne more nihče vedeti. Računajo pa, da bo globlino na 12 metrov zadostovala za več desetletij. Največji parnik, ki je kdaj vozil po Sueškem prekopu, je segal 9,3 m globoko. Za prihodnja leta računajo z globlino 10 metrov pri ladih, ki jih grade vedno večje.

Leta 1869, je bil prekop na dnu širok 21,5 m. Kasneje so ga razširili na 45 metrov. Sedaj želijo širino podvojiti in jo torej spraviti na 90 metrov, tako da se bodo ladie povsod lahko izogibale drugim. Sedaj se na vsi dolžini kanala nahajajo v gotovi razdalji širša mesta, kjer se parniki drug drugemu izogibajo in so ta mesta takorekoč postaja, ali bolje izogibašča kakor pri enotinih železnicah. Ko pa se kanal razširi, bodo

ladje lahko mirno plule druga poleg druge. Vozile bodo torej proti severu vse v isti polovici prekopa, proti jugu pa po drugi. Z drugimi besedami, ustvari se torej, ako smemo uporabiti kot primer železnico, dvotirna proga. Manjša ladje so se že sedaj lahko izogibale druge drugi sredi poti, večje pa so morale počakati na izogibašči. Zato so ob vsem kanalu postavljeni daleč vidni signali, kakor pri železnicah, zlasti pa ob obeh vhodih, na severu pri Port Saidu in na jugu pri Port Tevfiku pri vasi Suez. Parnik ne sme v prekop, dokler ne dobi predpisane znake, ker je sicer nevarnost trčenja.

Kakor rečeno, velja vse to le za večje ladje. Da se ustvari takorekoč dvotirna proga, bodo sedaj razširili površino kanala, ki je doslej znašala od 93 do 155 metrov, najmanj na 132 metrov. To zadostuje za dve še tako veliki ladji, ki vozita druga mimo druge tudi ponoči. Kako zelo je velikost kanala zadnja desetletja napredovala, se vidi že iz tega, da so mogle še preteklo stoletje pluti po Sueškem prekopu le ladje do 4000 ton, danes pa lahko vozijo parniki do 20 tisoč ton.

Priprave za poglobitev in razširitev prekopa so v polnem teku. V treh glavnih mestih, ki prihajajo za plovo po kanalu v poštev, je v Port Saidu ob Sredozemskem morju s 70.000 prebivalci, Ismailia v sredini in Port Tevfik pri Suezu ob Rdečem morju — je danes zelo živahno. V Port Saidu kot industrijskem središču kanalske cone so delavnice prekonne družbe, kjer je zaposlenih nad 1200 delavcev z vzdrževanjem in popravilom raznih vlačilcev, parnih bagerjev, žerjavov itd. Posebno mnogo peska prihaja v kanal pri severnem vходу, vsled česar so pred kratkim zgradili pri Port Saidu močan nasip, ki zadržuje pritisk peska in zemlje. Sedež kanalske družbe je v Ismailiji.

Nenavadna operacija

Medicinska revija »The Lancet« poroča o zanimivi kirurški operaciji na londonski kliniki:

Neki pilot, ki je bil med vojno težko ranjen, je silno trpel radi pritiska gotovih mišic na srce. Zdravniki so sklenili, da ga operirajo, toda njegovo stanje je bilo tako nevarno, da se zdravniki niso unali poslužiti se splošne anestezije. Edini izhod so videli v lokalni anesteziji okrog srca in sicer z injekcijo novokaina. Kirurgi so odprli del prsi nad srcem ter so odstranili mišice, ki so nadlegovale bolnika. Med operacijo se je bolnik pri popolni zavesti razgovarjal s strožnic. Pozneje je izjavil, da med operacijo ni čutil najmanjše bolečine. V zdravniških krogih menijo, da je ta slučaj operacije velik korak k napredku zdravljenja srčnih bolezni.

Revija pristavlja, da je bolnik med vojno kot pilot padel s svojim letalom na nemško fronto in da so Nemci zelo skrbeli za njegovo zdravje. Zdravnik, ki ga je zdravil, je v vsakem pismu, ki ga je poslal bolnik domov, poročal o poteku njegovega zdravljenja.

V štirih minutah obsojen na smrt

Porota v Manchesteru je dosegla rekord sodnega postopanja. Od trenutka, ko je bil obtoženec pripeljan v dvorano pa do izreka obsodbe so minule samo štiri minute. Obtoženec je bil 29letni Samuel Johnson, ki je zagrešil zločin umora.

Ko je prišel obtoženec v sodno dvorano, ga je predsednik v smislu angleškega zakona vprašal, če priznava svojo krivdno, oziroma če se namerava zagovarjati.

Obtoženec je odgovoril: »Kriv sem!« Predsednik ga je opozoril: »Ali veste, da boste na podlagi te vaše izjave obsojeni brez olajševalnih okoliščin?«

»Vem«, je odgovoril obtoženec. »Ali je res, da ste odklonili zagovornika?«

»Res je. Odklonil sem ga.«

»Imate še kakšno željo?«

»Nobene!«

Predsednik se je pokrtil s črno čepico ter je izrekel smrtno obsodbo. Obtoženec niti ni trenil z očesom ter je mirno odšel iz sodne dvorane.

Črte v dlani

Dian — mar so črte v naši dlani res legitimacija našega življenja?

Nikoli ne verjamem cigankam, za vračam vsak vedeževalski larifari, nabrajam sem se hvalabogoj skope, da niti sebi ne nasledim, četudi imam mnogo krat povod za praznoverje. Tak tiš sem jaz! Vendar ko pa me je oni dan v Ljubljano došli hiromant in grafolog Sadlucky povabil, naj ga v hotelu obiščem k lagodnemu večernemu razgovoru, sem se rade volje odzval, in sicer zato, ker hiromant Sadlucky zares nima na sebi nič »čarovniškega«, marveč je jovitalec starejši gospod, bivši polkovnik, ljubezniva ruska natura.

Mar sem komaj takoj v sobo? Jedva

se je po novinah razznelo, da hiromant Sadlucky ordinira v hotelu, že so se od prvega dopoldne začele javljati stranke, razume se, dame, mlajše in starejše, dočim so si gospodje, ki so v zvedavosti po usodi in sreči sicer sramežljivejši, zato pa nič manj dovzetni za blagodejno proročilo, rezervirali večerje ure.

In no, ko sva končno bila z gospodom Sadluckyim sama, sem ubogal še jaz in pokazal desno dlan. Nameril je nanjo svoje debelo povečevalno steklo, položil preko črt rezilo noža, kakršnega se naše gospodinjice poslužujejo pri rezanju tort, gledal — in začel maleti z glavo. Saj sem vedel, da z menoj ne bo pridra, po volji pa mi je bila tako hiromantova nenikritična črnogledost.

Se levo dlan!... Ta je malo boljša. Diagnoza torej: desnica, ki mi jo je dal Bog (gospod Sadlucky je veren človek in na vseh svojih potih nosi seboj malo kovinsoto ikono), moja desnica torej je brez sledu sreče. Rojenice mi v zibko niso privzgle ničesar: bržčas so dremale v pozni noči, ko sem se jaz rodil... A leva roka, to je moja, dasiravno nisem levčnik. Toda na njej se razbira moje življenje, kakršno je in kakor si ga uravnavam sam.

Tako mi je v prijetnem dovptnem tonu razlagal gospod Sadlucky, med

Kino

Kaj igrajo drugod?

V ZAGREBU:

Bagdadski lopov (Douglas Fairbanks). — Beneški trgovec (Henry Porten, Harry Liedtke, Werner Kraus). — Deset božjih zapovedi (Paramount). — Carmelita (Gloria Swanson). — Poslednji valček (Eugen Neufeld, Svetislav Petrovič). — Dvorovi u samoci (prvi jugoslovanski film; sodelujejo igralci zagrebske gledališča).

V BEOGRADU:

Sarmantni princ (Natalija Kovanko, Jacques Catelain, Nikolaj Kolta). — Moč in lepota (kulturni film). — Moč na poskušajo (Gloria Swanson).

V GRADCU:

Dekameronke noči (Ufa - film, Berlin. Xenia Desni, Werner Kraus, Bernhard Götzke). — Arabci (Alice Terry in Ramon Navarro). — Dekle z Dunaja (nordijska veseloigra. V glavnih vlogah Gunar Tolnäs in Karina Bell). — Do poslednjega moža (avanturistična drama z Richardom Dixom v glavni vlogi. Paramount).

NA DUNAJU:

Zlata postelja (Paramount. Režiser: Cecil B. de Mille. V glavnih vlogah Rod la Rocque, Lilian Rich, Vera Reynolds). — Smešljivi se kavalir (Metro - Gold - wyn. V glavnih vlogah John Gilbert in Allen Prince). — Vlastita (Westi - film, Berlin; v glavnih vlogah Jenny Hasselquist in Otto Gebühr). — Življenje — pes (Fox - film. George O'Brien, Magde Bellany, Alma Rubens). — Carmelita (Gloria Swanson, Paramount). — Sarmantni princ (Natalija Kovanko, Jacques Catelain).

V PARIZU:

Fanfan - la - Tulipe (historični francoski film). — Straža (scenarij izdelal Pierre Bensit, v glavni vlogi Raquel Meller). — Lov za zlatom (v glavni vlogi Charlie Chaplin; 3. mesec). — Quo vadis? (Evel Janning). — Mala Annie (v glavni vlogi Mary Pickford).

Novi filmi

NEMŠKA KRITIKA NEMŠKEGA FILMA.

Moralna akcija. Drama iz sodobnega življenja v šestih aktech. Manuskript: Jane Bess in Adolf Lantz. Režija Jaap Speyer. Leo-film, München. — Slika s ceste, z velikomestne ceste, ki tvori nekaj otok v oceanu človeškega vrvenja. Razen par originalnih idej kaže film navadno, povprečno sliko. Simpatična je njegova genialna moralna tendenca. Najmočnejša plat filma je igra. Werner Kraus je to pot vnovič dokazal da je tudi v vlogah, ki se gibljejo v večali manj mimem okvirju, velik mojster fine karakterizacije. Presenečenje vzbujata Margareta Kupfer, ki smo jo valeni gledati v komičnih vlogah, ki pa podaja v tem filmu resno in globoko čutečo mater tako v liri kakor v maski nadvse prepričevalno, mestoma celo do solz ganljivo. Ljubka je njena hčerka Mary Odette, ki spominja v profilu malce na Normo Talmadge. Zavedati pa bi se morala, da pričakuje gledalec pričakovanje sličnosti s slavno ameriško igralko od nje več, kakor mu ona nudi. V manjših vlogah nastopajo večalimani zadovoljivo Johannes Riemann, Hermann Picha, Adolphe Engers, Evi Eva in Mla Pankau. Ernst Hofmann, ki predstavlja bogatega bonvivanta, je jel postajati valic svoji mladosti kah-lona samega sebe. Malo več občutenja, valice pristnega, naravnega izražanja bi mu nikakor ne škodilo. — To kritiko o filmu, ki sicer ni eden tistih najboljših nemških pro-

duktov, je napisala dumajška »Neue Freie Presse«. Prinašamo jo zavoljo tega, da spozna enkrat tudi naša publika, ki povečini kar ne more prečkaliti nemških filmov, kako sodi objektivna nemška kritika o igralcih, ki jih (kakor n. pr. Ernesta Hofmanna) prečisti del naših kinoobiskovalcev povzdiguje v nebo.

Filmski paberki

Prvi jugoslovanski film. Od sobote 28. novembra dalje predvajajo v zagrebskem Muzejskemu prvem filmu, ki je bil izdelan v Jugoslaviji in pri katerem sodelujejo izključno samo jugoslovanski igralci, člani zagrebskega gledališča. Filmu je naslov »Dvorovi u samoci«, režiral ga je režiser zagrebskega Narodnega kazališča g. Tito Strozzi po ideji dra. Milana Ogrižovića. Poročilo o filmu prinesemo prihodnjica.

Ben Hur. V Culver-City so začeli pripravljati »cineus maximus«, ki ga potrebuje Fred Niblo, režiser Ben Hura za poslednje scene filma. V ta namen potrebna svota znaša preko 300.000 dolarjev (16 milijonov dinarjev). Vidi se, da ameriški filmski podjetjem denar v resnici ne igra nikake vloge!

Filmski okus v Moskvi. V Moskvi dosežajo največje uspehe ameriški filmi. Med njimi velja posebno omeniti filme: Jorro (Douglas Fairbanks), Bagdadski lopov (Douglas Fairbanks), Salome, Rosita (Mary Pickford) in The Kid (Jackie Coogan in Charlie Chaplin). Znatno manj cenijo Rusi nemški in francoski film. Tako ni na primer predvajanje Atlantide, ki je v Evropi in Ameriki doživela precejšen uspeh, pokrilo niti režijskih stroškov. Nasprotno pa je bila dobro sprejeta francoska Garçonne. Za ruske filme, od katerih so nekateri prav dobri, ne kaže moskovska publika bogzna kakoga zanimanja.

Jugoslovanska filmska literatura. Zabeležili smo zadnjič prvi filmski časopis, ki je začel izhajati v Zagrebu. Zdi se, da se je začela slednjič tudi pri nas v Jugoslaviji pojavljati želja, ustvariti lastno filmsko industrijo. O tem priča najbolje nova publikacija, ki jo je izdal v Zagrebu filmski režiser Franjo Ledić-Dervencanin. Knjižica je naslov: »Film. Kako se može postati filmski glumec ili glumica i šta filmski kandidat ili kandidatkinja o filmu znati mora?« V njej p. daja avtor, ki je dolgo let deloval na filmskem poprišču v inozemstvu, vse, kar mora danes vedeti povprečni inteligent o tehnični filma in kinematografu in navaja splošne pojme, ki jih mora izpolniti vsak, kdor se hoče uspešno udejstvovati v filmu. Ob zaključku toplo in stvarno pisane brošure priporoča avtor praktičen vzgled, kako se mora pisati filmski manuskript. — Rogato ilustrirano knjižico priporočamo vsem, ki se zanimajo za kino in film. Stanje 30.— Din.

Paramountovi režiserji in igralci. Paramount (Famous-Players-Lasky Corporation) je eno izmed največjih, brez dvoma pa najuglednejših filmskih podjetij sveta. Zato najbrž ne bo odveč, če podamo v naslednjem kratkem seznam njegovih najpomembnejših režiserjev in igralcev. Med režiserji omenjamo: D. W. Griffitha, Ernsta Lubitscha (rodnom Nemca, ki pa so ga dolari izvažali v Ameriko), Dimitrija Buchovetzekega (ki se je, predno je odšel k Paramountu, istotako udeleževal v Nemčiji), Georga Fitzmauricea, Cecilia B. de Milla, R. A. Walsha, Jamesa Cruzea, Sama Wooda. — Pomembnejše Paramountove igralko so: Pola Negri (poprej v Nemčiji, rodnom poljska grafica), Gloria Swanson, Leatrice Joy, Lois Wilson (poznana iz »Karavane«), Bibi Daniels (prejinja partnerka Harolda Loyda), Vera Reynolds, Nita Naldi, Carol Dempster, Betty Compson; igralci pa: W. S. Hart, T. Meighan, Rod la Rocque, Adolphe Menjou (rodnom Francoz), R. Cortez, Raymond Griffith, Richard Dix, Jack Holt, Antonio Moreno, Tom Moore, Mihael Varkonyi (poprej deloval v Avstriji), Torrence, Wallace in Noah Berry, Theodor Roberts (Mojzes v »Desetih zapovedih«) in Douglas Mac Lean.

Vloga Napoleona v najnovšem Rousselovem filmu »Usoda« bo igral Jean-Napoléon Michel, ki je, kakor pišejo francoski listi, velikemu Korzu sličen na las.

Sedemsto bioskopov v rokah enega podjetja Famous Players-Lasky Corporation (Paramount) ena izmed največjih filmskih družb na svetu, je objavila, da se bo v bodoče posvetila zgolj proizvodnji filmov. Zato je odstopila 200 kinogledališč, ki jih je doslej imela v svoji posesti, družbi »Balan-Katz Corporation« v Chicagu. Balan-Katz Corporation bo torej združevala

CEZAR

je film še ne predvajane vsebine, ki je našel vsestransko odobravanje.

Elitni Kino Matica

v svojih rokah 700 bioskopov (petsto jih je imela že doslej). — Famous Players-Lasky Corporation je stala že tri leta v koncem trčnem ognju, češ, da je vzdrževala svoja gledališča le zato, da je z njimi konkurirala lastnikom ostalih ameriških bioskopov. Obtožnica, ki jo je proti njej dvignil justični departman, navaja, da so se Adolf Zuker, Jesse Lasky in Famous Players-Lasky Corporation med seboj zarotili, da bodo na nedopusten način zavirali konkurenco v proizvodnji, razdeljevanju in predvajanju filmov ter skušali tako obvladati vso filmsko industrijo in jo monopolizirati v svojih rokah. Izpovedbe pričajo, da je danes do belok knjigo 17.000 tiskanih strani, ki ima 705 prilog. Razen tega teče pred newyorškim zveznim sodiščem še druga tožba proti njej, ki jo je vložil kinolastnik George C. Boss iz Oklahome. Leta zahteva nič manj kakor 575.000 dolarjev odškodnine, za katere ga je baje družba oškodovala in na ta način, da je ustanovila svoj lasten bioskop — ker on ni hotel jemati njenih filmov — s katerim mu je delala toliko konkurenco, da je moral svoja zapreti.

Cezar je diven junak prerije, in sicer junak v konjski podobi. Pozorno čuva svojo čredo, opreza na straži in ne trpi nobenega tekmeča, zato po ljuti borbi prežene vsiljivega rivala-belca. Toda v tej borbi ga spasi mlad, drzovit kowboy, ki se počee v divji lov za Cezarjem. Sledijo očarujoči prizori s pogona preko skalovja in prepado. Zaman vsi kowboyevi napor! Cezarja ne doseže njegova zanjka. Končno kowboy zapali grmičevje, ker edino ogenj spravi divjega kowboja v zmedo in mu obrzda energijo. Vse okrog Cezarja je v plamenih. In tedaj se kowboyu zasmili iskri vranec, sam hiti ponj in ga izvade iz ognja. In glej, konj nja v svojem bitem preganjalcu ceniti svojega rešitelja. Odslej sta najzvestjša tovariša, dokler ga kowboy po srečni zaroki a farmerjevo hčerko sam ne odpravi prijateljsko nazaj v divjo svobodo. Film je prepleten tudi z avanturistično in ljubavno zgodbo. Glavni in originalni junak pa seveda vsa skozi ostaja Cezar, najlepši divji vranec na svetu.

2314 r

Pištanjski mul'ni proizvod (olen)

je najboljši zdravilo proti revmatizmu, is-hiasu, ekzudatu, fenskim boleznim in glitju. Izredno sredstvo za zdravljenje v domači oskrbi. Zastonjstvo in glavno skladišče: L. Schreiber, Zagreb. Akademski trg 4. II.

Za Miklavža:

Sivalni stroji
Excella
Kolesa
Radio-aparati

Najlepša darila!
J. Gorec, Pelata Ljub. kreditne banke

POZOR!

Gostarjate so, da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

terih se signal premika. En sam okret in signal bi se dvignil, vlak pa bi zdriljal z vso bržino...

Da, strmočlavi bi potem vsi v reko, trpeli bi tudi nedolžni, je pomislil Monaldi. Ali je pa kdo mislil name. In ali morem jaz preživeti to bolečino? Ne, naj bo konec z menoj in z njimi.

Prožni čuvaj si je zaklonil oči, da bi čim boljše videl v dolino, iz katere se je čulo grmenje... Peter Monaldi je iz vlekel iz notranjega žepa revolver in ga vtaknil v žep svojega plašča.

»Prihaja«, je zaklical skozi dež prožni čuvaj. Iz daljave se je čulo ropotanje vlaka, ki je dirjal z največjo bržino; ni ga bilo še videti.

Čuvaj je gledal v smeri vlaka. Niti zapazil ni, da je Peter Monaldi z energično kretnjo dvignil signal. Sebe, ko je zdriljal vlak z bliskovito bržino mimo signala, se je prožni čuvaj, kakor iz nma, okrenil. Prevzela ga je groza, ko je videl, da je signal dvignjen. Poleg signala je stal inženir Monaldi in smehljajoč se, je spremljal s pogledom vlak, ki je z vratolomno bržino dirjal proti mostu...

Ne vedoč, kaj naj stori, je tudi čuvaj pogled v smeri vlaka...

Še deset minut, pa bo na mostu... Evo, lokomotiva je stopila še na most.

V tem trenutku je odjeknil revolverski strel. Inženir Monaldi je izapolnil kroglo v slepo oko. Njegovo telo je toplo pljusnilo v vodo in blato...

Brzovlak je med tem zdriljal preko mosta. V toplem in udobnem kuneju I. razreda sta bila sama Ada in Pipa de Renzi. Prav ko sta imela most za seboj le Pipa objel Ado in pritisnil prvi poljub na njena usta...

se je po novinah razznelo, da hiromant Sadlucky ordinira v hotelu, že so se od prvega dopoldne začele javljati stranke, razume se, dame, mlajše in starejše, dočim so si gospodje, ki so v zvedavosti po usodi in sreči sicer sramežljivejši, zato pa nič manj dovzetni za blagodejno proročilo, rezervirali večerje ure.

In no, ko sva končno bila z gospodom Sadluckyim sama, sem ubogal še jaz in pokazal desno dlan. Nameril je nanjo svoje debelo povečevalno steklo, položil preko črt rezilo noža, kakršnega se naše gospodinjice poslužujejo pri rezanju tort, gledal — in začel maleti z glavo. Saj sem vedel, da z menoj ne bo pridra, po volji pa mi je bila tako hiromantova nenikritična črnogledost.

Se levo dlan!... Ta je malo boljša. Diagnoza torej: desnica, ki mi jo je dal Bog (gospod Sadlucky je veren človek in na vseh svojih potih nosi seboj malo kovinsoto ikono), moja desnica torej je brez sledu sreče. Rojenice mi v zibko niso privzgle ničesar: bržčas so dremale v pozni noči, ko sem se jaz rodil... A leva roka, to je moja, dasiravno nisem levčnik. Toda na njej se razbira moje življenje, kakršno je in kakor si ga uravnavam sam.

Tako mi je v prijetnem dovptnem tonu razlagal gospod Sadlucky, med

tem pa pridno raziskoval črte. gubice in gričke v obeh dlaneh, beležil in računal, kombiniral na papirih in si končno ogledal še mojo kancljsko pisavo. Ko je tako bila operacija vsestransko končana, je pričela podrobna razlaga.

Ali me je dobro pogodil gospod Sadlucky! Kakor bi žebel tolkel po glavi, tako mi je bral levite! Zdaj šele vem, kakšni sem grešnik... Kar pa se tiče mojih bodočih, ali kakor bi pater Vodnik rekel, nerodnih let, ne zaupam nikomur ničesar. Imam pa točkoma vse zabeleženo, kakšnega zlodja bom še počenjal in kako tudi svet meni ne bo prizanašal.

Nesporno so diagnozo gospoda Sadluckeega v posameznostih domala frapantne. To tem boli, ker se g. Sadlucky v ničemer ne poslužuje kakih vražarskih križkračev, marveč mirno na osnovi dolgoletnih opazovanj in svojevrstnih računov ugotavlja značaj in usodo posameznika. Takole mi je pripovedoval o sebi:

»Bil sem kot častnik 22 let učitelj v kadetnici v Voronježu. Hiromantija me je zanimala od nekdaj. Začel sem torej v lastno zabavo proučevati dlani svojih učencev in želel od njih odkrita priznanja za vse, kar sem uganil in kar pogrešil. Pomanjklivosti sem sproti

tem pa pridno raziskoval črte. gubice in gričke v obeh dlaneh, beležil in računal, kombiniral na papirih in si končno ogledal še mojo kancljsko pisavo. Ko je tako bila operacija vsestransko končana, je pričela podrobna razlaga.

Ali me je dobro pogodil gospod Sadlucky! Kakor bi žebel tolkel po glavi, tako mi je bral levite! Zdaj šele vem, kakšni sem grešnik... Kar pa se tiče mojih bodočih, ali kakor bi pater Vodnik rekel, nerodnih let, ne zaupam nikomur ničesar. Imam pa točkoma vse zabeleženo, kakšnega zlodja bom še počenjal in kako tudi svet meni ne bo prizanašal.

Nesporno so diagnozo gospoda Sadluckeega v posameznostih domala frapantne. To tem boli, ker se g. Sadlucky v ničemer ne poslužuje kakih vražarskih križkračev, marveč mirno na osnovi dolgoletnih opazovanj in svojevrstnih računov ugotavlja značaj in usodo posameznika. Takole mi je pripovedoval o sebi:

»Bil sem kot častnik 22 let učitelj v kadetnici v Voronježu. Hiromantija me je zanimala od nekdaj. Začel sem torej v lastno zabavo proučevati dlani svojih učencev in želel od njih odkrita priznanja za vse, kar sem uganil in kar pogrešil. Pomanjklivosti sem sproti

tem pa pridno raziskoval črte. gubice in gričke v obeh dlaneh, beležil in računal, kombiniral na papirih in si končno ogledal še mojo kancljsko pisavo. Ko je tako bila operacija vsestransko končana, je pričela podrobna razlaga.

Ali me je dobro pogodil gospod Sadlucky! Kakor bi žebel tolkel po glavi, tako mi je bral levite! Zdaj šele vem, kakšni sem grešnik... Kar pa se tiče mojih bodočih, ali kakor bi pater Vodnik rekel, nerodnih let, ne zaupam nikomur ničesar. Imam pa točkoma vse zabeleženo, kakšnega zlodja bom še počenjal in kako tudi svet meni ne bo prizanašal.

Nesporno so diagnozo gospoda Sadluckeega v posameznostih domala frapantne. To tem boli, ker se g. Sadlucky v ničemer ne poslužuje kakih vražarskih križkračev, marveč mirno na osnovi dolgoletnih opazovanj in svojevrstnih računov ugotavlja značaj in usodo posameznika. Takole mi je pripovedoval o sebi:

»Bil sem kot častnik 22 let učitelj v kadetnici v Voronježu

Kraljestvo mode

Modna revija v praškem gledališču

Praga, 5. novembra. Praga, zlata, velika Praga raste! Raste in se razliva na vse strani s tako neugnano, nebrzdano naglico in prodornostjo, da tudi rekorderjem poide včasih sapa. Sport, moda, tehnika in zopet sport! In ko noide takemu drvečemu tekmeču za hip sapa, ko mu začenja utripati srce neredno, — se za trenutek odpočije — in gre — na pošten koncert. Sledi koncertu, komponistu, dirigentu, doživi razodetje, spoznanje, potem pa se otrse, postavi na noge in drvi zopet dalje. Sport, moda, ples, in zopet sport...

Svet je mnenja, da prihaja »zdravo stoletje«.

Najbrž. Tako sem videl pretekle dni tudi jaz imenitno »Modno pregledovanje« v Burianovem gledališču. To gledališče, ki služi sicer vsak večer najpopularnejšemu češkemu komiku Burianu, da večere in večere z istim programom zabava Pražane, to gledališče je bilo to pot spremenjeno v čarobno pravljico dvorano. Snemeno v same udobne kotičke, ložice in boke, katere so razsvetljevale s temno svilo dušene žarnice in širile po vseh dvorani mehko, prijetno luč. Bilo je, kakor dremotno razpoloženje človeka, katerega so pravkar objele čudovite sanje tisoč in ene noči.

Iz te gorke, mamljive ubranosti je pričel govoriti priljubljeni Burian. Razlagal je občinstvu, »ki se je zbal«, pomen prireditve glede na občinstvo, »ki se je zbal«, glede na forme in navsezadnje glede na sebe. Drazil je občinstvo in ga obkladal s svojimi šalivimi bombami — nato se je dvignil zastor. Zablele so oči. Luč, sama luč, svetloba!

Tako svetla, da se mi je zdelo, da vidim duše modelov in praških manekinov. In tudi te svetle in jasne, skoro kakor luč sama...

Burian nam je predstavil najprej fantke, oblečene v čudovite, srčkane »marinarčke« z dolgimi hlačicami, ki so plašno stončali po odru in strmeli z velikimi očmi v temno občinstvo. In ko je h koncu te otroške skupine pristopil še eden tak »marinarček« v lakastih čevljičkih, svilenih nogavicah, dolgih hlačkah z globokimi, temnimi očmi — takrat se je zganilo med mladimi parčki v občinstvu, kakor zdrava, iskrena želja... Potem je fantek zopet odšel.

In zopet je pretrgal sanjavo veselje Burian. Prvi oddelek je bil končan. Prišli so na vrsto gospodje. Znani gospodje iz varetjev, kabaretov in gledališč. Ljudje, ki se znajo gibati, ki ne skaze linije onega, kar nosijo. Kar se tiče garderobe same, nič bistveno novega. Promenadna obleka enovrstna z dvema ali tremi gumbi, ki niso več tako povdarjeno oddaljeni drug od drugega; ponekod tudi dvovrstni z ravno tako skrajsano razdaljo gumbov. Sportna obleka svetla, s širokimi pod kolonom spešimi hlačami, istobarvnimi nogavicami in nizkimi čevlji. Nobene bistvene izpremembe. Ravnotako neizpremenjen črn plašč s kožuho vnotraj in krog vratu. Splošno priznanje vzhudi črn suknjič, ki ga je nositi z modnimi hlačami, ki se lahko stonjajo od najdiskretnjšega vzorca pa do vedno bolj vsiljivega. Poleg nenavadno lepega smokinga zelo priljubljeno oblačilo za prilike nepodanih čajev in intimnih večernih prireditev. Praka ni bilo in tudi na večerih izginja bolj in bolj. — Toliko o gospodih.

Potem, kar je neizogibno in mora biti pri vsaki, še tako nesorodni prireditvi: Ples: Florida!

Stikal sem za temi modernimi plesi, ker sem hotel nekaj najti. Toda tudi tu nisem imel sreče. Kljub temu, da sem to pot videl enega najboljših plesalskih parov praških zabavišč, sta po moji sodbi preplešala vse svoje točke brez posebnega utisa. Nekaj manika letošnjim plesom. Vedno in vedno spominjalo na nekaj, kar je bilo, ne da bi pri tem pokazali kaj novega. Znani elbi, ki so njele osvajali in imonirali z zmagojočo, predrzno, dejal bi, revolucionarno, do izčrpanosti izneljano dovršenostjo — so sedaj omejeni, medli in spominjajo na ptice s pristrženimi perotmi. In kako se je rodilo slahotno, nezdravo dete zmagovitih, slavnih staršev.

Po plesu nam naznanil Burian ženske spodnje obleke, steznike itd. Brez navze, češ, za ta oddelek se človeku ni treha spočiti in oddahni.

In potem so prišle: v pravem pomenu besede: brezmadežne. Neskončno čiste.

V kosmatih rožnatih conatah, isto-barvnih nogavicah in narisanih čevljičkih zornimi deli. Od krakova steznika brez kosti (ribihih nemreč), ki naj služi pri normalno razvitem telesu samo za oporo in podkrenitev leni linije — pa do dolgega, o katerem je Burian razglasil, da je zlasti prikladen za debe-luške.

In res, kot demonstrantka nastopi

Gledališki plašč

Jackardiran, velour staro rožnate boje, obrobjen z boje-barvnim mouflonom

silno debela dama. In kakor da sem dohvil krenko zausnik: Vse, rožnati čevljički, svilene nogavice, vse se je izpremenilo v sestavne dele. In jaz sem videl samo barve in strahovito nane-tost. Pravzaprav umetnost, umotvor modernega perilotovstva, ki je dokazal, da res posuši in poskrje vso de-belost.

In ko je v svoji ekspanzivnosti tako izborno handicanirano telo z lahnim korakom odskakljalo z odra, so mu ne-katere obtrinejše dame živo aplavdi-rale in videli him le bilo, kako se je porodilo v njih dušah prepričanje o boljših časih.

Potem smo videli nočne srajčke. Ne za debele, ker srajca je vedno le sraj-ca! Do členkov, do rožnatih, kosmatih conatkov segajoče srajčke, brez posebnih okrasov in navlake. Dalje so prišle na vrsto kombinirane srajčke s hlačkami, ki so našle posebno dosti simpatij pri izbrani publiki.

Najleni, poleg raznih dnevnih in večernih »grande toalet«, na so bili razni vzorci pami. Pri vseh prejšnjih »ogledovanjih« se človek ni mogel ubraniti nekega občutka tesnobe, stisnjenosti ob pogledu na to čudno, zamotano konstruktijo ženskega spodnjega oblačila; nehoti je človek mislil na razne želez-ne — betonske stavbe — in tako je vplival krasen vzorec francoskega pivama, s črnimi hlačkami in modrim, z rožnatimi poselanimi lončjem naravnost oten-ševalno. Zdelo se mi je, da »kličim, kako si je tudi občinstvo oddahnilo.

Jaz na sem se prepričal, da žensko spodnje življenje vendarle ni tako eno-stavno, kakor bi si človek utegnil mi-sliti!

Tako je minulo in takšno je bilo to modno pregledovanje v Burianovem gledališču onega dopoldne zimske nedelje.

Kratko dno potem sem šel na med-drjavno nogometno »pregledovanje«. »Skoro« ravno take kratke hlačke, srajčke, kolikor možno malo obleke — in vendar tako različna namena! Snočeka me je ta hitra menjava nozoršč zahlela, potem pa mi je temeljito odleglo. Pravilo, da prihaja »zdravo stoletje«! Najbrž!

Pavel Debevec.

Jackie Kdaj??
Kje?? Coogan

Čipka v veliki modi

V isti meri kakor kožuovina za ulico je karakteristična v današnji modi čipka za dvorano.

Visoko kulturno vrednoto tvori zopetna široka uporaba čipk. Čipkasta moda očitno podčrtuje razumevanje in stvarno upoštevanje tega plemenitega okraska. Čipka pa ne zanima samo ženskega sveta, temveč oduševlja tudi gospode. Seveda ne vsakega — in tudi ne samo takrat kadar čipko občuduje na lepem ženskem telesu, temveč radi čipke same in njene umetniške arhitektonike. No, v minulih epohah je bila čipka priljubljen okrasek tudi na jopi-čih moške aristokracije.

Podvratni jabol in čipka okrog zapestja je tvorila v mnogih primerih premoženjsko vrednost. Pristna nekdanja s fino roko delana čipka je tvorila del rodbinskega zaklada in je čipke nosilo kar več generacij zapored.

Danes, ko industrija nadomešča ročno dela, omogoča s tem splošnosti za razmeroma majhen denar uporabo najlepših čipk.

Najdejo pa se seveda še vedno poznavaletji, ako ravno ne mnogo njih, ki so v srečnem gmotnem položaju in ki imajo obenem tudi razumevanje za to, da se poslužujejo v gotove svrhe vedno le pristnih čipk. Sicer pa tudi čipkarska industrija danes producira čipke po delikatnih starih vzorcih, ki so tako varljivo lepe v primeri s pristnimi čipkami, da se jih tudi najbolj razvarena poznavalka z veseljem poslužuje. Precejšnjo dobo je čipka na toaletah igrala le neznatno, zapostavljeno vlogo. Šele zadnji dve leti je pričela zopet splošno florirati in si je zdaj končno utrla pot na široko in je danes na modnem pozorišču v svoji polni veljavi. Je sicer tudi še prav mnogo različnih drugih okraskov, toda nad vsemi dominira na družabni, zlasti pa na večerni toaleti le ona, čipka.

Najdemo jo v neomejeni izbiri bodisi v deselnu, barvi ali materialu. Onspodujejo zlasti kovinske (Metalnitze) in chantilly-čipke, v vseh poljubnih barvah in širinah. Delikatna uporabnost in eleganca kombiniranja čipk s skoro vsakršnim materialom je znana in veljavna.

Kombinirajo se čipke z raznimi splošno znanimi tkaninami, zlasti pa z naslednjimi najmodernejšimi kvaliteta-mi: Panné, Velour, Chiffon, Lamé, Ful-gurant, Paillé, Armur, Satin ciré, Crep-satin, Crepegeorget, Moussin itd. Kombinacija čipk na večernih toaletah, zlasti kovinsko barvastih je clou sedanje mode. Višek pikantne elegancije je n. pr. tudi kompozicija iz zlatega ali antičnega zlatega laméja z rjavim ali črnim velou-riem. Širina dolnje partije večerne to-alette, ki jo tvorijo čipkaste serpentine, godeti ali vsakršni možni zvonovi, pa je skoro — imenizna.

Dehtečo lahkoto in mehkošno gracioznost današnjih večernih toalet bi bi-

P. v'danka

Tenak cibelin rožnato lesne boje.

Koristno darilo;

Galoše
čevlji
copate
nogavice

„VOIKA“, nasproti Mestnega doma.

lo skoro najlažje primerjati z nežnim in obenem bohotnim cvetjem, katerega v ostalem letos itak občudujemo na muselinastih, kakor oblački lahkih mladostnih plesnih oblačilcih. Večerne toa-lete so vse brez rokavov, kar je zna-na stvar, — enako znano pa je menda tudi, da splošno prevladuje izrez v obliki črke V.

Veliko večernih toalet je opremljenih z vlečkami, dočim ovratni šali tvorijo koketno in čestokrat uprav neizogibno dopolnitev k celoti. Najpomembnejša pri vsem pa je danes vendar le čipka.

M. Sarčeva.

Opozorjamo

že danes na velefilm

Ujetnik od Zende

ki Vam ga prinese

Elitni Kino Matica

Do danes še nikjer

Je rekel sv. Miklavž, nisem naročil tako solidno in poceni sol-ke mape, albume, spominske knjige, note, šatule, škatle za bonbone, družinsko tombo, odlične knjižice za trgovce itd. kot »Književnost« H. Zupana, Ga-jeva ulica 2 za palačo Ljubljanske kreditne banke. Vljudo vam vsakogar na oled, da se sam prepriča!

O ženskah v stari Grški

Največji grški tragik, Euripides, je v svoji tragediji izrazil nazore sovražni-kov žensk tako-le:

»O, Zeus, zakaj si hotel, da zagleda luč solnca ženska, to varljivo zlo! Če hotel si množiti rod človeški, ni bilo treba, da iz žene raste, saj lahko bi ljudje v svetliščih tvojih otroke kupovali za zlato, železo ali baker, kakor bi pač mogli kdo, in v hiši bi bil mir; brez žene bi svobodno živel vsak. Veliko zlo je žena. Glej, oče, ki jo je zoročil in vzgo-jil, da hčeri doto rad, da se je le znebi. In mož, ki v hišo je dobil strupeno zel, krasni vesel hudobnega malika, obeša nanj obleko ter zapravlja denar in bla-govitost svoje hiše. Najlažje vozi, kdor ima za ženo neznanjo, omejeno, dobro stvarco. Premodre bi vsaj jaz ne maral, take, ki bi mi modrovala bolj, kot ženi gre. Te so v ljubezni zmožne vseh zvi-jač: neumno ženo pa vsaj kratka pa-met varuje pred različnimi norostmi. In na dvoriščih, teh ne bi k ženi pustil. Le nema zver je zanj prava družba, da ne bi mogla niti govoriti z nikomur, niti ga poslušati. Tako pa žena snuje zle na-klupe, iz hiše ji raznaša jih dvorjanka. Nikdar žensk ne bom dovolj sovražil, nai še tako rohinj. Sai ženske hudobi-je so brezmejne...«

(Več glej v »Hippolytus«, tragediji, ki jo je iz grškega izvirnika poslovenil prof. dr. Fran Bradač!) Cudovito je, kako se nazor o ženskah iz leta 428 pred Kristom strinjajo z na-zori nekaterih mož leta 1925, po Kri-stu!

Radi pozne sezije se prodaja preostalo 720-6

zimsko volneno blago

velour, dobilo, suknjo za plašče in obleke

pod lastno ceno

15 do 30% popust,

vse drugo blago priznane najnižje cene

A. POTOKAR

LJUBLJANA, poleg trga, pri žrnjakem mostu.

Dva dragocena ogrtača

Plašč iz kožuovine »Kolinski«. Kép iz hermelina.

la priročna biblioteka ilustriranih in do podrobnosti razpredanih razprav o ne-govni stroki. Predvsem: Morgensternova »Psihografologija«, ob njej »L'enig-me de la main« znamenite pariške ve-deževalke madame de Thébés, Lombro-sove študije in končno še Sadluckega lastni rokopis: »Puti prosviaščenju«, ki izidele v Beogradu. Z vsem se bavi potrpežljivi in umerjeni, gospod Sad-lucki: z grafologijo in hiromantijo veže tudi svoja astrološka opazovanja in prodira v vedeževalske zapovednike od davnih starih časov do današnjih dni. Zanimivo ga je poslušati, da se ogreje v razlaganju in ko navaja posamezne reminiscence:

»Verjemite, so slučaj, ki niso zgoli slučaj. Ko mi je bilo 10 let in me je mati dovela v Voronež v kadetnico, kjer sem pozneje bil učitelj, sva se s trga komaj prerila v stransko ulico. Bila je namreč procesija ob prazniku sv. Mitrofa, ki ima v Voronežu sa-mostan. Mati me je z roko jedva po-tegnila iz gneče okrog ogra in vzdih-nila: »Bog varl, kako bo, kadar izbruh-ne revolucija! Vse bo propadlo...« In glejte, po dolgih desetletjih, ko je res izbruhnila revolucija, so me boljševiki zaprli v isto hišo, kjer me je mati nekoč okrog ogra potegnila iz gneče. Šest

mesecev me je Čeka držala v zaporu tribunal me je že obsodil na smrt, pa zopet pomilostil, nakar mi je uspelo po-begniti. Že dva tedna prej pa sem v sanjah videl in vedel, da bom svobo-den.«

Tako pripoveduje hiromant Sadlucki. Nikomur ne vsiljuje svojega prepriča-nja. Kdor pa želi njegove diagnoze, mu je na razpolago. In tako se pri g. Sad-luckem oglašajo drug za drugim, žens-ke in moški, in skoro vsak se po kon-čani ordinaciji, ki traja domala celo uro, začudeno vpraša, kakor tisti fra-pirani mladi mož, ki je g. Sadluckemu zapisal v knjigo: Ali je naša dlan res naša legitimacija?...

Jaz je žal ne morem biti vesel.

Smrekar:

Nekaj o sovraštvo

Ugovarjamo velikemu Francozu, ki je imenoval sovraštvo sveto reč in ime-nujo sovraštvo neumnost, kar je v resnici, kajti vse, kar življenju strastno in vedoma nasprotuje, je neumno. In so-vraštvo je strastno zaničanje življenja in vedoma njegov sovražnik.

Sovraštvo je nazon naše narave ka-

kor ljubezne, le da ljubezne zida, sovra-štvo pa razdira

Veliki učitelji človeštva, premagoval-ci sovraštva, nas učijo sovraštvo pre-magovati. Lahko ni, priučiti se temu, in nikdar se ne posreči popolnoma. In ven-dar se moramo učiti premagovati so-vraštvo, ako nočemo biti slenci, kajti sovraštvo slepi, pravičnost odpira oči, ljubezne na nas uči popolnoma videti. Mi, ki nam je življenje božja šola spo-znavanja, hočemo biti učenci Boga, principa afirmacije in se hočemo otre-sti »jaza«, da postanemo vedno bolj po-dobni Bogu. Sovraštvo nastane iz ego-istične afirmacije samega sebe in zati-kanja drugih. Mačka bi bila vse raje kakor pes, pes bi bil vse drugo rad le ne mačka. Ljubemu Bogu pa sta obadva enake vrednosti. V človeku ima pač nadvlado zaničanje, zato nam je življe-nje taka muka. Življenje pa se ne ozira veliko na naš omejeni horizont, ampak postavi vsa bitja, ljudi vseh ras in raz-redov, visoke in navadne, lepe in ne-lepe, nadarjene in nenadarjene, v veli-ko številu na eno in isto zemljo in jih prisili, da shajajo drug z drugim. Na-rava ne zanika nobenega svojih otrok. V angleškem parlamentu imenuje govornik svoje nasprotnike v debati »cene-ne gospode nasprotnike«. Kako lepo člove-

čanstvo in kaka modrost! Ako je člo-vek »človeški«, je že nekaj več kakor navaden človek, on je tudi »moder«. Jezus, katerega lahko imenujemo največ-lega in najboljši izkušeneča zdravnik, čeprav ga kot takega še vse premalo poznamo in priznavamo, nam je dal eminentno dober nasvet: »ljubite svoje sovražnike«. To je najboljši praktično in najbolj pospešuje naše zdravje. Ali mi te besede Kristusove tako malo cenimo, da niti ne mislimo na to, da bi se jih držali. Tisoč in tisoč drugih mojstrov in učiteljev je nas učilo, da naj krotimo sovraštvo kot usodopolno silo, kolikor in kjer le moremo, ker je sovraštvo ne-božanstveno in pregrešno, moderno re-čeno, za naš duh in za naše telo jako nehljivo. Ali mi kljub temu, sovra-žimo, ker ne moremo drugače.

Neki modrijan je baje rekel, preden se je zvečer vlegel k počitku, »vsem, ki so mi danes storili kaj hudega, bodi od-puščeno«.

In sveto pismo nam pravi: Ne pusti zahajati solnce čez tvojo jezo! Mulson imenuje sovraštvo najškodljivejšo raz-uzdanost naše duše. Ali mi kljub temu sovražimo in v sovraštvo ginemo, ker ne moremo drugače. Da moramo na-zadnje umreti, je mogoče le vsota tega, da smo ves čas svojega življenja zani-

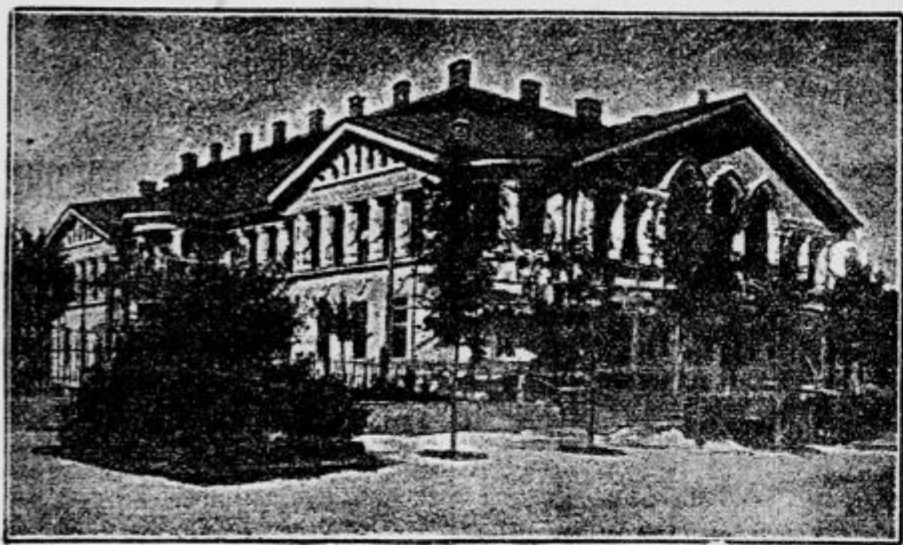
kali življenje. Gotovo je, da živi vesel človek, ki življenje odobrava, dalje ka-kor oni, ki ga vedno kritično zanika. Mi moramo dospeti do tega, da ne bomo več sovražili, že zato, da sami sebe šči-timo, kajti sovraštvo razjede, kakor ki-slina, našo dušo in je nam samim bolj škodljivo kakor onemu, kogar sovraži-mo. Sovraštvo, ki goji maščevanje, goji kače, ki ga samega grizejo in umorijo.

Sovraštvo je neumno in dela človeka neumnega, lahko rečemo, da je sovra-štvo pijanost naigrše vrste. Človek, ki sovraži, je grd. Sovraštvo je kipar, ki nam vkleše v obraz naigrše spake, zato proč s sovraštvom, ker je samo na sebi grdo. Sovraštvo pali svet, osuši najlep-še cvetke, t. j. visoke in dobre misli, ustvarja puščavo in nerodovito zemljo, ono je kratko rečeno uničujoča sila.

Zarimo torej tega iastreba v želez-no kletko, zakrimo ga, odtegnimo mu zrak, da se zaduši; čim prej ogine, tem bolje, potem bodo ptički ljubezni večno žvrgoleli v naših srečih.

VAN KASTER
COCOA

Sokolski dom na Taboru v Ljubljani

Slika nam predločuje največjo in po arhitekturi najmonumentalnejšo sokolsko zgradbo v naši državi. Tudi na Češkem, pravi domovini sokolske organizacije, je po dimenzijah večji samo novi Tyršev dom, zgradba Češke sokolske Zveze, in nekaj večja je tudi pred nekaj leti razširjena Sokolovna najstarejšega Prškega Sokola.

Pri novi sokolski zgradbi na Taboru so združena v načrtu vsa izkustva moderne tehniške znanosti, zato je stavba v vsakem pogledu močno sestavljena gradba posebno glede razsvetljave, ogrevanja in zračnosti. — V javnosti se pogosto sliši pomislek, da bi morala stavba biti za tisti 1 in pol meter, kolikor je v zemlji, višja in bi s tem mnogo pridobila na svoji izglednosti. Morda ima ta trditve nekaj za se. Mehka zemlja je namreč na tem mestu segala skoro 2 m globoko, ako bi prišlo visoko pritličje, kjer so glavni prostori, še za 1 in pol m višje, bi se po tej višini morala ravnati tudi vhodna stropišča, v tej globini bi morali graditi mrtvo temeljno betonsko zidovje. To so bili razlogi, da se gradbeni odbor ni odločil za to možnost, mesto tega pa je skrbel za vsestransko normalno naravno svetlobo in zračnost tudi v suterenskih prostorih, ki obsegajo: dve manjši stanovanjski za kurjača in hišnika, javno kopališče, oblačilnice za moške in ženske telovadne oddelke, delavne in sejne prostore za ženske in moške vaditeljski zbor, rezervni prostori za razširjenje oblačilnic, ki se nameravajo začasno uporabljati za godbe ni zbor, orkester, pevski zbor itd., nadalje več kleti in zahodov.

Severni trakt je stanovanjski s 4 stanovanji. Kadar ne bo več dolgova na

stavbi, se stanovanjski prostori brez večjih stroškov lahko izpremenijo v društvene sejne in delavne prostore in ima Sokol I. v tem pogledu dosti elastičnosti za bodoče potrebe in naloge, ki pridejo z nadaljnjim društvenim razvojem in rastočo Ljubljano.

V visokem pritličju se nahaja glavna slavnostna dvorana v izmeri 31 krat 16 m in poleg te dve dvorani v izmeri 21 krat 6 m. Dvorane ločijo monumentalni stebri v zvezi s sklopnimi steklenimi vratmi med stebri. Prostoren vestibul oblačilnice in dva manjša prostora ležijo med zvišenim in nižnjim stropiščem in med glavno dvorano.

Iz spodnjih prostorov vodijo dohodi naravnost v 4 vogale glavne srednje dvorane, tako da ni nikake izpremembe v toploti med oblačilnicami za telovadne oddelke in med zgornjimi visokopritličnimi dvoranami. Načrti za stavbo izhajajo iz vidika, da bo Sokolski dom služil predvsem telesnovzgojnemu in zdravstvenim namenom. Vsi drugi nameni kot prosvetni gredo v načrtu zgradbe vzporedno, zabavni so podrejeni. Zato imajo telovadni oddelki iz oblačilnice možnost direktnega dohoda v glavno dvorano (nastopi v zimski dobi) in po ločenem hodniku posebej za žensko in posebej za moštvo naravnost dohod na letno telovadišče, ki se razprostira tik na zapadni strani ob Sokolskem domu v velikosti 5000 m².

Prva nadstropje obsega 6 velikih lož, godbeni balkon za dvorano, balkon ob mali dvorani, 6 m široko galerijo, godbeni balkon za letno telovadišče in dekorativno malo dvorano z dvema oblačilnicama. Posebno dvigalo veže 1. nadstropje z suterensko kuhinjo. Naše javne stavbe, kjer se ob slavnostnih dneih

in ob večjih prireditvah kreta mnogo ljudstva, običajno niso dovolj opremljene z zahodi. Na Taboru je tudi tej higijenski zahtevi več kot dovolj zadoščeno.

Sokolski dom na Taboru je prva velika zgradba, ki je krita popolnoma s prvovrstno bakreno pločevino. Umevno, da je streha, ki drži 150—200 let, draga. Zanimivo na je mnenje arhitekta, ki je gradil Ljubljansko kreditno banko in Tyršev dom v Pragi, in ki nam je dejal: »Bakrena streha, to je najcenejša streha, ki ste si jo mogli izbrati.« Pri tem si je seveda mislil, da odpadejo pri bakreni vsi dragi vzdrževalni stroški, ki segajo pri večji strehi vsako leto v visoke tisočake ne glede na to, da vsaka vlaga ali moča lahko pokvari ohlani strop nad 12 m visoke glavne dvorane.

Sokolski dom na Taboru je ponosna, mogočna zgradba, ki s svojo notranjostjo še več pokaže kot nieno zunanje lice. Kdaj bo dovršena? Težko pred 1. 1927. Sokol I. ima na zgradbi doslej toliko dolga, kolikor si ga uva pri normalnih razmerah obrestovati in amortizirati. Preko tega noče in ne sme iti. Zunanost je gotova, stavba se te dni zastelejuje, vpeljava se vodovodno omrežje, kotli za osrednjo kurjavo in električni material so na potu. Po tej instalaciji pride notranji omet na čisto,

dočim je na sirovo tudi znotraj povsod razen v dvoranah že izvršen, nato parketi, ograje pri stopniščih tako, da je cela stavba pri rednem vsakdanjem delu vseh podjetij lahko gotova v teku 4 mesecev. Ker je pa pogoj za to predvsem zadostno denarno ozadje, je pričakovati, da bo stavba postavljena v stanje uporabnosti sredi l. 1926, dovršena pa šele 1927.

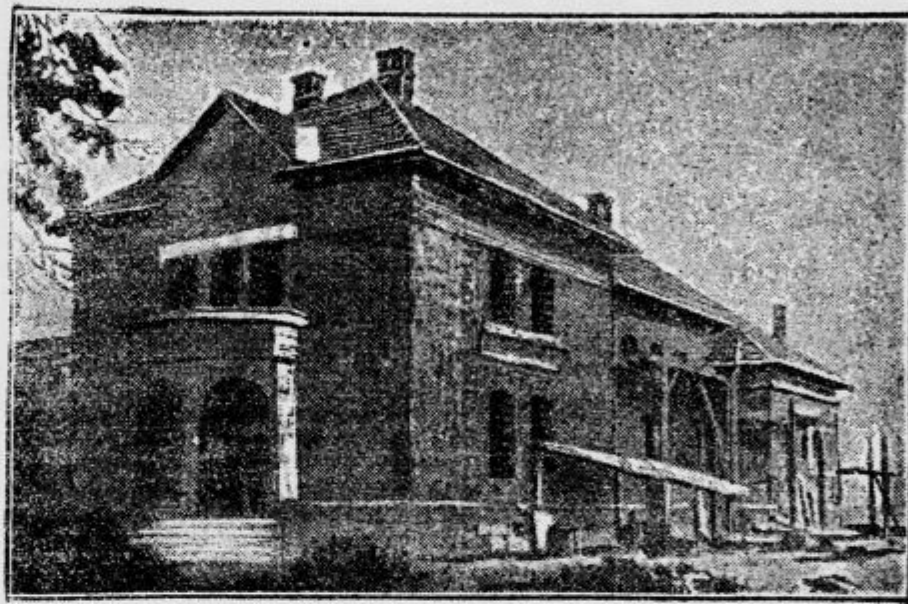
Vse svoje članstvo, prijatelje Tabora in Sokolstva pa pozivamo, da podpirajo vsako denarno akcijo v prid Tabora, da doseže popolni uspehi! Naša stvar — Vaša in vsem skupna zadeva!

P. P.

Vsemu članstvu Sokola II.

Bratje in sestre! V »Zlati Praxi« se vrši prihodnje leto vseslovanski sokolski zlet, ki obeta biti najpomembnejši triumf sokolske misli in prireditve, ki jo doslej še ne poznamo ne v zgodovini Sokolstva in ne v zgodovini Slovinstva. Praga — zibel našega evangeija, prastara prestolnica kraljev čeških, kraj, odkoder je Samo strnil pod svoje žezlo veliko Karantanijo od Jadrana do Krkonošev, koder je veliki Tyrš zapisal v okove našega rodstva besede svobode — nam bo odprla vse duri svojega slovanskega srca, da nas privije, otroke, hrepeneče po materi, na

Sokolski dom v Gor. Logatcu

Kakor smo že večkrat poročali, otvori danes gornjelogaški Sokol na slavnosten način svoje dvorano in gledališki oder. Impozantna stavba, uspeh nesebičnega dela požrivalnih gornjelogačev, krasi danes priazni Logatec. Sokolski mecen br. Gostiša je podaril stavbšču

ob državni cesti, kjer se danes ponosno dviga Sokolski dom. Nai bo Sokolski dom nova trdnjava sokolske ideje in nacionalne vzgoje vseh Gornjelogačev in trden mejnik na naši zapadni meji.

Strašne so te zobne bolečine!

Polajšavajo jih jedino

Aspirin-tablete Boyat

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znamko.

prsa in izlije prvo svojo vročo solzo neoskrunjene in svete ljubezni na nas — svobodne slovanske sinove.

Praga nam ne sme biti tedaj več češka — slovanska mora biti, prestolnica nam mora biti, kakor pred tisoč leti izgubljena in sedaj težko priporočene svobode in iz nje nai nas prerodi svetlobisti kristal sokolske misli v nov, veliki, kulturno ujedinjeni narod slovanski.

Dolžnost naša je, bratje in sestre, da pohitimo vsi brez izjeme v svoje svetlice.

Sokolsko društvo Ljubljana II. je v svrhu tega, da niaša svojemu članstvu in naraščajo udeležbo na vsesokolskem zletu v Pragi, že v sredini letošnjega leta osnovalo zletni fond, v katerega nalaga lahko vsakdo svoje prihranke za Prago. Prihranke izplača nabiratelj šele nekaj dni pred odhodom v Prago in jih zato nihče ne more dvigniti popreje. Viagiao lahko vsi brez izjeme, tako telovadeči kakor netelovadeči. Vendar pa mora položiti vsak najmanj 5 Din tedensko, t. j. 20 Din mesečno, ako hoče zbirati. Skupni stroški so preračunjeni za posameznega člana (članico) 700 Din, za naraščaj pa 500 Din, katero vsoto si ho tekom še predstoječega polletja mogel vsakdo prihraniti.

Bratje in sestre, čas hiti! Z novim letom se je treba vsakemu fiksno odločiti ali gre ali ne gre v Prago, zato ne oklevajte, temveč zbirajte.

»Zrno do zrna pokača, kamen do kamna palača«, za nas pa velja: »Dinar do dinarja — zlata Praga, hrepeneča po sinovih svojega velikega rodu slovanskega«.

Prihranke zbira blagajnik društvene prednjačeka zborna brat Keher, vsak večer od 7. ure dalje v telovadnici na realki. Bratje in sestre, na delo! Zdravo!

Darujte za sokolski Tabor!

Znižane cene leposlovnih in gospodarskih knjig.

	Broširano		Vezano	
	prej Din	sedaj Din	prej Din	sedaj Din
De Amiets, Furi, novela	15—	10—		
Askerc, Balade in romance	20—	10—	30—	20—
Asherc, Cetril zbornik poezij	15—	10—	25—	15—
Askerc, Primož Trubar, epska pesnitev			30—	15—
Baar, Zadnja pravda, roman	20—	16—	35—	25—
Badiura, Smučar			40—	30—
Baudelaire-Karim, Pesmi v prozi		15—	30—	20—
Beg Ante, Naše gobe, navodilo za spoznavanje užitenih in strup. gob			100—	50—
Bonsels-Levstik, Prigode čehelice Maje	32—	16—	40—	20—
Boris-Miran, Strunam slovo	12—	6—	16—	10—
Burnat-Provinc-Gradnik, Knjiga za Tebe		10—	32—	16—
Burnett, Mali lord, roman	21—	20—	36—	30—
Cankar Ivan, Mimo življenja	20—	10—	30—	15—
Cankar Ivan, Moje življenje	20—	16—	28—	20—
Dei Cott R., Dva sestavljena salonska plesa: Četvorka in beseda	8—	3—		
dr. Metod Dolenc, Sadašnji položaj kaznenopravnog zakonodavstva kraljevine SHS	10—	4—		
Dostojevski, Bele noči — Mali junak, roman	16—	10—	24—	16—
Dostojevski-Levstik, Zločin in kazen, roman v dveh delih z epilogom, oba dela	40—	110—	60—	32—50
Doyle-Mihajlovic, Zgodbe Napoleonovega huzarja	25—		65—	
Erjavce, Slovenci, zemljep., zgod. polit. kulturni, gospodarski in socijalni pregled			60—	40—
Erjavce, Izbrani spisi I. zvezek, povesti			28—	16—
Euripides-dr. Fran Bradac, Medeja, tragedija v 5. dejanjih	14—	10—		
Feigel, Pol litra vipavca	20—	10—	30—	15—
Funtek Anton, Godec, poleg narodne pravljice o Vroškem jezeru	15—	7.50	22.50	12—
Govekar Minka, Ruska moderna, novele in črtice	30—	20—		
Gregor dr. Simon, Poezije I. (to. Dornik), čepna izdaja	20—	16—	32—	20—
Haymerie-Funtek, Zivotopisni obrzi iz obsega obrta, umetnosti in industrije			25—	10—
Hume Martin, Domači vrti s slikami. Praktični navod kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Okoli 200 slik	45—	33—	60—	40—
Hume Martin, Praktični sadjar s slikami. Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov			120—	60—
Hume Martin, Sadije v gospodinjstvu	30—	24—		
Hume Martin, Sadije vino ali sadjevec	20—	10—		
Hume Martin, Breskev in marelica. Navodilo kako ju vzgajamo in oskrbujemo	12—	10—		
Jaki, Op. 40 Slovenski biseri, za klavir	20—	10—		
Jaki, Op. 24, 26, 36, 37, 44, 47, 48, in 49	10.15—	5—		
Jurčic Josip, Spisi. Uredil dr. J. Grafenauer. Zvezki: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 elegantno vezani po 40— Din	20—	16—	30—	20—
Kalinšek S. Felicita, Slovenska kuharica, velika izdaja, okoli 700 stran., elegantno vezana			10—	
Kellermann, Tunel, roman, (N. Velikonja)	35—	24—	45—	30—
dr. V. Korun, Spake, satire, humoreske in drugo	15—	10—	40—	30—
Kraigher Al., Mlada ljubezen, roman	25—	60—	32—	
Kunaver Pavel, Po gorah in dolinah I., dijaška leta, 4. slika	20—	50—	25—	
Lebanc Maurice-Levstik VI., Arsene Lupin, gentelman-vlomilec	15—	40—	22—	
Levstik Franc, Martin Krpan, s podobami			10—	20—
Levstik Franc, Poezije, trije zvezki po	16—	6—	20—	16—
ditto, skupaj vezani v 1 zvezek pl.			40—	26—
Levstikovski zbrani spisi, uredil Fr. Levce, 5 zvez, 1., 2. in 3. zvez.	30—	15—		
Levstik Vlad., Gadjje gnezdo		10—	30—	18—
Literarna pratika za leto 1914			80—	20—
Majar-Campe, Odkritje Amerike I./III.	20—	15—	30—	20—

	Broširano		Vezano	
	prej Din	sedaj Din	prej Din	sedaj Din
Majdič, Nasveti za bliso 'n dom				
Maister, Poezije	15—	10—		
Marolt, Volvodnja Kranjska, šolska izdaja	22.50	15—	25—	15—
Marolt, Vo vodilna Kranjska, dijaška izdaja	8—	4—		
Marryot, Morski razbojnik		15—	25—	24—
Mazzini-Gradnik, D. iznosti človeka	24—	20—		
Mole, Ko so cvele rože, pesmi	15—	10—		
Meško, Ob tihih večerih, 11 povesti		15—	40—	24—
Meško Slike	36—	20—	50—	30—
Nanonat, Hughesov brzojavni aparat	20—	10—		
Nedved, Početni nauk o petju	6—	3—		
Nedved, Vale v petju	10—	5—		
Nedved, Slavček I.	6—	3—		
Nedved, Slavček II.	6—	3—		
Novčan, Nata vas, dva dela I. in II. del	30—	20—		40—
Pahor, Veseli braici, koranica, (moški zbor s spremljevanjem klavirja)	15—	10—		
Pavčič, Našim mlaičkom (za klavir)	40—	25—		
Pevec, Mlekarstvo s črticami o živinreji	40—	25—		
Podkrašek, Veliki slovenski spisovnik			80—	60—
Požar, Latinske vadbe za III. gimn. razred			10—	5—
Požar, Latinske vadbe za VI. gimn. razred			27—	10—
Prekeren dr. Franc, Poezije, ljudska izdaja	20—	12—	30—	15—
Pugelj, Mali ljudje	20—	15—		
Pugelj, Nata leta	15—	10—	28—	15—
Res Al. Dr., Dante, ob šeststoletnici (elegantno vezana)			160—	80—
Rodenbach-Gradnik, Mrtvo mesto	18—	10—	24—	15—
Rojec, Tončko e sanje na Miklavžev večer, madinska igra s petjem v treh dejanjih			30—	15—
Rostand-Zupanc, Cyrano de Bergerac, herejska komedija v petih dejanjih	25—	65—	32—50	
Rozman Ivan, Nova erotika, disonance in akordi	12—	30—	15—	
Sarabon dr. V., Zgodovinske anekdote, trie zvezki vezani v eno knjigo	16—	12—	60—	45—
St. Albert, Narodne vezenine na Kranjskem, I.	35—	17.50		
St. Albert, Narodne vezenine na Kranjskem, II., III. in IV. del	40—	23—		
Slikovnice:				
Otrok na prvem potovanju	20—	12—		
Deca rata vila va	25—	15—		
K & B Umetniške knjige s slikami, št. 2 Pepelka, št. 3 Trnufelica, št. 4 Sneguljica			36—	25—
Sitnik, Peruta nstvo, kako vzgajamo, gojimo in ne, ujemo domače ptice, z mnogimi slikami		40—		30—
Sort dr. Ivo, Novele in črtice	30—	18—		
Stritar, Zbrani spisi, VII. zvezek	18—	8—		
Tagore, Ptice selivke, post. Dr. Gradnik			20—	10—
Tepina, Podkrovstje, pouk kovatem in koniarcem	20—			
Tolstoj, Hadži Murat, roman, post. Vlad. Levstik	15—		32—	20—
Tominešek, Slovensko-nemški slovar, vezan			28—	20—
Tominešek, Nemško-slovenski slovar			90—	60—
Veber dr. France, Analitična psihologija	48—	23—		
Veber dr. France, Sistem filozofije	60—	30—		
Vilfan Karl, Sarafan, (za citre)	6—	3—		
Vilfan Karl, Slovenski citrar	12—	6—		
Wiesthaler, Latinske vadbe I. del			30—	10—
Wiesthaler, Latinske vadbe II. del			45—	10—

Katalogi se na zahtevo pošiljajo brezplačno. — Naročila sprejema in se priporoča:

knjigarna Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg d. z o. z. Ljubljana.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Nedelja, 29. ob 15.: »Krpas mlajši«. Mladinska predstava. I. sv. Ob 20.: »Zapeljivo ka«. I. sv.

Ponedeljek, 30.: »Krpas mlajši«. A.

Ljubljanska opera

Nedelja, 29. ob 15.: »Orfej v podzemlju«. I. sv.

Ponedeljek, 30.: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 29.: »Vesela vdova«. D.

Ponedeljek, 30.: Zaprto.

Torek, 1.: »Gorenjski slavček«. Slavnostna predstava. A.

Sreda, 2.: »Vesela vdova«. B.

Četrtek, 3.: Kvartet Zika.

Petek, 4.: Gostovanje zagreb. drame »Vrag goljuf«.

Sobota, 5.: »Vesela vdova«. C.

Sentjakovski gledališki oder

Nedelja, 29.: »Veleja«. Premijera.

Ponedeljek, 30.: »Veleja«. Repriza.

Novinarski koncert

v Ljubljani

Veliki koncert, ki ga priredijo na narodni praznik, 1. decembra, ob 8. zvečer v veliki dvorani »Uniona« naložniške ljubljanske glasbene organizacije, bo brez dvoma ena največjih glasbenih prireditev letošnje sezone. Saj nastopijo naši elitni pevski zbori: »Glasbena Matica«, »Ljubljanski Zvon«, »Slavec« in »Ljubljana«, poleg njih pa »Orkestralno društvo Glasbene Matice« skupno z Adamičevim pevskim zborom ženskega in moškega učiteljskega. In za dirigentskim pulcom bodo umetniki, katerih ime na sama dovoljno jamči, za nobiloš umetniško kvaliteto izvajanih točk.

Sporod

1. a) Kimovec: Po smrti; b) Bortnjaški: Tebe Boga hvalim. Mešana zbor. Poje glasbeno društvo »Ljubljana«. Pevovodja gosp. dr. P. Kimovec.
2. a) Adamič: Barčica te zaplaval: b) Hatze: Čerigo, moja čerige. (slavonska narodna); c) Braša - Rašan: Lipa Mara (istrska narodna). Mešani zbori. Poje pevsko društvo »Slavec«. Pevovodja gosp. J. Brnobič.
3. a) Ravnik: Kmetiška. Ženski zbor s spremljevanjem klavirja: štiriočno. (Rokopis). b) Adamič: Igra na nebu. Mešan zbor. Poje pevski zbor »Glasbena Matica«. Pevovodja gosp. S. Kumar. Na klavirju spremljata gđ. Zarnikova in gosp. prof. I. Ravnik.
4. a) Adamič: Mara u lezeru; b) Adamič: Lucipeter ban, moška zbor. in c) Adamič: Kresovale tri devojke. Mešan zbor. Poje pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Pevovodja gosp. Z. Prelovec.
5. a) Beethoven op. 62: Uvertura »Coriolan«; b) Borodin: Polovski ples iz opere »Knez Igor« št. 8. za veliki orkester, in št. 17 za zbor in veliki orkester. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice s sodelovanjem dilaškega pevskega zbora učiteljskega. Dirigent g. L. M. Škerjanc.

Beethovenova uvertura

»Coriolan«

Uverturo »Coriolan«, ki jo izvaja na koncertu orkester društva Glasb. Matice je kompoziral veliki Beethoven leta 1807. In jo posvetil Von Collinu, avtorju tragedije, za katero je napisal ta sijajni muzikalni svod. Skladba ima dvoje glavnih tem: prva slika Coriolanovo oholost in njegovo željo, masčevati se nad rodni mestom, druga pa je nežna in poje o spominu na mater in hčer, ki junaka varuje pred usodopolnim dejanjem. Končno delikatni, ženski motiv zmaga nad osebnim, močnim moškim: Coriolan opusti nameravano masčevanje...

Wagner to imenitno uverturo v svojih sploh v prozi tako-le označa: Prve poteze dela nam predstavljajo silko moža, netemerno moč, nezgodljivo in surovost kljubovanje, ki se izraža v jez, sovraštvo, masčevanju, pohlepu... Ob tem možu vstane žena, mati otrok. Gracija, sladkost in mirna vzvišenost se upirajo moči neukrotljivosti. In naliva ženska prosta, privleka iz materinskega srca, odvrača moža od opustošujočega sle... »Rim ali laz, eden mora poginiti«. Coriolan se oklepa. Od ženske pesmi prevzeto komično veliko-dušno sklene žrtvovati samega sebe za mir in spravo. V samomoru se zgodi velikan. Ob nogah žene izdahne umirajoč svoj poslednji dih... Zmagala je mehka pesem vsohranjanja, nesebično, močno ženske ljubezni.

K Polovskim plesom iz Borodinove opere »Knez Igor«

Opera je eden najznačilnejših proizvodov ruske nacionalne šole. »To je«, pravi skladatelj Borodin sam, »bistveno narodna umetnina, ob kateri si zamakamo našo domoljubnost uprav v same vire domače zgodovine, ko dvajljamo na sceni izvore naše nacionalnosti«.

Snov je operi vzeta iz Eneide Igorjeve armade, pesmi 12. veka, ki riše boje kneza Igorja zoper trume napadalnih Polovcev. Ples, ki jih izvajata Orkestralno društvo Glasbene Matice in pevski zbor učiteljskega, govori se vrše v operi v drugem aktu, ob priključitvi poljudine, ki jo privedi poganski glavni Komčak na čast ujetemu princu Igorju.

Polovski ples vžgo po svojem originalnem, močnem ritmu, ki kar kipi in vira, ter no prijetni božajoči melodioznosti, ki v stalen ritm vključena mora poslušalca potegniti za seboj.

J. B. Foerster: Eva

(K snožnji operni premieri v Ljubljani.) Morda se starejši posetniki gledališča že spominjajo dramatično močno žaloigro »Eve« Gabrijele Preisove, uprizorjene na našem odru oktobra 1904. z gđ. Spurno v naslovni ulogi. Originalni naslov tej »sliki iz življenja moravskih Slovkov« je »Gazdina roba«, zato smo jo igrali tudi pod naslovom »Gospodarjeva sužnja«.

Foerster še ni imel poguma, da bi kakor Janček »Njeno pastirko« (Jenufo) tudi Gabrijele Preisove komponiral v prozi, nego si je po »Gospodarjevi sužnji« sam sposnil rimaj libret. Besedilo je prav dobro in kaže polno okusa in kulture, a je baš zaradi rim manj naravno, krajšano in dramatično manj udarno.

Foersterjeva »Eva« živo spominja na »Jenufo«, zlasti ker obe nimata sklenjenih arij in melodij ter se glasbeno kolikor možno približujeta naravnim govorici, naslanjajoči se na Wagnerjevo deklamatorno obliko. Mestoma je Foerster še bolj realist, nego Preisova; izogiba se kolikor možno monologov, je n. pr. iz pertresljivega monologa Eve, ko se poslavlja od moževe hiše in zibelke, pustil en sam stavek. Škoda! Na tem mestu so pri drami celo zakrknjeni plaleti; v operi slovo ni tako učinkovito.

Vohče je prvo dejanje zaradi dolge ekpozicije dramatično šibko; v II. dej. pa začneja napetost rasti in je duet med Evo in Mankom krasen, a tudi nastop med Samkom in Evo ter zaključni prizor osamljenega Samka možan in poln občutja. Tretje dejanje je spodobna šikšica, zlasti ples malo učinkovit, a nadaljnji razvoj efekten ter zopet zaključek lep in pretresljiv.

Opera »Eva« je v bistvu lirčna, motivit-

na, zlasti orkestralno bogata v ilustriranju duševnosti, v vsem pa izraz noblesnega glasbenika, resnega češkega umetnika. Glasbenim izobraženim nudi »Eva« po svoji elegantni obliki, globoki vsebini, serioznosti in gracioznosti velikih užitkov. Vsi pevci so imeli prav težko, nenavadno nalogo. Kot »odlično slovansko delo, polno motivov čeških narodnih pesmi, vseskozi originalno in moderno, nas je »Eva« živo zanimala in jo pozdravljamo.

G. dirigentu A. Balatki gre kot režiserju in kapelniku vse priznanje. Opera je v celokupno opremljen in izrežal ter v pevskem in orkestralnem osiru po možnosti pripravil. Nove dekoracije v dveh dejanjih je izrežal g. slikar V. Skušny za naše razmere prav lepo v slovskem slogu. G. Balatka je imel tem težje delo, ker je moral opero pripraviti in dirigirati celo brez partituro, torej le s pomočjo klavirske izvedbe.

Tudi zasedba partij in zato njih izvedba je za Ljubljano prvostarna. Naslovno, veliko tragično partijo šivilje Eve igra in poje ga. Thierry Kavčnikova vseskozi odlično. Seveda spominja na svojo izvrstno cerkevničico v »Jenufu«. V razumljivosti teksta napreduje. Ali bi ne opustila še nekega stacciranja, sekanja, ki zveni neprijetno? Njen končni spev v III. dej. je koncertno lep. — Izvrsten Samko je g. Holodkov, ki imponira tudi z briljantnimi višinami. Patetičnost se pojavlja le še semtertja. Prav dober Manek je naš glasovno najboljši simpatični tenor g. Banovec, ki vzorno vokali, zira, vztrajno raste v svoji pevski umetnosti in se vedno naravnaje razigrava. Duet z Evo v II. dej. je bil krasen. Zanka go. Ribičeve zasluži pevski in igralski vso pohvalo. Ta mlada domača pevka se razvija uprav razveseljuje naglo. Tudi njo je dober razumeti. Kmetico Mečlanovko je podala gđ. Rogasova, epizodnega Rubača g. Perko.

K igri vseh solistov moram dostaviti, da

je edini resnični kmet g. Holodkov, vsi ostali imajo še preveč gosposkih gest.

V I. dej. bi morali dekleta iz krčme spremljati roditelji. Tisto žalostno deklo v I. dej. stoji nekam nerodno v ospredju. Naj stopi prav na desno! Da je Rubač drugače obleden, kakor drugi poljski delavci in da sedi že spodobna III. dej. na odru, po tekstu ni pravilno. Funkov prevod je marsikje pokvarjen...

Zbor je težko, dasi ne veliko ulogo opravi prav dobro. Balet je bil medel. Orkester, vpoštevajoč, da dirigent nima partituro, je pač storil vse, kar more; zato tudi njemu priznanje! G. Balatka je prejel vse, ga. Thierryjeva pa šopek. Uspeh prav časten.

Fr. G.

Max Mell: »Igra apostolov«

(Premijera v mariborskem gledališču.)

Maribor, 27. nov.

Delo vsebuje lepo idejo: spreobrnitev dveh reperjev, je čedno izpeljano ter se je igralo v Solnogradu v »Festspielhaus« s prvostavno zasedbo v Reinhardtovi režiji. Skromna, rafinirano navčno pisana stvarica, ki ne izpolnjuje večera. Tudi v Mariboru smo jo že videli v Narodnem domu in sedaj še enkrat v gledališču.

»Zakleti grade« — »Prababica« — »Igra apostolov« — kakšna razvoja linitja repertorja je to? Sama romantična in legenda, brez prekinjenja. To je po grškem. Vsak dramski repertoar — zlasti v mestih, ki imajo le eno gledališče — se mora čuvati predvsem enotnosti, enakobarvnosti. Tudi če imamo več gledališč, ne smemo v enem gofiti le drame ene in iste ali sorodne vrste. To utruditi in odbija. Da dramski repertoar mora imeti gotovo smer, stremjenje nazvrgo, mora vzgajati občinstvo — a ne vedno v isti smeri, v istem žanru. Če prekinje pot resnih dramskih del kakšna vsevoljra, ni to škodljivo — nasprotno, to še

povzdiguje učinek resnega dela, katero li sledi. Pa tudi resna dela so mnogovrstna in stila in tudi tu se da z malim trudom doseči ona mnogovrstnost, ki vzbuja in širi zanimanje za celokupno sezonsko dele.

In igra sama! V Solnogradu je vključ prvostvni zasedbi bila igrana le dvakrat — in to iz umljivih razlogov. Ta igra — bole legenda — se čita izredno lepo, na odru pa odbija več ali manj njena nedramatičnost v strogo dramskem oziru. Knjižna drama je — zato ni za oder. Kot stilna, cerkveno — mislično podana drama bi se učinkovala odersko, tako jo je tudi pojmovali in zamislili Reinhardt.

Inscenacija pri nas je bila dobra, dasi ni zadosti podčrtala legendarnega momenta, režija primerna. Korektore bi si želeli le glede zvonjenja ob koncu dela, ki je premalo zvočno, premalo mistično.

Igrali so prav dobro. Najboljši je bil gospod Pirnat kot Petrus, poln zdravega humorja. Hvalevredno pa so se potrudili vsi igralci. Delo je prestavilo — zakaj »ritmično«? Silvestr Škerlj. Še nekaj: Zakaj »Igra apostolov«? »Apostelspiel« v originalu pomenja slovnično in smiselno »Apostolske igre«.

Dr. I. V.

»Manon«

(Gostovanje ljubljanske opere v Celju.)

Celje 25. nov.

V nedeljo, dne 22. t. m. popoldne se je vršilo v celjskem mestnem gledališču prvo gostovanje ljubljanske opere z Massenetovo »Manon«. Delo spada med moderne muzikalne drame in se odlikuje po bogati melodioznosti, ki mu v prvi vrsti zagotavlja stalne oderske uspehe.

Ravnatelj g. Polič je znal v kratkem času svojega udeleževanja v ljubljanski operi ustvariti trdno disciplino med pevci, kar se je v polni meri pokazalo tudi pri celjski predstavi.

Ga. Lovšetova je mezzosopranska koloraturka visoke kvalitete. Njena Manon Lescaut je bila v pevskem in igralskem pogledu odlična kreacija. Višje je dosegla v slovesu od sobe v II., v sceni zapeljevanja v III. in v IV. sliki.

Gospod Banovec se je od lani izredno povzpeli. Prava umetnina je bila zlasti njegova molitev v III. sliki. Njegov des Orleux je bil enakovreden kreaciji go. Lovšetove. V g. Banovca stavi slovenska opera po pravici najlepše nade.

Očeta je pel g. Betetto, vzorec belkantist. Vsak zlog, vsaka nota je izpeta tudi zase dovršeno in polno. Mojesterska je tudi njegova vokalizacija, na katero polaga večina pevcev vse premočno važnost.

G. Subelj je postavil v Lescautom prav posrečeno figuro, tako v igralskem, kakor v pevskem oziru. G. Janko (Bretigny) ima očividno dobro pevsko šolo in lepo napreduje. Dober je bil tudi g. Mohorič kot Morfontaine. Ženski tercet v prvi sliki zahteva predvsem dober posluš. Gospa Ribičeva, Korenjakova in Potučkova so ga zapele prav pohvalno. Ostale vloge so bile povečini srečno izvedene.

Zbor je bil živahen in discipliniran. Dirigent g. Polič ga ve povsem obvladati. Gledališče je bilo natrpano občinstva, ki je prirejalo pevcem in dirigentu prisrčne ovacije. Ga. Lovšetova je prejela svež šopek, g. Polič pa lep venec.

Jutri ob 20. akademija

Ljubljanskega Sokola

v Narodnem domu

Ljubljansko gledališče proslavi narodni praznik z akademijo, ki bo obsegala himno, koncert in Baranovičev balet »Licitarsko srce«. Balet dirigira g. Balatka, plesje je nastudirala gđ. Tuljakova. Predstava je izven.

Sentjakovski gledališki oder. Še enkrat opozarjamo, da se vrši v nedeljo zvečer premijera, v ponedeljek pa repriza Novečaneve »Veleje«, igre iz kmečkega življenja z zelo dobro občaninimi tipi. — Sentjakobčani pripravljajo še izvirno igro »Križevci«, katero je napisal g. Danilo Gorjasek, ki bo svoje delo sam režiral.

Begovičev »Božji Slovek« v Pragi. V torek, dne 24. novembra je uprizorilo Stavovsko gledališče v Pragi Begovičovo dramo »Božji Slovek« v prevodu Jana Januška ter v režiji Emila Nadvornika, z dekoracijami slikarja Ljube Babiča in z glasbeno spremljavo M. Crvčanina. Premijeri so prisostvovali poleg številne jugoslovanske kolonije v Pragi tudi predstavniki čsl. državnih oblasti in mnogi kulturni delavci. Begovič je bil koncem vsakega dejanja pozvan pred zastor. Praški listi objavljajo o pisatelju in njegovem delu laskave ocene ter srčno pozdravljajo ta prvi korak češko-jugoslovanskega oderskega zblizanja.

Uspeh Hrističeve opere »Suton« v Beogradu. Sredi prošlega tedna se je uprizorila v Beogradu z velikim uspehom Stevana Hrističeva opera »Suton« na tekst Vojnovičeve »Dubrovačke trilogije«. Gledališče je bilo popolnoma razprodano.

»Kraljčina Vidke kresna noč«. Pod okrijem »Pomladine Rdečega križa« priredi Mladica v torek, dne 1. decembra ob 10. dop. in ob 15. uri mladinsko predstavo »Kraljčina Vidke kresna noč«. Predprodaja vstopnic za popoldansko predstavo v Mladici.

Za celo Slovenijo

se vrši

velika božična prodaja

v veletrgovini **R. Stermecki, Celje** do 24. decembra po strahovito znižanih cenah.

Tekstilna roba.

Vzorčasti Etamin 53 cm	Din 6.—
Modni Etamin 95 cm	> 17.—
Vzorčasti Krep 70 cm	> 9.—
Pisan Cefir 68 cm	> 8.50
Bela natur tkanina 80 cm	> 11.—
Finl močen šifon 82 cm	> 15.—
Belo platno za prčke	> 25.50
Modni parhant 70 cm	> 18.—
Krasni flanel 75 cm	> 14.—
Polvolna z efektom 100 cm	> 24.—
Trpežni ševjot 105 cm	> 29.—
Karo volna za kostume 140 cm	> 44.—
Modni ševjot 110 cm	> 38.—
Damsko sukno 135 cm	> 45.—
Sukno za plašče 132 cm	> 74.—
Ševjot-Kamgarn 142 cm	> 49.—
Močno sukno 142 cm	> 75.—
Trpežni kamgarn 142 cm	> 86.—

Konfekcija.

Dekliške parh. oblečke	Din 42.—
Pantovski suknjeni kostum	> 190.—
Pantovska pelerina	> 90.—
Plašč za deklice	> 170.—
Damski plašč	> 360.—
Sportna flanel bluza	> 60.—
Sukneno sportna krilo	> 75.—
Damska flanel obleka	> 150.—
Modne moške hlače	> 100.—
Jahalne hlače	> 125.—
Suknena moška obleka	> 520.—
Moška kratka suknja	> 400.—

Moški klobuki.

Volneni, ozki kraji	Din 68.—
Volneni, modna oblika	> 76.—
Modni volneni klobuk	> 108.—
Plini volneni klobuk	> 125.—
Pilasti klobuk fini	> 190.—
Klobuk iz zaščite dlake	> 200.—
Specialiteta »Itac«	> 240.—
Pantovski klobuki	Din 45—63

Obutev.

Otroški močni čevlji 19/25	Din 30.—
Otroški močni čevlji 26/29	> 76.—
Otroški močni čevlji 30/35	> 102.—
Ženski nizki iz telet	> 140.—
Ženski nizki iz bikosa	> 175.—
Ženski nizki iz ševreta	> 205.—
Ženski nizki iz laka	> 270.—
Ženski visoki iz telet	> 155.—
Ženski visoki iz bikosa	> 185.—
Zelo močni golzerji 36—39	> 160.—
Zelo močni golzerji 40—46	> 240.—
Delavski čevlji	> 155.—
Moški iz teletne	> 160.—
Moški iz bikosa	> 185.—

Moško perilo.

Srajca pti. praz	Din 37.—
Bela pike srajca	> 58.—
Pisano modna srajca	> 86.—
Fina fraž srajca	> 128.—
Trpežne mošnje hlače	> 23.—
Belo gradl hlače	> 42.—

Damsko perilo.

Srajca iz platna	Din 44.—
Srajca iz šifona	> 50.—
Srajca iz fin. batista	> 96.—
Hlače iz šifona	> 80.—
Hlače iz batista	> 76.—
Kombineza krilo	> 72.—
Kombineza hlače	> 96.—

Pletenina.

Nogavice otročje	Din 7.50
debele žmske	> 10.—
1 dinar za vsako leto	> 9.—
Moške nogavice	> 30.—
Moške volnene nogavice	> 13.50
Damske bomb. nogavice	> 23.—
Damske flor nogavice	> 27.—
Damsko modno marm.	> 35.—
Modni svileni šal	> 18.—
Damske rokavice	> 23.—
Moške rokavice	> 23.—
Čepice otročje	> 14.—
Čepice dekliške	> 20.—
Čepica in šal	> 60.—
Damske male	> 31.—
Damske reform hlače	> 27.—
Moška srajca	> 58.—
Moška majla	> 54.—
Telovnik moški	> 130.—
Telovnik za fante	> 50.—
Sveater za moške	> 140.—
Sveater za fante	> 57.—
Damski žemper	> 65.—
Damski telovnik	> 125.—

Modna roba.

Plet. svil. samoveznica	Din 10.—
Svilena samoveznica	> 20.—
Težka modna svil	> 47.—
Moderna kravata	> 14.—
Trpežne naramnice	> 17.—
Moške podveze	> 7.—
Damske podveze s pasom	> 30.—
Moderna sportna kapa	> 36.—
Damski žep. robci tuc.	> 39.—
Moški žepni robci tuc.	> 42.—
Svileni žepni robci kom.	> 7.80
Svilene apaske šerpe kom.	> 147.—

Torbarska roba.

Močna listnica »kroko«	Din 42.—
Fina listnica batik	> 50.—
»Kroko« denarnica	> 38.—
»Kroko« torbica	> 38.—
Fina lak torbica	> 50.—
Damski lak, pasi 2 cm	> 4.—
Damski lak, pasi 3 cm	> 6.—
Damski lak, pasi 4 cm	> 8.—
Žepna ogledala	> 8.—

Posteljna in namizna oprema.

Posteljna garnitura	Din 310.—
Kavna garnitura, barv.	> 66.—
Platnena jedilna garnitura	> 200.—
Madras zastor garnitura	> 120.—
Beli servitiji 60/60 cm tuc.	> 103.—
Barv. serv. 60/60 cm tuc.	> 43.—

Za vožnjo se pov

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Bančni in industrijski papirji brez zanimanja. — Okrepitev Vojne škode, — Sprico oslabitve dinarja čvrštea tendence na deviznem tržišču.

Zagreb, 28. novembra. Na efektivnem tržišču so zelo slabe bančne vrednote zaradi velike ponudbe blaga. Zato so tudi padli tečaji nekaterih vrednot. Med drugimi so oslabele Eskomptna, Praštediona in Jugo, vendar so se včeraj na zadnji borzni dan v tednu nekateri tečajji zopet nekoliko popravili. Za industrijske papirje je zanimanje še manjše. Največ zaključkov sta zabeležila Slavonija in Sečera. V izvenkulinskih papirjih je bil promet neznačen.

Državne vrednote so bile v začetku tedna zelo slabe, a proti koncu so se sprico oslabile. Narodna banka je zlasti včeraj nastopila kot močna nakupovalka obveznic Vojne škode, ki je bila čvrsta tudi po borzi ter se je za decembrsko blago dosegel tečaj 312, a za promotno blago 305 z nadaljnjo čvrsto tendenco.

Dinar je minuli teden nekoliko nazadoval. Zato so se v Zagrebu proti koncu tedna tečajji močnejših deviz nekoliko okrenili. Lira se je držala ves teden prilično krepko na nivoju nad 228 brez posebnega prometa. Francoski frank je postopno nazadoval, a se je včeraj zopet popravljal zaradi mednarodne čvrstote. Promet v devizah je bil ves teden slab. Izvoznika blaga ni bilo mnogo, vendar Narodni banki ni bilo treba intervenirati.

V današnjem svobodnem prometu se v privatnih papirjih ni poslovalo. Pri državnih papirjih je bilo nekaj več zanimanja za Vojno škodo. Davi je bilo zaključeno promotno blago po 306 do 307, a decembrsko po 309. Kasneje se je čulo decembrsko blago po 314, do čim je denar za promotno blago ostal na 306—307. — Na deviznem tržišču ni bilo večjega poslovanja. Blaga dovolj. Tečajji neizmenljivi. Blago je končalo na naslednjih višinah: Dunaj 797, Italija 228,5, London 273,95, New York 36,47 in pol, Pariz 220, Pariz 167,6 in Švica 1089,5.

V današnjem beograjskem svobodnem prometu niti niti: Pariz 222, London 273,9, New York 36,44, Italija 228,5, Praga 167,5, Dunaj 796,5, Švica 1089,5. Vojna škoda je notirala 301 do 303. Tendence mila.

Važne odredbe o davkih na vojne dobičke in poslovni promet

Finančni minister je predložil skupščini poleg novega proračuna za leto 1926/27, tudi finančni zakon, iz katerega povzemamo nekatere odredbe o davkih na vojne dobičke in na poslovni promet.

Člen 113. odreja: Nasprotno odredbam zakona o davkih na vojne dobičke se bodo vzeli pri fizičnih osebah v kronah določenih povprečnih predvojni dohodki v razmerju proti 1. 1920. doseženim čistim dohodkom štirikratno. Kjer ne obstoje predvojni dohodki ali znašajo manj kakor 10.000 Din, se vzamejo z 10.000 Din.

Davka na vojne dobičke za leto 1920. ne bodo plačevale one fizične osebe, katerih višek dohodkov preko predvojnega povprečnega, odnosno minimalnega ni večji od 25.000 Din.

Te odredbe veljajo za vse zavezanca za plačevanje davkov na vojne dobičke razen družb, ki so zavezane javnemu polaganju računov. Davčna obveznost za leto 1920. se določa v smislu točk 13. in 52. zakona o davkih na vojne dobičke z minimumom 40.000 Din.

Domače in tudi druge družbe, zavezane javnemu polaganju računov, pri katerih višek dohodkov ne prekorači 10.000 Din za leto 1920, ne bodo plačevale davka na vojne dobičke.

Za leto 1920. se bo izvedla nova odmera tega davka.

Člen 114. novega finančnega zakona določa glede davka na poslovni promet, da so poljedelci glede prometa svojih kmetijskih produktov in kmetijske zadrage, ako po pravilih ne dele dobička in ako nabavljene predmete odstopajo izključno svojim članom, a predmete za skupno predelavo in prodajo nabavljajo izključno od svojih združenj, oproščeni plačevanja tega davka. To velja za kmetijske zadrage, ki so članice osrednje zveze in za njihove včlanjene zveze. Nabavne zadrage državnih nameštencev in njihova zveza so zavezane plačevanju tega davka samo za promet, ki ga vrše s prodajanjem svojih viškov nečlanom.

Člen 111. zakona o davku na poslovni promet z dne 31. januarja 1922 se izpremeni tako-le:

Vsa finančna oblastva imajo v primeru dvoma v točnost predložene priloge in na podlagi sklepa predsednika davčnega odbora pravico, da pozovejo davčne zavezanca, naj predložijo dokazila, ki so potrebna za ugotovitev dejanskega obsega obavljenega prometa. Takšni dokazi so: knjige o obavljenem prometu, poslovne knjige, računi, deklaracije, priznanice o plačanih trošarini, o neposredno plačanih davkih pri državnih blaginjah itd. Predsednik davčnega odbora izreče ta sklep po predlogu državnega zastopnika ali člana davčnega odbora.

Rok za predložitev dokazov določa dotično finančno oblastvo v pisnem pozivu z navedbo svrha. Ta poziv mora podpisati davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec.

Ako davčni odbor ugotovi, da se more in mora verjeti predloženim dokazom, zlasti knjigi o obavljenem prometu, bo zadeven sklep zabeležil na davčni prilavi. V nasprotnem primeru pa bo davčni odbor opiral svojo oceno in sklep na zbiranje dokazov, podatke in druge informacije ter to izrecno povdaruil v oceni in sklepu.

Ako se davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec tekom določenega časa ne odzove pozivu finančnega oblastva, bo davčni odbor sam določil obseg obavljenega prometa ter priložil svoji oceni potrdilo o sprejemu poziva in davčni zavezanec izgubl pravico pritožbe.

Ako davčno oblastvo v roku enega leta po pravomočnosti odmere davka na poslovni promet ugotovi, da je davčni zavezanec obavil večji promet, kakor ga je prijavil in kakor ga je ocenil davčni odbor, bo davčno oblastvo na ta višek prometa takoj izterjalo davek ter primer predložilo davčnemu odboru.

Predlog za ustanovitev izseljeniške banke

Važno vprašanje naših ameriških izseljencev je pri nas v zadnjem času zopet predmet večjega zanimanja. S tem vprašanjem se bavi tudi znani finančni strokovnjak Ljubomir St. Kosier, ki je izdelal konkreten predlog o ustanovitvi Pooblaščenice izseljeniške banke kraljevine SHS ter ga predložil ministrskemu predsedniku, dalje ministrom za zunanja dela, za finance, za trgovino in industrijo, za socialno politiko ter predsedniku Narodne skupščine. Predlog je izdal sedaj tudi zagrebški revija »Bankarstvo« v posebni brošuri.

Ta banka naj bi po mišljenju g. Kosierja bila matica za ekonomsko in kreditno organizacijo naših izseljencev. Po Kosierjevem predlogu naj bi vlada glede na veliko važnost izseljeniškega vprašanja dala tej banki najboljše privilegije.

Banka sama je zamišljena kot delniška družba z glavnico 10 milijonov dinarjev v zlatu, od katerih bi se takoj po uveljavitvi zadevnega zakona dalo v subskripcijo 5 milijonov, a ostanek bi se vplačal tekom petih let. Od prvih 5 milijonov zlatih dinarjev, kar danes odgovarja okroglo 75 milijonov papirnatih dinarjev, bi privatni podpisniki prevzeli polovico in ostalo polovico država. Zavod bi imel na čelu guvernerja, katerega bi postavljali kralji in ki bi izvrševal dolžnosti predsednika. Poleg njega bi bilo še 12 članov upravnega odbora, od katerih bi polovico volili občni zbor delničarjev, drugo polovico pa Narodna skupščina.

Sedež zavoda bi bil v Beogradu. Načrt predvideva obvezno otvoritev glavnih podružnic v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu v času prve polovice leta, a pozneje v Novem Sadu, Skoplju in na Cetinju.

Kakor se zahtuje, je ta načrt naletel pri članih vlade na precejšnje zanimanje. Nedvomno je, da je ta zamisel dobra in da zasluži skrbno izdelani načrt priznanega finančnega strokovnjaka g. Kosierja resnega razmotrivanja.

Ljubljanski trg

Minuli teden so bile v Ljubljani naslednje cene: Mesoj: goveje 15 — 19, telečje 17 — 20, svinjsko 20 — 27, slanina 22,50 — 29, mast 30 — 31, šunka 35 — 37, prekajeno meso 30 — 35, koščunje meso 14 — 15, kozličevina 20, konjsko meso 7 — 9, kranjske klobase, sveže in polprekajene 32 — 40, suhe 67, prekajena slanina 30 — 35, Perotina: piščanci 12,50 — 20, kokoši 25 — 33, petelin 25 — 45, race 25 — 30, gosli, cepitane 40 — 70 Din komad. Domači zajet: 5 — 18 Din komad. Divjačina: divji zajec 25 — 60, poljska jerebica 15 — 18 Din komad. srna 20 — 35 Din za kg. Ribe: krapi 26 — 32,50, ščuke 25 — 30, klini 13,50 — 15, pečenke 8 — 12,50 Din kg. Mlečni izdelki: mleko 2,50 — 3 Din liter, sirovo maslo 40, čajno 55 — 60, kuhano 45, bolnijski sir 36 Din kg. Jajca: 3,50 — 3,75 Din za dva komada. Sadje: jabolka, luksuzna 8, I. 6, II. in III. 3 — 5, hruške, luksuzne 12, I. 10, II. in III. 4 — 8, navadni kostanj 4 — 8, maroni 9 — 12, luščeni orehi 35, grozdje 12 — 16, suhe češnje 11 — 12 Din kg.

Specifično blago: kava 45 — 76, pražena 52 — 92, sladkor, v kristalih 13,25, v kockah 15,25, riž 8 — 10, testenine 10 — 12, čaj 75 Din kg, namizno olje 22, navadno 20 Din liter, moka »00« 5,25, »0« 4,75, kaša in ješprenj 7, otrobi 2,50, turščina moka 3 — 4, turščini zdrob 4,50, pšenični zdrob 6,50, ajdova moka 7 — 9 Din kg. Žito: pšenica 330, rž 250 — 280, ječmen 230 — 250, oves 245 — 260, proso 300, turščica 230, ajda 330, fižol 340 — 360, grah 400, leča 600 Din 100 kg. Kurjivo: premog 40 — 46 Din 100 kg, trda drva 150 — 160, mehka 100 Din z: kubični meter. Sečnje in zelenjava: endivija 8 — 10, motovilce 15 — 18, radič 8, pozno zelje 0,75, rdeče zelje 4 — 6, kisl zelje 3, ohrovt 2, karfiola 8 — 15, kolerab 8 — 10, kolerab-podzemljice 0,75 — 1, špinata 8 — 10, paradižniki 12 — 15, čebula 3, česen 15, krompir 1,25 — 1,50, kisl repa 2,50 Din kg.

Cene krmi: slama 50, sladko seno 80 — 100, polsladko 75, kisl 60 Din za 100 kg.

Mariborski trg

Včeraj so pripeljali slaninarji na trg 57 vozov z mesom, ki so ga prodajali po 12,50 do 30 Din kg. Zaklanih svinj je bilo na trgu 142 po ceni 15 — 18 Din kg. Nadalje je bilo na trgu 14 vozov krompirja po 0,75 — 1,50 Din kg in 6 vozov zelja po 0,50 — 0,75 Din kg.

Ostale cene: Mesoj: goveje 10 — 19, telečje 12,50 — 20, svinjsko 12,50 — 30, salo 27 — 30, slanina sveža 25 — 30, mast 25 — 32, ovčje meso 10 — 12,50, kranjske klobase 38 — 40 Din kg, Perotina: kokoši 40 — 50, piščanci 17,50 — 35, gosli 70 — 80, race 35 — 40, purani 65 — 100 Din komad. Domači zajet: 10 — 40 Din komad. Pižol: 2,50 — 3,50 Din liter. Sečnje in zelenjava: karfiola 2 — 8, česen 13 — 18, kisl zelje 3, kisl repa 2 Din kg, ohrovt 0,50 — 1 Din elava, endivija 0,25 — 1 Din komad. Sadje: jabolka 5 — 7, hruške 6 — 10, češnje suhe 10 — 12 Din kg. Mlečni izdelki: mleko 2,50 — 3 Din liter, sirovo maslo 44, kuhano 60 Din kg. Jajca: 1,75 — 2,25 Din komad.

Razen tega so pripeljali kmetije na trg 6 vozov sena in 2 voza slame. Cene: seno 70 — 75, slama 45 — 50 Din za 100 kg.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (28. t. m.) Pšenica: boska, 1 vagon 257,5; sremka, 1 vagon 260. Turščica: boska, 10 vagonov 135; sremka, 1 vagon 110; Ruma, 10 vagonov 130; sremka, 7 vagonov 110 do 112,5; sremka, sušena, 2 vagona 150. Moka: »00«, 3 vagoni 410; »000«, 3 vagoni 415; »6«, po vzorcu 1 vagon 230. Tendence čvrsta.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (27. novembra). Čvrsta poročila z vinnopisne borze so okrepila prilazno razpoloženje na dunajskem tržišču. Imetniki blaga so pokazovali veliko rezerviranost in niti večje cene niso privabile večjih količin blaga. Poskočile so cene madžarski pšenici, madžarski rži in novi turškele za 0,5 do 0,75 šilinga. Notirajo za 100 kg v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine na debelo: pšenica: domača 38,50 — 39,50, madžarska potiska 43,50 — 45,50; rž: domača 28 — 28,25; ječmen: domači 34 do 40, slovaški 40 — 43; turščica: nova 21,75 — 22,75; oves: domači 27,50 — 29, madžarski 28 — 30.

Cene mleka v Ljubljani. Mlekarsko društvo za ljubljansko okolico je priobčilo vesti, da je odbor društva sklenil, da se poviša cena mleku počeni s 1. decembrom od 3 Din na 3,50 Din za liter. Mestno tržno nadzorstvo naznanja obhvlstvu, da je bil storjen ta sklep Mlekarskega društva samovoljno preko tržnega oblastva in da so merodajne prodajne cene za mleko v Ljubljani le tiste, ki jih določa tržno oblastvo. Vsako prekoračenje cen, določenih po mestnem tržnem nadzorstvu, je kaznivno in se bo proti vsakomur, bodisi prodajalcu ali kupovalcu, ki bi mleko dražje prodajal ali kupoval, brezobzirno postopalo po zakonu o pobijanju dražnje, ki določa za prestopok zoporno in denarno kazen. Cene mleku v Ljubljani so s 1. decembrom naslednje: 1 liter mleka, na dom postavljenega 3 Din (doslej 2,75 Din), na trgu 3 Din (doslej 2,50 Din). Mestno tržno nadzorstvo smatra drugačno zvišanje cen mleku za neupravičeno in tudi nedopustno. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani.

Direkcija za kmetijski kredit. Upravni odbor novo osnovane direkcije za kmetijski kredit bo imel naslednji teden več seji na katerih se bo določilo končno besedilo pravnika k zakonu o kmetijskem kreditu.

Trgovski tvariš. Glasilo Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani. Slovenškega trgovskega društva v Celju in Slovenskega trgovskega društva v Mariboru, št. 11 prinaša naslednje vsebino: Jos. J. Kavčič: Sporazum in napredok lovstva: Nemška trgovina v srednjem veku: V. A. U.: Obvezno zavarovanje samostojnih podjetnikov na Češkoslovaškem: Dipl. merc. Stanislav Kline: Znanstveno obratovništvo in industrijska psihologija: Pr. Zelenik: Organizacija trgovske pharne: Arkadij Averčenko: Naša deca: Društvene vesti. — List stane letno 36 Din. Uprava v Ljubljani, Gradišče 17. I.

Akcija proti draginjam. Minister za socialna politika namerava po vesteh iz Benigrada povzeti resno akcijo proti draginjam. Kakor vemo iz lastne izkušnje, se cene sedaj zelo čudno razvijajo. Dočim so namreč cene kmetijskih pridelkom znatno padle, so ostale cene industrijskim proizvodom skoro nespremenjene. Kako misli ministrstvo akcijo izvesti nam ni znano. Doslej smo videli, da take akcije niso uspele. — Kakor poročajo, so delavske organizacije v Velikem Bečkerek sklenile, da bodo dne 6. decembra priredile veliko demonstrativno skupščino proti draginjam, da opozorijo oblastva na previsoke cene nekaterih življenjskih potrebščin.

Nova tvornica usnja. Po imenu »Bell orao«, d. d., se je ustanovila v Beogradu družba z delniško glavnico 5 milijonov dinarjev ki bo zgradila tvornico usnja. Podjetje je pod okriljem Eskomptne banke v Beogradu.

Prvi izkaz Madžarske narodne banke v pengli. Izkaz Madžarske narodne banke z dne 23. t. m. je postavljen prvič v pengli. Obtoč novčanice znaša po tem izkazu 368 milijonov pengov, to je v papirnatih nadžarskih kronah okroglo 4,6 milijona pred 4,9 milijona dne 15. t. m. Kovinska podloga znaša 264 milijonov pengov, menični portfeuille 130 milijonov pengov.

Padanje poljskega zlatnika. Poljski zlatnik zopet močno nazaduje na mednarodnem trgu. Do predvčeršnjim je izgubil okroglo 30 odstotkov svoje vrednosti. Zlatnik je ponovno slab že od 10. t. m. dast skuša Poljska banka z intervencijami v inozemstvu za izjaki neprestano slabljenje.

IGNAC STEINER

TRIESTE, CORSO V. E. III. N. 4

Najboljši in najcenejši nakup konfekcije in kožuhoine za gospode in dame.

Prvorazredni krojaški atelje z najfinejšim angleškim skladiščem blagov.

40% prihranka!

Proti predložitvi tega oglasa se dovoli 5% popust od fiksno postavljenih cen.

— Pred početkom avstrijsko-poljskih trgovinskih pogajanj. Z Dunaja poročajo, da se bodo 2. decembra t. l. začela pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Poljsko in Avstrijo. Dne 1. januarja 1925. bo stopila v veljavo nova poljska carinska tarifa z zelo visokimi postavkami in zaradi tega želi Avstrija čimprej sklenitev trgovinske pogodbe s Poljsko.

— Vest o nameri uvedbe zlate valute v Češkoslovaški. Ponovno se pojavlja v časopisju vesti, da se češkoslovaška vlada bavi z načrtom uvedbe nove zlate valutne enote.

— Čile uvaja zlato valuto. Južnoameriška republika Čile bo uvedla s 1. januarja 1926 novo zlato valuto. Nova ednica se bo imenovala zlati »condor«. Istega dne bo začela Centralna čilska banka izmenjavati stare bankovce.

— Položaj na avstrijskem lesnem tržišču. Kupčija je sprico zimskega časa zelo slaba. Gradbena delavnost v Avstriji kakor v sosednih deželah minimalna, zaradi česar je potreba po lesu popustila. Izvoz se giblje v majoljih mejah. Pri izvozu prihajata poleg Italije v glavnem v poštev Nemčija in nekoliko tudi Švica.

— Agrarna konkurenčna borba v Evropi. Češkoslovaške kmetijske organizacije so predložile poljskim kmetijskim organizacijam predstavko s predlogom, da bi skupaj z Jugoslavijo, Rumunijo in Bolgarsko tvorile veliko skupno fronto proti konkurenci Amerike, Nemčije in Francije. Sklenila naj bi se konvencija o cenah. Vsaka država naj bi se specializirala v posebni žitni vrsti in potem bi se med vsemi člani tega kartela vršila izmenjava teh produktov. Vodstvo akcije naj bi prevzel v vsaki državi po en sindikat, v katerem bi bile zastopane vse dotične kmetijske organizacije.

— Fuzija nemških paroplovnih družb. Iz Berlina poročajo: Severnonemški Lloyd je sklenil fuzijo z Roland-linijo, Hamburg-Bremen-Afrika-linijo in s paroplovno družbo Horn v Lübecku. Delniška glavnica Severnonemškega Lloydja bo po fuziji znašala 52 milijonov mark in tonaža njegovega brodogradništva 613.000.

— III. Južno-ameriški kongres železnice. Na II. južno-ameriškem kongresu železnice, ki se je vršil septembra meseca 1. 1922. v Rio de Janeiro, se je določil sedež III. kongresa v Santiagu de Chile. Po pravilniku se morajo vršiti kongresi vsako peto leto, da se vnaprej zberejo materijal, znanstvena proučavanja in vse, kar je za kongres potrebno. S tem v zvezi je sklenila republika Čile prirediti splošno železniško razstavo, na kateri bi se naj pokazal razvoj in napredek železnice v državi ter v inozemstvu. Ministrstvo za gradnje, trgovino in promet v Čile je izdalo naslednja navodila: 1. v drugi polovici septembra 1927. se bo vršil v Santiagu de Chile III. južno-ameriški kongres železnice. 2. Sklenilo se je, da se istočasno priredi v tem mestu splošno železniška razstava. 3. Čilska narodna komisija južno-ameriškega kongresa železnice bo izvršila v Santiagu vse priprave.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 28. novembra 1925.

Ljubljana 306 m nad morjem.

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana . . .	7.	750,0	2,3	sev. zap.	sneg	4,3
Ljubljana . . .	14.	749,3	2,1	sev. zap.	obl.	6,0
Ljubljana . . .	21.	749,3	2,2	sev. vzh.	več. jas.	4,0
Zagreb . . .	7.	748,3	2,0	jug. vzh.	več. jas.	4,0
Beograd . . .	7.	752,5	0,0	jug. zap.	sneg	1,0
Dunaj . . .	7.	748,6	4,0	jug. zap.	sneg	1,0
Praga . . .	7.	748,6	4,0	jug. zap.	sneg	1,0
Inomest . . .	7.	748,6	4,0	jug. zap.	sneg	1,0

Solnce vzhaja ob 7 14, zahaja ob 16 22, luna vzhaja ob 15 41, zahaja ob 4 48. Barometer nizek, temperatura višja.

Ravno pred tednom dni je razpadel maksimum zračnega tlaka, ki se je držal poprej dalje časa nad glavnim delom evropskega kontinenta ter povzročal mirno, hladno, povečini megljeno vreme. Odtlej gospodujejo depresije nad Evropo, ki ima domala v celoti zelo nemirno ter spremenljivo vreme. Depresije nastopajo v dveh področjih. Eno je daleč na severu, kjer potujejo z Atlantskega oceana proti Sibiriji in ena izmed njih je že pričetkom tedna povzročila ogromen naval mraza s severa proti jugu. Po vsej Rusiji je povzročila velik snežni metej in silen mraz. Druga je sredi tedna sprožila strašne viharje okrog Anglije, ponekod združene z metežem. Mrzel zrak s severnega Ledeneza morja je naposled preplaval tudi srednjo Evropo.

Drugo območje depresij je Sredozemsko morje, osobito severna Adria in bližnja Italija; tu se je držal nizek zračni tlak domala ves teden ter po-

prave za kongres. 4. Razstavo bo organiziral poseben odbor, v katerem bodo zastopani strokovnjaki in prizadeta oblastva. Kongres se bo otvoril 15. septembra, razstava pa 17. septembra 1927.

— Velesejem v Parizu. Predsedstvo pariškega velesejma, ki se vrši vsako leto meseca maja v Parizu, se je obrnilo na naše poslanstvo v Parizu s prošnjo, da pozove naše trgovske in industrijske kroge, da se v čimvečjem številu udeležijo velesejma, ki se bo vršil drugo leto maja meseca in na katerem bodo sodelovala tudi mnoga inozemska, zlasti industrijska podjetja. Ministrstvo zunanjih del prosil Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da o gornji prireditvi obvesti vse interese, obenem pa opozarja, da se morajo trdke, ki hočejo na sejm razstaviti svoje izdelke, čimprej prijaviti.

— Reforma belgijske valute. V Belgiji se pripravljata valutna reforma. Prvi korak k sanaciji bo vračanje državnih prodajnov Belgijski narodni banki. Ti prodajni znašajo sedaj 5680 milijonov belgijskih frankov. Kakor se poroča, bo prvo odplačilo znašalo 3 milijarde belgijskih frankov. Stabilizirati se namerava belgijska valuta na višini 100 belgijskih frankov za 1 funt šterling ali pa na četrtem delu kovinske vrednosti franka.

Borze

28. novembra.

CURIL. Beograd 9.175, Berlin 123.60, New York 518.75, London 25.125, Pariz 20.12, Milan 20.92, Praga 15.375, Budimpešta 0.007270, Bukarešta 2.375, Sofija 3.775, Dunaj 73.10.

TRST. Efekt: obligacije Julijske Kraljevine 69, Zivnostenski 279, Assicurazioni Generali 6955, Dalmazija 260, Libera Trieste 39, Lloyd 1030, Oceania 170, Dalmazija cement 669, Split cement 620, Krka 405. Devize: Beograd 43.75 — 44.10, Dunaj 345 do 355, Praga 73.25 — 73.50, Pariz 95.90 do 96.25, London 119.80 — 120, Curil 476 do 480, New York 24.60 — 24.80, Bukarešta 11.25 — 12. Valute: dinarji 43.25 — 44, dolarji 24.50 — 24.75, 20 zlatih frankov 93 do 97, zlata lira 478.62.

BERLIN. Beograd 7.415, London 20.394, New York 4.195, Pariz 16.425, Praga 12.415, Curil 80.85, Dunaj 59.17.

Poslano

Upravi lista »Napreje«.

Zadnjikrat Vas opominjam, da svojim obveznostim zadostite.

2242

E. B.

Poslano

Dozdevna gospa Sofija Edelsberger, zaščitnica anonimnih pism in častikraj, naj javi pravo ime in naslov, sicer vem, s kom imam obračunati.

Vodmat.Moste, 28. novembra 1925.

2241

Berlan Franc

Najstarejše ljudi

Trgovci!

zahtevajte cenik in vzorce,
čudežnih sveč za božič,
edini slovenski izdelek, najcenejši in najboljši.
bengalske svečke, bengalske svečke.
Bengalični ogenj
v vseh barvah brez žvepla in smrada za ml
klavne večere in gledalke odr. Lovske pa
trone vseh kalibrov v razl. bengal. barvah.
Aparat proti vltom, za vinograde in drugo. Cenik
ognj-metnik predmetov pošlje se na zahtevo.
Pyrota, prva jugoslav. pyrotehnična
tovarna v Celju.

Damske usnjate torbice

v cenah, katere še niste doživeli,
nudi modna trgovina
H. KENDA, LJUBLJANA,
Mestni trg št. 17.
Oglejte si izložbe. 7300-a

Mag. št. 28.121/25. 7311-a

RAZPIS

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje
oddajo kleparskih (strešno-
cementnih) in krovskih del
pri renoviranju mestne klavnice v Ljubljani.
Razpis, popis, načrti, splošni in podrobni
stavbni pogoji so interesentom na vpogled v
mestnem gradbenem uradu med uradnimi
urami. — Pravilno opremljene ponudbe je
vložiti do dne
7. decembra 1925 do 12. ure dop.
v mestnem gradbenem uradu.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 27. novembra 1925.

Gavrilovičeva salama,
nova, zrela,
Sir bohinijski, emendovski,
Sir travniški, 6571a
Sir švicarski v skatljah
znanka „Tiger“,
Slive bosanske,
nove v zabojčkih in vrečah,
Sardine in sardale
iz tvornice „Sardina“ d. d. Split,
„Juhan“ zabela za juha
vedno v zalogi pri trvdki
FRANC RAINER,
Maribor, Koroška c. št. 17.
Samo na debelo!

Trije pari prvovrstnih voznih konj

dalje žrebeci za plemo in konji
za tovor so naprodaj iz prve roke
pri E. VAJDA, Čakovec, Medjimurje,
Jugoslavija. Brzoiavni naslov: E. Vajda,
Čakovec, telefon interurb. št. 59, 60, 3, 4

Franjo Cvilak

Slovenska Bistrica
belilnica voska, obrt medu in
voščenin
priporoča

vsem blagohotnim trgovcem ter konsu-
mentom svojo veliko zalogo voščenin sveč
(lepo okrašeni in belih) vseh vrst svet-
kov, lepe prave stearinske „Barok sveče“
za lustre vseh barv (zvrtenne) kakor tudi
božičnih svečk vseh barv v kartonih
(gladke in zvrtenne). Priporočam tudi za
miklavžev: veliko zalogo miklavžev,
krampusov kakor tudi druga medena
peciva.
Postrežba solidna! — Zahtevajte cenik!
Cene zmerni! — Trvdka odlikovana z
zlato kolajno. — Velekonsumenti po-
sebnne cene. 398-a

Priporoča se

staroznana solidna trvdka
Gričar & Mejač
konfekcija
samo Selenburgova
ulica 3.

Kupim štiri eletrične motorje

dva po 1 PS enega za 3 PS in enega
za 10 PS, ljubljanska napetost 150
voltov, tok istomerni, le malo
večji smejo biti, manjši
pa ne.

A. Kajfež, Kočevje

je napredek v negovanju čevljev
Eg-Ba v tubah za elegantne čevlje.
Eg-Ba četka...
Eg-Gü...
Eg-Gü proizvodi stoji na vrtu!
Weh Wachs Werk...
Importna družba Maribor, Gosposka ul. 20

Ovcji sir à la Trapist,

I-a kvalitete, prodaja Državna
Štočna Stanica v Ljubljani, Bosna.
Na debelo kg 30— Din, na drobno
kg 32— Din loco Livno

Stanislav Matić

tovarna Kamniška ulica 20.
prodajalna Sodna ulica št. 5
se priporoča za razna
krznarska dela.

Vsa v zalogi nahajajoča kožušina po
znatno znižanih cenah.
Prevzamem vse vrste kože
za strojenje in barvanje.

RAZPIS

Upravni odbor hrvatskega pevskega dru-
štva „Kolo“ v Zagrebu razpisuje mesto
zborovega pevovodje
(artističnega vođe)
V poštov za to mesto pridejo absolvirani
konservatoristi, ki so že delovali v tej stroki
in so sposobni voditi večje vokalne zборе
n kapele s spremljevanjem orkestra.
Prošnje, opremljene s potrebnimi doka-
zili in dosedanjim delovanjem, obenem z
zahtevkom plače naj se pošljejo najkasneje
do 15. decembra 1925 predsed-
niku g. dr. Juriju Korenčiču, Za-
greb, Frankopanska ul. 22.

Za Miklavža!

Priporočam svojo zalogo galanterije,
igrač, gospodarskih in kuhinjskih po-
treščin po zelo nizki ceni. 7337-a
Josip Milinarič, Maribor, Glavni trg št. 17
Pri nakupu od Din 1.00 — 5% popusta.

Vreče za moko

po 100 kg težine kupu eta vsako količino
Schotten i drug, Zagreb
Vrhovčeva ul. 11 7229-a
Brzoiavni JUTE.

Milan Rainer

Herm. na Rainer roj. Kodelja
poročena.
7230-a
Rajhenburg Senovo

Nova bolnica v Trbovljah sprejme spretnega strež- nika - bolničarja

Nastop službe takoj. Plača po dogovoru.
Oskrba v bolnici. Prednost imajo zdravi
i z daljšo prakso.
Ponudbe s priporočili je poslati na
«Upravni odor Bratovske
skladnice, Trbovlje».
7276-a

Vila z vinogradom.

Na Trški gori pri Krškem je naprodaj
vila z vinogradom, pol ure od postaje Videm-
Krško. Poleg vile z obširnimi kletmi se nahaja
vinograd v obsegu 28.867 m², njiva ozir. vrt v
izmeri 1115 m², travnik oz. sadovnjak v izmeri
1087 m². Stavbniška površina 169 m². Poleg vile
je hiša za vinarja s hlevom in svinjari. Zi-
dana shramba za seno in stelo se nahaja v
bližini hleva. Prda se vse skupaj z vsem mo-
bilnim inventarjem. Cena po dogovoru. 7223a
Informacije daje Franjo Jeglič, Celje.
Podružnica Zveze hrvatske gospodarske banke

Pozor! NAJCENEJE! Pozor!
Otomane v blago à Din 850—
Otomane v eradu à 720—
Afrik modro à 250—

akor tudi vsi drugi tapetniški izdelki po znatno
znižanih cenah. Vse vrste žima vedno v zalog.
Vsa popravila se sol dno in na ceneje izvršujejo
Se priporoča

FRAN JAGER, tapetnik
Ljubljana, Kolodvorska ul. 27

Dekoracije ple nih dvoran

Vsak dan sveže cvetje. Mirtini
venčki in šopki za neveste in
žalni suhi venči tudi na debelo
v cvetličarni 7240-a
Viktor Bait, Selenburgova
ulica št. 6.

Natečaj!

Podaljšano do 30. decembra 1925.
Naznanjam slavnemu občinstvu, da se
vrši 2. januarja 1926 žrebanje dobitkov,
kateri so spodaj navedeni.
Kdor želi biti za mal denar srečen, naj
pošlje po poštni nakaznici 60 Din (šestdeset),
na naslov: Franjo Brinovec, trgovec
in posestnik, Višnja gora 36, Slovenija — do
20. novembra t. l. — Za ta denar dobi vsak
franko po pošti 2 m barhenta, flanela, kon-
tenine ali pa šifona, razen tega ima pravico
do žrebanja.
Vsak pošiljatelj dobi tekočo številko, ki
se mu bo zraven pošiljke objavila.
Žrebanje se vrši, kakor že zgoraj omenje-
no, 2. januarja 1926 pod vodstvom in kon-
trolo g. notarja Antona Zevnika v Višnji
gori, Slovenija.
Izžrebane številke kakor tudi naslovi se
objavijo po časopisih.
Dobitki: Enonadstropna trg. hiša, spalna
oprema, kuhinjska oprema, kredenca, želez-
na blagajna, šivalni stroj, dvokolesa, srebr-
ne, zlate ure in verižice in še 400 dobitkov
razne vrste v vrednosti 50.000 Din.
Pošljite in udeležite se, kajti uspeh je
siguren! 7127
Franjo Brinovec,
trgovec in posestnik, Višnja gora, Slovenija.

ANT. KRISPER

Stritarjeva ulica 3.

Mestni trg 26.

!!! Miklavžev teden !!!

Pletenine:

Zenske nogavice v različnih barvah. Din 12—
Zenske nogavice boljša kvaliteta . . . 20—
Zenske nogavice angleška moda . . . 26—
Moške nogavice . . . 8—
Moške nogavice boljša kvaliteta . . . 12—
Zenske rokavice . . . 22—
Zenske rokavice zimske . . . 24—
Moške rokavice zimske . . . 24—
Moške rokavice finejše . . . 30—
Dokolenice s stopajem . . . 32—

Cevlji:

Otroški vel. 20—25 Din 30—
Otroški vel. 26—28 40—
Otroški vel. 26—28 štrapač . . . 55—
Otroški vel. 29—35 štrapač . . . 85—
Deški vel. 36—39 štrapač . . . 120—
Moški vel. 40—45 štrapač . . . 150—
Moški vel. 40—45 kovani . . . 140—
Moški vel. 40—45 box . . . 175—
Zenski vel. 36—42 box . . . 150—

Ročne torbice:

Za otroke gladke Din 17—
Za otroke barvaste 22—
Zenske lakaste kombinete . . . 36—
Lakaste z locnjem 45—
Velike ročne torbice 55—
Solske torbice 55—

Perilo:

Trdi ovratniki Din 10—
Moške srajce z ovratnikom . . . 42—
Moške srajce boljša kvaliteta . . . 54—
Moške srajce z dvema ovratnikoma . . 78—
Moške srajce piket 70—

Oglejte si razstavo otročjih igrač!

Prostovoljna dražba nepremičnin:

Na predlog dedičev po Mariji Čer-
novšek se prodajo dne 4. decembra
1925 ob 10. uri v Mariboru, Ale-
ksandrova cesta 79 na javni dražbi
ena velika hiša z velikim vrtom, z go-
stinskiimi prostori, prost m stanovanjem,
gostilniškim inventarjem, sodi in vinski
zalogo ter ena manjša hiša z mesarjio.
Izključna cena je 300.000 Din. — Poja-
snila daje advokat dr. Rojnik v
Mariboru. 7231-a

Zdraviliška restavracija

v renomiranem termalnem kopališču v Sloveniji,
kjer je mogoče celotnega obrata, se odda v najem.
Veliki elegantni obratni prostori. Interesenti s
kavčijo dobijo informacije pri „Aloma Company“
v Ljubljani. 7287-a

Trgovina Marija Rogelj Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

pr poroča svojo bogato zalogo štofa, cajga, por-
hanta, kloba, celirja, oksforda, bele, rjave in
plave kotenine, cvilja, belega in rjavega za
rjuhe. Perlo za dame in gospode, svilene in
volnene žemperje, rute in šerpe, volno, pavolo,
nogavice in drobnarijo, ter ženske in otroške
pr. dšpanike. 7281-a

Blago dobro, cene nizke!

Knjižnicam in prijateljem lepih knjig

toplo priporočamo

Dr. Fr. Žb. Šalk, Žrtve

Roman iz političnih bojev na Slovenskem
Cena broš. 24—, v platno vez. 34—, pošt. 2.

Izdajateljica:

Rotigarna Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Hiša s trgovino

v mestu na Gorenjskem se pod ugodnimi
pogoji in malo naplata prodaja. — Ponudbe
pod „Na obroke“ na Aloma Company, Ljub-
ljana, kjer se izve tudi naslov. 7283-a

Odda se velika restavracija v Zagrebu v najem

Restavracija ima zelo dober promet in se
nahaja v centru Zagreba. Je moderno in
elegantly urejena in obstoji iz štirih velikih
sob, kleti, vseh ostalih pritliklin, stanovanja
za restavraterja in sluščinad.

Za nakup je potreben kapital v znesku od
500.000 do 700.000 Din.

Najemnina nizka in se more skleniti pogo-
ba z najemnikom za dobo 5 ali 10 let.

Resni reflektantistrokovnjaki naj pošljejo
svoje ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro
„Ponudba za restavracijo“.

Roman

La Dame de Monsoreau

(Zvestoba do groba)

ki so ga „Jutrovi“ čitatelji čitali z iz-
redno napetim zanimanjem

je izšel

Nareda se ga v upravi „Jutra“
v Ljubli ani, Prešernova ul. 4

Broširan stane Din 45—
Vezan v polplatno Din 55—
Vezan v platno Din 65—

Kaj piše kritik o knjigi:

Roman je poln divne stare romantike, ki
je ni več v moderni literaturi. Toda mo-
di njen cvel še vedno dehti, še vedno
se pri takšnem čitvu orose nečne oči, in
tudi debelokožneši bralec ne more knjige
odložiti neoprebrane. Slovenski prevod bos
v idanašnji dobi, ko je tako malo zare
dobrega čitva, trikrat dobrodošel, tembolj,
ker je za obširno, pa zelo okusno iza
delano in bogato ilustrirano knjigo cen-
prav nizka.

Prijatelji dobre knjige, naro-
čite si jo in izpopolnite svojo
domačo knjižnico!

„TRIBUNA“ F. B. L. LJUBLJANA

za domačo rabo, za
krojače in čevljarje —
po znatno znižanih cenah.

Manjše, se namrečno pri-
liko si ogleda i velika le-
bire vsakovrstnih modelov
po število njih cenah.

za dvokolesa, motorje in
otroške vozičke in najbolj-
ših avstrijskih, francoskih in
angleških tovarn, na vol-
ko in malo.

najceneje in največja zaloga
Mehanična delavnica
Poselni oddelek za popra-
vo dvokoles, motorjev, š-
valnih strojev, otroških vo-
zičkov itd. Emajliranje s
ogujem — Stara dvokolesa
se popolnoma prevrne in
zbranijo čas rimo.

služljiva kot stolček in za
sica se se učiti hočeti. —
Igralni vozički več vrst v
poljubni velikosti se dobi-
jo po znatno znižani cenah.

za kocke in dekline od 4
do 8 let se dobijo po prav
stih cenah.

»Frans« in druge angleške
znamke v zalogi: velika iz-
bira po konkurenčnih cenah.

za dolga in kratka, na
krogličen les, s veri-
go, izdelana kot normalna
dvokolesa v manjši obliki.

Znižane cene pri

„TRIBUNA“ F. B. L.

Sprejemajo se popravila!

CENIKI

Gustave le Rouge:

Misterija

(Roman)

Na obrazu se ji ni poznalo, da bi bila dosti trpela v ujetništvu. Držala se je skoraj na smeh, toda njen pogled je bil čisto mrtev in stopala je kot avtomat.

— Ali še vedno spi? je s tihim glasom vprašala Misterija.
— Zbudi se šele, kadar bom jaz hotel, je odvrnil Nathan in ničesar se ne bo spominjala.
— Pridite, miss, je dejal poveljujoče in prijel dokle lahko za roko. Sedite poleg mene!

S pomočjo Misterije je spravil miss Elleno v čoln, ki je še visel na krovu, obešen na močne vrvi, in je sedel poleg nje.

Na povelje kapetana Bazila so spustili čoln v morje in deset mornarjev je prišlo za vesla.

— Na svidenje, Nathan, je tedaj zaklicala Misterija, pazite dobro in javljajte se mi vsak dan. Ura zmage se bliža!

Četrto ure pozneje je čoln izkrcal na zapuščenem obrežju Nathana in miss Ellen in se nato vrnil k «Morski lastovki», ki je takoj odplula na široko morje.

Po par urah nemirnega spanja je Misterija vstala in šla na krov. Danilo se je, nebo je bilo pepelne barve in morje je ležalo mirno kot zrcalo, bilo je mrtvaške, črnosive barve. Velike bele ptice so krožile okoli ladje in v daljavi so izginjale bele in rumene črte angleške obale v lahni megli.

Kakor vsako jutro, je Misterija šla naravnost h kletki gočolov pismo, ki se je nahajala na zadnjem delu krova. Za zadovoljstvom je opazila, da je v njej nov gost, velik bel golob. Toda uboga ptica je bila napol mrtva od utrujenosti in mraza. Misterija ga je brezobzirno zagrabila in mu vzela mal srebrn prstan, ki je bil na njegovi nogi.

Z zmagovalnim nasmehom je prečitala, kar je stalo na papirju: «Brady na potu na Falklandske otoke, kjer se menda nahaja Budhin demant. — Rakham.»

— Saj sem vedela, je dejala navdušeno, da John Terry vo za skrivnost!

Ko je opazila kapetana Bazila, ki je bil tudi pravkar prišel na krov, mu je dejala:

— Vprašali ste me včeraj, kam gremo. Danes vam lahko odgovorim: gremo na Falklandske otoke...

Skoraj ob isti uri, ko je Misterija sprejela Rakhamovo poročilo, je John Terry z velikanskim veseljem dobil pismo, ki ga mu je napisala roka njegove hčerke:

«Dragi oče, meni gre dobro in lepo ravnam z menoi. Oni, ki so me ujeli, so sprejeli pogoje, ki ste jih jim stavili. Prosim se samo, da vam javim, da bi vsak poskus z vaše strani, zvedeti kje se nahajam, lahko povzročil mojo smrt in privedel do strašnih katastrof. V treh dneh dobite pismo od mene.

Vaša vdana hčerka

Ellen»

Peto poglavje. V gusarjevi kaverni.

Čoln jahte «May-Flower» je izkrcal Lionela Bradyja na zapuščenem obrežju najmanjšega Falklandskih otokov in se je spet vrnil na ladjo.

Lionel ni hotel, da bi kdo prisostvoval iskanju kaverne, ki je služila gusarju Rutlandu za skrišališče za plen.

Stirno obrežje je obstajalo iz laperja, ki ga je bilo neprestano delovanje valovja in vetrov globoko razjedlo.

Ze zdavnaj so bili ameriški kitolovci uničili črede tulnjev in pingvinov, ki so prej bivali na teh otokih. Lionel ni v tej strašni ledeni pustini srečal nobenega živega bitja; nikjer ni bilo niti drevesa, niti zelene travice.

Razumel je, zakaj se mornarji s strahom obračajo od te žalostne dežele.

Hitel je po temnih fjordih, ki so se zdeli mrtvaško žalostni s svojimi visokimi črnimi stenami. Od časa do časa je pogledal na gusarjevo karto. Ze zdavnaj je bil izgubil iz oči jahto, ki je bila zasidrana v globokem zalivu.

Žalost in obup sta vladala nad to proketo zemljo in polagoma je Lionela obhajala čudna bojazen. V bučanju in ječanju vetra se mu je zdelo, da čuje glasove, ki mu kličejo: «Vrni se!... Beži!... Ne hodi naprej!...»

Stresel se je. Sicer ni bil praznoveren, a veroval je slutnjam. Tak čuden strah je imel pred umorom Naole in tudi v drugih okoliščinah, ko mu je grozila smrtna nevarnost.

— Proketo je mrzla! je dejal na glas, samo da čuje glas živega bitja v tej žalostni pokrajini.

Skušal je priti do pametnih misli in kar čutil se je, kako bi mu mogel upasti pogum.

— Saj se vendar tu nimam ničesar bati, si je mislil. Kdo bi pač mogel živeti v tej popolnoma zapuščeni deželi? In Misterija? Predno pride na to, da sem odpotoval na Falklandske otoke, bom že nazaj v Londonu...

Zadnje stavke je govoril na glas, kar ni bilo nič čudnega v tej strašni žalostni samoti. Nohote se mu je zaželelo po kakem živem bitju.

Naenkrat pa je obmolnil.

Na nejasni črti obzorja, kjer se je zlivala svinčena barva morja s pepelnasto barvo neba, se mu je zdelo, da vidi v megli belo točko.

Zakril si je oči z roko in ostro opazoval.

— Velika jadrnica, je dejal čez nekaj trenutkov... Kaj je to morda že «Morska lastovka» z Misterijo? Nemogoče! In vendar...

Naenkrat se je spomnil mnogih čudnih dogodkov, ki so se mu pripetili na potovanju. V Funchalu se je skvaril parnikov vijak brez vsakega vzroka in treba ga je bilo nadomestiti. To jih je zadržalo nekaj dni. Pozneje je voda polna «apnenca» pokvarila cevi parnega kotla, in spet so morali stroje popraviti. Končno je «May-Flower» sredi Atlantika trčila ob plavajočo mino in le malo je manjkalo, da ni šla v zrak. Sicer so pa vse to morda bili le slučajji.

Nemogoče! Po treznem premišljevanju je jahtman spoznal, da to niso mogli biti slučajji, temveč se je v tem kazalo delovanje Misterije, ki je hotela, da «Morska lastovka» prehití «May-Flower».

Lionela so morali zasledovati že od Londona sem, o tem je bil prepričan, in v tem trenutku, ko so bile njegove misli tako jasne, je spoznal pravi načrt in se je naravnost čutil, da je mogel s svojo jahto še tako srečno dospeti na Falklandske otoke.

Ladja, ki se ji je trup polagoma dvigal preko obzorja, ni mogla biti druga kot «Morska lastovka».

Možnost, da se bo treba boriti, in misel, da njegova smrtna sovražnica Misterija ni bilo več kot le par milj oddaljena od obrežja in plove z razpetimi jadrji, da ga dohiti, je Lionelu kot na čudežen način vrnilo vso njegovo bojevitost, ves njegov pogum in celo njegovo veselost.

— Sovražnik ima zamudo, je dejal veselo. Razen tega Misterija nima načrta kavern kapetana Rutlanda, ki ga držim v roki. Zda je še daleč za menoj. Skušati moram najti demant in se vrniti na svojo jahto, predno potniki «Morske lastovke» stopijo na otok. Bomo videli, ali se mi to posreči...

In šel je na delo, ne da bi izgubil trenutek.

Naglo je pogledal na žepni kompas, na načrt gusarskega kape-tana in izberno karto londonskega Zemljepisnega društva. Brez težke se je orientiral in kmalu spoznal z zadovoljstvom, da je natančno na mestu, kjer bi bil moral biti vhod v kaverno.

Stal je na progu malega zaliva, obdanega od visokih laporskih sten. Ob vznožju so bile razgledane od morskega valovja, katero je ob plimi butalo vanje.

Opazil pa ni nobene luknje. Skalne stene so se zdele čisto naravne in nikjer ni bilo videti sledu človeških rok. Ali se je morda skalovje na kakem mestu sesulo in zaprlo v kaverno? Stvar ni bila izključena.

Lionel je šel dalje in prišel spet na obal malega zaliva, ki je bil čisto podoben onemu, ki ga je bil pravkar zapustil. S pomočjo kompasa in zemljevidov pa je spoznal, da se prvič ni motil.

Jezzen se je vrnil, kajti med tem ko je bil z iskanjem izgubljal svoj čas, se je bela točka na obzorju že močno povečala. Natančno je lahko razlikoval jadrnico s tremi jambori: imela je vsa jadra razpeta in se je naglo bližala.

— Ali se bom moral umakniti banditom? se je jezno vprašal Lionel.

Čakalo ga je pa veselo presenečenje.

Ko se je vrnil v prvi zaliv, kjer ni prej našel ničesar, je morje upadlo. V polovični višini laporske stene, točno na mestu, ki ga je določala karta kapetana Rutlanda, se je pokazala ozka razpoka.

Lionel je zmagovalno vzkliknil in začel plezati po steni navzgor, ne brigajoč se za praske.

Sedaj je razumel čudovito genijalnost starega gusarja: oceanu samemu je bil poveril, da čuva njegovo skrivnost.

Sedem mesecev v letu je bil dohod v kaverno zaprt od ledu, pet ostalih mesecev pa je bilo mogoče le ob času oseke priti do nje. In komu bi pač prišlo na misel, če ne bi bil prej obveščen, da bi plezal po tej strmi steni navzgor in iskal zakladov v tej luknji, v katero je bilo mogoče zlesti samo po vseh štirih in ki se je od zunanje strani zdelo navadna razpoka v laporskih skladih brez vsake globočine.

Skraini je čas,

da si nabavite toplo zimsko suknjo, katero dobite že od Din 400—naprej in dobre čevlje v naši detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2 nasproti dramskega gledališča. — Kot primerno darilo za Miklavža Vam priporočamo moške obleke iz sukna po Din 460—.

Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & CIE., Ljubljana.

Jedilno orodje
Berndorf

z čistega belega alpaca srebra, tudi posrebrno se dobiva v vseh trgovinah s kuhinjskim orodjem in pri juvelirjih.

Skладиšče

Berndorf,
Maribor.

Tovarniška znamka „Medved“ na vsakem komadu.

V prijaznem mestu Slovenije, deset minut od središča,

se prodaja

krasno, ca 3 orale veliko, jako rodovitno

zemljišče z gospodarskim poslopjem.

Nad vse prijazna solčna lega, miren kraj in brez soseske, enako primerno za stavbišče, vrtnarijo ali industrijo; ob vodi, elektrika na razpolago.

Interesenti naj se obrnejo na šifro „606“ pri administraciji Jutra.

7188-3

Sukno in velour za plašče
Doubl za površne suknje
Kamgarn in modni ševijot za moške in ženske obleke in drugo manufakturno blago v velik. izbiri po zanesljivo nizki ceni priporoča občno znana trgovina

R. Miklauc „Pri Škofu“ Ljubljana

Zunanjim naročnikom se dopošljejo vzorci na zahtevo poštne prost. 42-2

Naipopolnejši so novi

„PFAFF“ brzošivalni stroji.

Ljubljana

Za vsakovrsto obrt in industrijo najbolj priporočljivi.

Večletno jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju
Znižane cene Plačljivo na obroke

IGN. VOK,

Novo mesto

Trgovina

s specialnim in kolonialnim blagom v Mariboru, na najboljšem prostoru, že 40 let obstoječa, velik lokal, ki se da spojiti tudi z drogerijo, se radi hozezni ugodno da v zaup ali prodaja. Ponudbe pod „Ugodna prilika“ na upravo „Jutra“ v Mariboru. 7229-3

Božične okraske

aslice nastirke, prtičke k jasticam, svečice, drhal za svečice, bengalične vžigalice, žudežne sveče, barvan, krčnan in svilen papir, božične in novoletne razglednice, cvetlično perje, cvetje ter žlico za cvetlice pri poroči najceneje vele-trgovina 6992

Osvold Dobeic

Ljubljana

Sv. Jakoba trg 9

Velika izbira

Postrežba točna!

ČREVA

vsakovrsta, po najugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi surove in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni.

Jos. BERGMAN, Ljubljana, Poljanska c. 85.

Radi uvedbe specialnega blaga

cene vsemu blagu dokler traja za naga znatno znižane. — Lepa izbira klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, dr. Jägeria perila, damskih rebrnatih hlač, ovratnikov, kravat, nogavic, svetilnih bluz in šalov, trikotaja, fine parfumerije in drugega blaga.

Stranka, ki kupi za preko 50 Din blaga, dobi poleg znižane cene še v blagu 10% rabata.

B. Veselinič & Komp., Maribor, Gosposka ulica 26. 469-3

Zlatorog

terpentinovo

= milo =

Kakovost tega neprekosljivega mila se da odtehtati samo z zlatom!

Da se vpelje Zlatorog terpentinovo milo, ta idealna se stava najfinjšega mila z najboljšim terpentinom v najširše sloje prebivalstva, se vpreša od 1. avgusta t. l. v vsaki tisoči komad tega mila zlatnik po 10 frankov, ki se šele pri uporabi prikaže srečnemu na diletju. — Mnogo zlatnikov se je že našlo. — Prepričajte se tudi Vi o neprekosljivi kakovosti tega „zlatega“ mila, katero se vporablja radi svoje milne in prijetnega, osvežujočega vonja tudi mnogo kot toaletno milo. — Mogoče, da ste tudi Vi tako srečni, da najdete zlatnik!

Transmisije

nagrobni križi, vrtno ograje iz litega železa, vsi odlični iz sive železne litine od Din 5 za 1 kg dalje.

K. & R. JEŽEK, tovarna strojev, livarna železa in kovin
Maribor, Melje 103. 474-3

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Več tisoč parov čevljev,

zaostankov, garantirano naj-
boljše kvalitete za moške,
ženske in otroke

prodaja tovarna Peter Kozina & Ko., Tržič

radi čiščenja zaloge, dokler traja zaloga **pod lastno ceno.** Te vrste prodajajo se samo

v prodajalni Breg št. 20.

Isto tako prodajajo se ostanki parov in vzorci, luksuzni čevlji za dame tudi pod lastno ceno samo

v trgovini Aleksandrova cesta št. 1.

Miklavž
pride na dom Narodila pod
«Avtomiklavž» na upravo
«Jutra».

«Lavracija» Roža»
Danes doma kolina, fo-
trne in krvave
klobase

ter razne druge specialitete
Tožijo se najboljša vina.
— Se priporoča A. Šmilj,
Zidovska ulica št. 30054

V komisiji
oddamo dobre Mode pred-
mete. Cenjene ponudbe pod
«Jutra» «Kosmetika» na upr.
«Jutra».

Študije olajšajo:
Kosmo: fizikalna učila iz
1.) mehanike, akustike in
optike o toploti, cena 46
Mark, 615 poizkusov; —
2.) elektrotehnika, cena 25
Mark, 305 poizkusov; —
3.) optika, cena 22 Mark,
280 poizkusov. Carina ni
vračunjena — Najboljša di-
jalska tabava, najboljši po-
gled. — Naročila posreduje
Etišelski knjižari v Cer-
kljah pri Kranju. 30076

Razglednica za
Božič in Novo
leto, okraske za
bižono drevo
na debelo in drobno
na ceneje kupite pri
L. PEVALEK, Ljubljana,
Zidovska ulica št. 4.

J. Stjepušin
Sizak

uporaba
boljše tam
barve, stru-
ga puritno
rožice in
ostale po-
trajne, za
vse cene
bila
družina na
načinu
božice

Veliko skladišče
sahno, svetlo, s pisarni-
škimi prostori evant. s
prodajnim prostorom na
cesti, SE ODDA. Več
se polže Gosposvetska
cesta 8.

Žimnice
matrace, poste jne mre-
že, železne postelje (zlo-
žljive), otomane, divane
in tapetne izdelke
nudi najceneje

Rudolf Radovan.
tarnetnik
Krekov trg št. 7
(polez Mestnega doma

Išče se
hlev

za 4 konje in skladišče
za 2 varona blaga z
malo shrambo, po mož-
nosti z dvoriščem v bli-
žini kolodvoza. Ponudbe
pod hlev na Aloma Com-
pany, Ljubljana. 7284-a

Akviziterja
za premog in dva —
se išče za takor pri Alo-
ma Company, Ljubljana

Auto Puch

XII 4 sedežni v jako dobrem stanju in specialno

dobrim motorjem se prodaja.

Na ogled pri tvrdki **Ferd. Pellejeva vdova,**
internacionalni transporti, Celje.

Za Miklavža

primerna darila

kot negavice, rokavice, toplice, telovnike, zimsko
perilo, kravate, ženske robce in drugo
za otroke in odrasle dobite po konkurenčnih cenah
v novo odprti trgovini na Miklošičevi cesti št. 20

Se priporoča **Ivanka Urbančič.**

Trgovski lokal v Celju

v najprometnejši cesti sredine mesta
z dvema velikima ter dvema malima
izložbama

se odda proti odkupnini investiciji portala.

Cenjene ponudbe pod „Ugodno za veletrgovca“
na upravo „Jutra“.

Primerna darila

za Miklavža in Božič

odraslim in malim

nudi v največji izbiri, po najnižjih cenah tvrdka

F. M. SCHMIDT, Ljubljana

Pred škofijo št. 2.

7261-a

Velourje

za ženske plašče od Din 88 naprej,

double in sukno

za moške vrtnje sukne od . Din 90 dalje,

sukno in volnene štofe

v krasnih kariranih in gladkih barvah,

kamgarne, štofe in ševljote

za obleke,

parhante in flanelo

3732a

kupite v ostankih pri

Tekstilbazarju, Ljubljana, Krekov trg št. 10,

v prvem nadstropju in pritličju.

Najceneje

Najceneje.

Zahtevajte povsod le

„Hubertus-milo“ Celjske milarne d. z o. z. v Celju,

pod znamko:

Hubertus
milo
Celje

Je najboljša in najcenejša.

Pristno češko

perje in puh

v vseh — cenah

R. OESIAK, Maribor, J.

— preproge in posteljina —

Aleksandrova cesta št. 15

Vzorci brezplačno in franko.

Cvetličarna

Ant. Bačec, pod Trančo

priporoča šopke, vence, trakove z napisi, vsako-

vrstne aranžmaje

Dnevno sveže cvetje v zalogi.

Vsakovstna špaga (motvaz),

Vrvice in vrvi,

Gurte iz jute in motvoza,

Cevljarska dreta,

Slamnjate (Strohsäcke),

Plahte za vozove,

Morska trava,

6569a

Zima vseh vrst, in vsi v to

stroko spadajoči predmeti vedno

v zalogi pri tvrdki

FRANC RAINER, MARIBOR,

Koroška cesta št. 17. Samo na delo!

Poklanjamo

1. avtomobil Citroen.

Radioaparati Neutrodyne s 4 žarni-

cam, izdelek »Ware« Newyork

1. potniški gramofon usnjeni kaseti

s 6 ploščami, izdelek »Sonora« New-

york

in 7 tolažilnih nagrad

desetim kupcem, ki za čas naše jesen-

ske reklame kupijo kak naš izdelek.

Steklenica parfuma stane 30 Din in

dobite z njo kupon, s katerim sodelu-

jete pri razdelitvi zgoraj imenovanih

nagrad.

Ta reklamna prodaja traja do 15.

decembra 1925, rezultat zrebanja pa

bo objavljen v vseh časopisih, ki se

daj prinašajo ta oglas. Kuponi, ki so

se dobili na lovski razstavi v Zagrebu,

sodelujejo ravno tako pri razdelitvi

zgoraj imenovanih nagrad.

PRODAJA SE VRSI:

v Ljubljani, H. Kenda, Mestni trg 7.

v Kranju, M. Pirce,

v Novem mestu: Drago Brabotič,

v Slovenjgradcu: Ivan Rajnik,

v Mariboru: H. I. Turad,

v Ljutomeru: Jos. Jelovšek,

v Ptuj: Franc Hojnig.

V večjih mestih je objavljena tr-

govina, v kateri se prodaja v doti-

nem lokalnem časopisu, na deželo pa

razpošiljamo kupone samo proti na-

prej poslanemu denarju v znesku 10

Din za poštnino.

Parfumerija „AIDA“

Zaureb, Opatiška ulica 12.

Preselitev!

Tvrdka L. ROT, krznarstvo

naznanja, da se je preselila iz dosedanjih prostorov, Gradišče 7
v noveurejene prostore na **Mestni trg št. 9.**

Svoje cenj. odjemalce blagohotno opozarjam, da si ogledajo
bogato zalogo in na novo žnizane cene.

Danes in na 1. ročni praznik razslava moderne kožuhovine.

Gospodnje, šivilje, obrtniki!

Dosada neprekoosljivi

KÖHLER z desetletnim

se dobe v najmodernejših opre-
mah za rodbino, šivilje,
krojače in čevljarje pri tvrdki

IVAN AUERHAMMER,

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 3.

Zaloga za Gorenjsko: **Lovre Rebolj** v Kranju

Prodaja se tudi na obroke!

Trapistovski sir

pošiljam po povzetju

počeni od 5 kg naprej po 20 Din kg.

Cajno sirovo maslo 50 Din kg.

Vsa vprašanja in naročila sprejema

JOSIP TERLECKY, Daruvar,

poštanski pretinac 72. 7203a

Krčne žile

si zavarujte s patentirano

ANTIVARIX obvezo.

Cena: 150.— Din.

Naročila: **M. Bortl, Stritarjeva**

ulica 2. 457-a

Darila miklavževa in božična

po znizanih cenah

v solidnem blagu in veliki izbiri Vam nudi trgovina perila

in modnega blaga

Josip Lenard, Ljubljana,

Dunajska cesta 20.

Znatno znizane cene moških srajc!

7279a

Ljubljana

Vsi ki so ga čitali

in oni, ki niso imeli

te prilike, naj si ga

takoj naroče za

domače knjižnice.

Želj zabavati Vas ne

more nobena knjiga!

Vesna klase 68 Din

Broširana pa 45 Din

Klobučevinasti

(filcasti) klobuki

od 120 Din naprej in

baržunasti klobuki

od 150 Din naprej se dobe

pri tvrdki

M. Jeglič,

Ljubljana, Slovenska 27

Ljubljana

Vsi ki so ga čitali

in oni, ki niso imeli

te prilike, naj si ga

takoj naroče za

domače knjižnice.

Želj zabavati Vas ne

more nobena knjiga!

Vesna klase 68 Din

Broširana pa 45 Din

Klobučevinasti

(filcasti) klobuki

od 120 Din naprej in

baržunasti klobuki

od 150 Din naprej se dobe

pri tvrdki

M. Jeglič,

Ljubljana, Slovenska 27

Ljubljana

Vsi ki so ga čitali

in oni, ki niso imeli

te prilike, naj si ga

takoj naroče za

domače knjižnice.

Želj zabavati Vas ne

more nobena knjiga!

Vesna klase 68 Din

Broširana pa 45 Din

Klobučevinasti

(filcasti) klobuki

od 120 Din naprej in

baržunasti klobuki

od 150 Din naprej se dobe

pri tvrdki

M. Jeglič,

Ljubljana, Slovenska 27

Ljubljana

Vsi ki so ga čitali

in oni, ki niso imeli

te prilike, naj si ga

takoj naroče za

domače knjižnice.

Želj zabavati Vas ne

more nobena knjiga!

Vesna klase 68 Din

Broširana pa 45 Din

Klobučevinasti

(filcasti) klobuki

od 120 Din naprej in

baržunasti klobuki

od 150 Din naprej se dobe

pri tvrdki

M. Jeglič,

Ljubljana, Slovenska 27

Ljubljana

Vsi ki so ga čitali

in oni, ki niso imeli

te prilike, naj si ga

takoj naroče za

domače knjižnice.

Želj zabavati Vas ne

more nobena knjiga!